

*Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын
тухай анхдагч хуулийн хэрэгцээ,
шаардлагын Тандан судалгааны
тайлангийн хавсралт*

ОЛОН УЛСЫН ХАРЬЦУУЛСАН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Улаанбаатар хот
2025 он

НЭГ. УДИРТГАЛ.....	4
1.1. Товч танилцуулга.....	4
1.2. Судалгаа хийх улс орныг сонгосон үндэслэл, шалтгаан.....	4
ХОЁР. БҮГД НАЙРАМДАХ СОЛОНГОС УЛС	5
2.1. Ерөнхий мэдээлэл	5
2.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил	5
2.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	6
2.4. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо	9
2.5. Дүгнэлт.....	12
ГУРАВ. БҮГД НАЙРАМДАХ АРДЧИЛСАН ЛАОС АРД УЛС.....	14
3.1. Ерөнхий мэдээлэл	14
3.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил	14
3.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	14
3.4. Дүгнэлт.....	21
ДӨРӨВ. БҮГД НАЙРАМДАХ СОЦИАЛИСТ ВЬЕТНАМ УЛС	22
4.1. Ерөнхий мэдээлэл	22
4.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил	22
4.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	22
4.4. Дүгнэлт.....	28
ТАВ. БҮГД НАЙРАМДАХ КАЗАХСТАН УЛС.....	30
5.1. Ерөнхий мэдээлэл	30
5.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	30
5.3. Дүгнэлт.....	36
ЗУРГАА. ХОЛБООНЫ БҮГД НАЙРАМДАХ ГЕРМАН УЛС	38
6.1. Ерөнхий мэдээлэл	38
6.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил	38
6.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	39
6.4. Дүгнэлт.....	40
ДОЛОО. ИХ БРИТАНИ, УМАРД ИРЛАНДЫН НЭГДСЭН ХААНТ УЛС	41
7.1. Ерөнхий мэдээлэл	41
7.2.Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил	41
7.3.Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	42
7.4.Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо	42
7.5. Дүгнэлт.....	45
НАЙМ. БҮГД НАЙРАМДАХ ЧИЛИ УЛС	47

8.1. Ерөнхий мэдээлэл	47
8.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил	47
8.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин	48
8.4. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо	48
8.5. Дүгнэлт.....	51
ЕС. ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ДҮГНЭЛТ, ЗӨВЛӨМЖ.....	52
АРАВ. ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТ	57
АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ	60
ХАВСРАЛТ – 1	63
ХАВСРАЛТ - 2.....	100

НЭГ. УДИРТГАЛ

1.1. Товч танилцуулга

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.2.6-д заасны дагуу Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын тухай анхдагч хуулийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судлах ажлын хүрээнд энэхүү “Олон улсын харьцуулсан судалгааны тайлан”-г боловсруулсан болно.

“Олон улсын харьцуулсан судалгааны тайлан”-г Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судлах аргачлал”-ын 8 дугаар хэсэгт зааснаар олон улсын эрх зүйн холбогдох зохицуулалт, бусад улсын адил төстэй хууль тогтоомжийн харьцуулсан судалгааг хийх замаар гүйцэтгэсэн.

Судалгааны үр дүнд Монгол Улсын эрх зүйн тогтолцооны онцлог, хөгжлийн чиг хандлагыг харгалзан, олон улсын практик туршлага болон эрх зүйн зохицуулалтаас оновчтой хувилбарыг сонгон дэвшүүлэх талаар дүгнэлт, зөвлөмжийг гаргана.

1.2. Олон улсын байгууллагуудын оролцоо, мэргэжлийн дэмжлэг

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын тухай хуулийн төсөл боловсруулах, холбогдох судалгаа хийх ажлын явцад Азийн Хөгжлийн Банк, Дэлхийн Банк болон Олон Улсын Валютын Сан (ОУВС) мэргэжлийн зөвлөмж, дэмжлэг үзүүлж оролцсон. Үүний хүрээнд Дэлхийн Банк болон Азийн Хөгжлийн Банкны зөвлөх, шинжээчид хуулийн төслийн агуулга, зохицуулалтын хүрээнд тухай бүр мэргэжлийн санал, дүгнэлт өгч, олон улсын сайн туршлагатай нийцүүлэх чиглэлээр хамтран ажилласан.

1.3. Судалгаа хийх улс орныг сонгосон үндэслэл, шалтгаан

Олон улсын харьцуулсан судалгааны хүрээнд ОУВС-гаас Бүгд Найрамдах Солонгос Улс болон Бүгд Найрамдах Чили Улсын хууль, эрх зүйн зохицуулалтыг авч үзэхийг санал болгосны дагуу эдгээр улсуудыг судалгаанд сонгосон болно.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тусгайлсан хуультай цөөн орнуудын нэг болох Бүгд Найрамдах Ардчилсан Лаос Ард Улс болон Бүгд Найрамдах Социалист Вьетнам Улсыг судалгаанд сонгож, тэдгээрийн хуулийн бүтэц, онцлох зохицуулалтуудыг шинжлэн судаллаа.

Мөн сайн туршлагыг хэрэгжүүлэгч хөгжингүй орнуудын жишгийг судалж, Монгол Улсад адилтган нэвтрүүлж хэрэгжүүлэх боломжит зохицуулалтыг эрэх үүднээс Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улс болон Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Хаант Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоог сонгон судлав. Түүнчлэн, Дэлхийн банк, ОУВС болон Японы Олон Улсын Хамтын Ажиллагааны Байгууллага (ЖАЙКА)-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын талаарх дүгнэлт, зөвлөмжийг уг тайланд тоймлон тусгав.

2.1. Ерөнхий мэдээлэл

Бүгд Найрамдах Солонгос Улс (БНСУ) нь 100,210 км² нутаг дэвсгэртэй, 51.6 сая хүн амтай Зүүн Азид оршдог улс юм. Тус улс нь 2025 онд нэрлэсэн ДНБ-ээр 1.95 их наяд ам.долларын үнэлгээнд хүрч, Азид 4 дэх, дэлхийд 12 дахь том эдийн засагтай улсад тооцогдож байна.¹ БНСУ нь сүүлийн хэдэн арван жилийн дотор ядуурлыг эрчимтэй бууруулж, эдийн засгийн хурдацтай өсөлтийг үзүүлж буйгаараа

онцлог юм.

БНСУ-ын эдийн засгийн өсөлтөд судалгаа, хөгжүүлэлт болон боловсролын салбарт хийсэн их хэмжээний хөрөнгө оруулалт, цаашлаад хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үйл ажиллагаандаа хийсэн шинэчлэлүүд нь чухал үүрэг гүйцэтгэсэн гэж үздэг. Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагаа, Хөгжлийн Байгууллагын орнуудын дунд БНСУ нь төсвийн хөрөнгө оруулалт хамгийн өндөртэй орнуудын тоонд ордог. 2021 онд гэхэд ДНБ-ий 5.1%-тай тэнцэх хэмжээний хөрөнгө оруулалт хийсэн байна.²

2.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил

1990-ээд онд Солонгос улсын Засгийн газар эдийн засгийн хурдацтай хөгжил, төрийн үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэж байгаатай холбогдуулан төсвийн хөрөнгө оруулалтын зардлыг хурдацтай нэмэгдүүлсэн. Энэ хугацаанд салбарын яамд ихэвчлэн бодит бус их хэмжээний төсвийн хүсэлт тавьдаг, ТЭЗҮ-г бодит үнэлгээ хийх зорилгоор бус зөвхөн хэлбэрийн үүднээс хийдэг зэрэг шүүмжлэлтэй тулгарч байсан.

1997 оны санхүүгийн хямралын дараа төсвийн тогтвортой байдал, үүний хүрээнд төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг дээшлүүлэх нь бодлогын чухал зорилт болсон. Үүний дагуу 1999 онд төсвийн хөрөнгө оруулалтын шинэ тогтолцоог нэвтрүүлсэн. Шинэ тогтолцооны хүрээнд урьдчилсан ТЭЗҮ, эрэлтийн таамаглалын давтан үнэлгээ, ТЭЗҮ-ийн давтан үнэлгээ зэрэг одоогийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоонд хамрах ойлголтуудыг бий болгосон байна.

Эдгээр үнэлгээнүүдийг нэвтрүүлснээр 1999-2023 оны хугацаанд нийт 224 их наяд вон хэмнэж төсвийн үр ашгийг дээшлүүлсэн гэж БНСУ-ын Төрийн болон хувийн хэвшлийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын төв тооцоолжээ. БНСУ нь ийнхүү төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын шинэчлэлийг хэрэгжүүлсэн

¹ Caleb, S. (2025, January 29). *The Top 25 Economies in the World*. Investopedia.

<https://www.investopedia.com/insights/worlds-top-economies/>

² OECD. (2023, June 30). *Government at a Glance 2023: Korea*.

https://www.oecd.org/en/publications/government-at-a-glance-2023_c4200b14-en/korea_189a4dcc-en.html

анхдагч орнуудын нэг бөгөөд өнөөгийн байдлаар төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр дүнтэй, дэвшилтэт тогтолцоотой орнуудын нэгд тооцогдож байна.

2.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

БНСУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд дараах шатлал бүхий хууль, эрх зүйн зохицуулалт үйлчилдэг байна. Үүнд:

- ❖ **Хууль тогтоомж:** Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үндсэн зохицуулалтуудыг Үндэсний санхүүгийн хууль (National Finance Act)-д тусгасан бөгөөд илүү нарийвчилсан асуудлуудыг Дэд бүтэц дэх төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль, Төрийн байгууллагын удирдлагын тухай хууль зэрэг холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулдаг. Үндэсний санхүүгийн хуулиар томоохон хөрөнгө оруулалтын төслүүдийн урьдчилсан ТЭЗҮ-ийг гаргах, бие даасан байгууллагад шилжүүлж болох аливаа судалгааг явуулах нарийвчилсан шаардлагуудыг удирдамж хэлбэрээр батлах зэрэг эрхийг Эдийн засаг, сангийн яаманд олгосон.
- ❖ **Үйл ажиллагааны удирдамж:** Урьдчилсан ТЭЗҮ-ийн үйл ажиллагааны удирдамж, Төслийн нийт зардлын удирдлагын удирдамжийг Эдийн засаг, сангийн яамнаас гаргадаг.
- ❖ **Арга зүйн удирдамж:** Үнэлгээний ерөнхий болон салбарын тусгай удирдамжийг Эдийн засаг, сангийн яамнаас гаргадаг. (*Авто зам, төмөр зам, далайн боомт, нисэх онгоцны буудал, усан хангамж, аж үйлдвэрийн цогцолбор, мэдээллийн технологийн төслүүд, нийгэм, соёлын төслүүд, байгаль орчны байгууламж, эмнэлгийн төслүүд зэрэг дэд салбаруудад зориулсан 10 гаруй багц гарын авлага байдаг.*)

Хүснэгт 1. БНСУ-ын Үндэсний санхүүгийн хууль дахь төсвийн хөрөнгө оруулалтын талаарх гол зохицуулалт³

Зүйл	Зохицуулалт
38 дугаар зүйл. Урьдчилсан ТЭЗҮ	Нийт өртөг нь 50 тэрбум вон (үүнээс 30 тэрбум нь улсаас санхүүжүүлэх)-с давсан, том хэмжээний дараах төслүүдэд урьдчилсан ТЭЗҮ гүйцэтгэнэ. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • Барилгын төсөл; • Мэдээлэлжүүлэлтийн төсөл (informatization project); • Үндэсний судалгаа, хөгжлийн төсөл; • Нийгмийн халамж, эрүүл мэнд, боловсрол, хөдөлмөрийн харилцаа, соёл, аялал жуулчлал, байгаль орчны төлөв байдал, хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, далайн харилцаа, аж үйлдвэр, жижиг, дунд бизнест зориулсан төсөл.
	Ерөнхийлөгчийн зарлигаар тогтоосон дараах төслүүдэд урьдчилсан ТЭЗҮ гүйцэтгэх шаардлага тавихгүй. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • Төрийн захиргааны байр, хорих анги, бага, дунд боловсролын байгууламж барих, өргөтгөх төсөл; • Соёлын өвийг сэргээн засварлах төсөл; • Үндэсний аюулгүй байдал, үндэсний батлан хамгаалахтай холбоотой нууцлал шаардах төсөл;

³ National Finance Act (2016).

https://www.kdi.re.kr/kdidata/departments/pimac/guideline_national_finance_act.pdf

	<ul style="list-style-type: none"> • Солонгос хоорондын солилцоо, хамтын ажиллагаатай холбоотой, эсхүл улс хоорондын гэрээний дагуу хэрэгжиж буй төсөл; • Одоо байгаа байгууламжийн үр ашгийг дээшлүүлэх, тухайлбал, зам засварлах, хуучирсан усны байгууламжийг сайжруулах энгийн нөхөн сэргээлт, засвар үйлчилгээ, засварын төсөл; • Гамшгийн нөхцөл, онцгой байдлын үед яаралтай хэрэгжүүлэх төсөл; • Парламентын эрх бүхий байнгын хороогоор батлагдсан, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр яаралтай хэрэгжүүлэх шаардлагатай төсөл; • Хуулийн дагуу заавал хэрэгжүүлэх шаардлагатай төсөл; • Боловсон хүчний зардал, үйл ажиллагааны татаас, зээлээр хэрэгжсэн төсөл гэх мэт урьдчилсан ТЭЗҮ хийх нь бодит ашиггүй төсөл; • Дараах 2 шаардлагыг бүрэн хангасан төсөл: <ul style="list-style-type: none"> ○ Төслийн зорилго, цар хүрээ, хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө гэх мэтээр боловсруулсан тодорхой төлөвлөгөө бүхий төсөл; ○ Үндэсний бодлогын хүрээнд хэрэгжүүлэх шаардлагатай төсөл гэж Засгийн газар эцэслэн баталсан төсөл. <p>Урьдчилсан ТЭЗҮ-д хамрагдах төслүүдийг төрийн захиргааны төв байгууллагын удирдлагын өргөдлийг хүлээн авсны үндсэн дээр, эсхүл Эдийн засаг, сангийн сайдын үзэмжээр сонгож болно.</p> <p>Үндэсний Ассамблейн тогтоолоор тогтоосны дагуу Эдийн засаг, сангийн яам төслийн урьдчилсан ТЭЗҮ-ийг гүйцэтгэнэ.</p> <p>Ерөнхийлөгчийн зарлигаар урьдчилсан ТЭЗҮ хийх шаардлагагүй төслүүдийн 10-т заасан төслийн дунд болон урт хугацааны санхүүгийн шаардлага, санхүүжилтийн төлөвлөгөө, зардал, үр өгөөж зэргийг харгалзан дүн шинжилгээ хийх замаар төслийн төлөвлөгөөний хүрэлцээг Эдийн засаг, сангийн сайд хянаж, үр дүнг төсөвт тусгана.</p> <p>Эдийн засаг, сангийн яам урьдчилсан ТЭЗҮ-д хамрагдах төслийг сонгон шалгаруулах шалгуур үзүүлэлт, судалгаа явуулах байгууллага, судалгаа явуулах арга, журам болон холбогдох бусад асуудлаар удирдамж боловсруулж, энэ тухай төрийн захиргааны төв байгууллага бүрийн даргад мэдэгдэнэ.</p>
<p><u>39 дүгээр зүйл.</u> Том хэмжээний бүтээн байгуулалтын төслүүдийн төсөвлөлт</p>	<p>Ерөнхийлөгчийн зарлигаар тогтоосон том хэмжээний бүтээн байгуулалтын төслүүдийн тухайд төрийн захиргааны төв байгууллага бүр жилийн төсвийн төсөлд ТЭЗҮ, үндсэн төлөвлөгөө, ажлын төлөвлөгөө, нөхөн олговор зэрэгт шаардлагатай зардлыг бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн тусгана.</p> <p>Эдийн засаг, сангийн сайд барилга байгууламжийг хэсэгчлэн дуусгасны дараа ашиглах боломжтой гэсэн үндэслэлээр төслийг үр ашигтай идэвхжүүлэх боломжтой гэж үзвэл төслийн 2 ба түүнээс дээш үе шатын төсвийг нэгэн зэрэг шаардахыг зөвшөөрнө.</p>

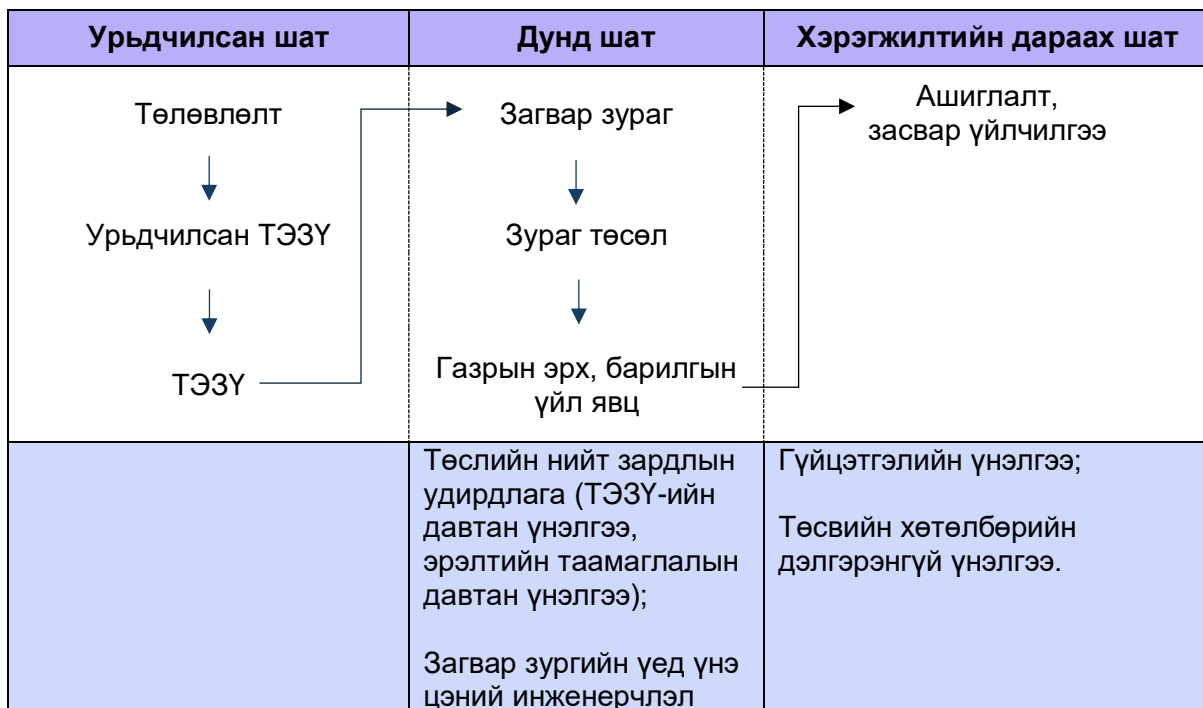
	<p>Том хэмжээний бүтээн байгуулалтын төслүүдийн тухайн онд шаардагдах төсвийн төслийг Эдийн засаг, сангийн яам үе шаттайгаар боловсруулна. Дараах төслүүдийн бүх ажлын явцын нарийвчилсан зураг төслийг боловсруулж дууссан бөгөөд төслийн нийт өртөг нь эцэслэн тогтоогдсон тохиолдолд уг төслийн зардлыг төсөлд ямар нэгэн саатал гарахаас урьдчилан сэргийлэхийн тулд тасралтгүй зардал болгон төсөвт тусгана.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үндэсний тээврийн үндсэн сүлжээг бий болгоход зайлшгүй шаардлагатай төсөл; • Гамшгийн хор уршгийг арилгахад шаардлагатай яаралтай төсөл; • Ажлын явц удаашрах нь их хэмжээний санхүүгийн ачаалал авчрах магадлалтай төсөл; • Иргэдийн эрх ашгийн төлөө, эсхүл төслийн мөн чанар, үр нөлөөг харгалзан нэн даруй хэрэгжүүлэх шаардлагатай төсөл. <p>Төслийн санхүүгийн байдал, мөн чанар, хугацаа, цар хүрээ зэргийг харгалзан шаардлагатай гэж үзвэл том хэмжээний бүтээн байгуулалтын төслийн зардлыг төсвийн төсөлд үргэлжилсэн зардалд оруулахгүй байхаар Эдийн засаг, сангийн сайд шийдвэрлэж болох боловч шалгуур үзүүлэлт, журам, түүнд хамаарах бусад дэлгэрэнгүй мэдээллийг Ерөнхийлөгчийн зарлигаар тогтооно.</p>
<p><u>50 дугаар зүйл.</u> Төслийн нийт зардлыг хянах</p>	<p>Ерөнхийлөгчийн зарлигаар хоёр жилээс доошгүй хугацаа шаардагдах том хэмжээний төслийн цар хүрээ, нийт өртөг, хэрэгжүүлэх хугацааг төрийн захиргааны төв байгууллага бүрийн дарга тодорхойлж, Эдийн засаг, сангийн сайдтай урьдчилан зөвшилцөнө. Энэ нь төслийн цар хүрээ, нийт өртөг, эсхүл аль хэдийн зөвлөлдсөн төслийн хугацааг өөрчлөхөд мөн хамаарна.</p> <p>Дээр заасан төслүүдээс аудитын дүгнэлтэд заасан эсхүл дараах төслүүдэд Эдийн засаг, сангийн яам ТЭЗҮ хийж, Үндэсний Ассамблейд Эдийн засаг, сангийн сайд үр дүнг танилцуулна.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төлөвлөлтийн явцад урьдчилсан ТЭЗҮ хийх шаардлагагүй төсөл байсан боловч хэрэгжилтийн явцад төслийн өртөг нэмэгдэж урьдчилсан ТЭЗҮ хийх шаардлагатай төслийн ангилалд орсон. • Урьдчилсан ТЭЗҮ хийх шаардлагатай төсөлд тооцогдох боловч урьдчилсан ТЭЗҮ хийгдээгүй байхад төсөвт орсон төсөл. • Төслийн нийт өртөг нь Ерөнхийлөгчийн зарлигаар тогтоосон хэмжээнээс нэмэгдсэн төсөл. • Төслийн хэрэгцээ нь Ерөнхийлөгчийн зарлигаар тогтоосон хэмжээнээс буурсан төсөл. • Төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулах магадлалгүй бусад төсөл.

	<p>Дээр зааснаас үл хамааран дараах тохиолдлуудад ТЭЗҮ-ийг хийхгүй байж болно.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төслийн дийлэнх хэсэг нь баригдсан бөгөөд зарцуулсан зардал нь их хэсгийг эзэлж байгаа; • Төслийн нийт өртөг өсөх үндсэн шалтгаан нь хуулийн зардал, дээд түвшний төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулах зэрэгтэй холбоотой тул ТЭЗҮ-ийн үнэлгээ бодит үр ашиггүй тохиолдолд; • Бүс нутгийг тэнцвэртэй хөгжүүлэх, эдийн засаг, нийгмийн тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор төслийг хэрэгжүүлэх бол; • Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, сэргээн босгох ажилд дэмжлэг үзүүлэх, аюулгүй байдлын асуудал гэх мэт төслийг яаралтай хэрэгжүүлэх шаардлагатай бол.
	<p>Үндэсний Ассамблейн тогтоолоор хүсэлт гаргасан төслийн ТЭЗҮ-г Эдийн засаг, сангийн яамнаас хийж, үр дүнг Үндэсний Ассамблейд Эдийн засаг, сангийн сайд тайлагнана.</p>
	<p>Эдийн засаг, сангийн сайд төслийн нийт зардлыг хянах удирдамжийг боловсруулж, төрийн захиргааны төв байгууллага бүрийн даргад мэдэгдэнэ.</p>

2.4. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо

БНСУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны тогтолцоог дараах байдлаар ерөнхийлөн тодорхойлж болох юм.

Зураг 1. БНСУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо⁴

⁴ Korea Development Institute (KDI). (2022, November). *Public Investment Management (PIM) in Korea - Focusing on Preliminary Feasibility Study (PFS)*.

https://observatorioplanificacion.cepal.org/sites/default/files/session/1%20Buenas%20pr%C3%A1cticas%20de%20gobernanza_el%20caso%20de%20CoraYOO%20EUN%20KOH%20KDI.pdf

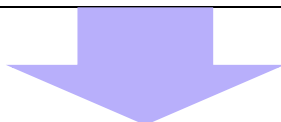
	зэрэг үнэлгээнүүд хийгдэнэ	
--	-------------------------------	--

Урьдчилсан шатанд салбарын яамд төслүүдийн хэмжээ, өртөг, хугацааг тогтоож, урьдчилсан ТЭЗҮ хийлгэх шаардлагатай төслүүдийг Эдийн засаг, сангийн яаманд хүргүүлдэг.

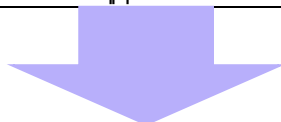
БНСУ-ын “урьдчилсан ТЭЗҮ” гэх ойлголт нь салбарын яамдаас хараат бусаар Эдийн засаг, сангийн яамны харьяа Төрийн болон хувийн хэвшлийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын төв гүйцэтгэдэг үнэлгээ юм. Уг үнэлгээний аргачлал нь бүрэн хэмжээний ТЭЗҮ-тэй харьцуулахад төслийн техникийн нарийвчилсан дүн шинжилгээнээс илүүтэйгээр тухайн төслийг үндэсний нийгэм, эдийн засгийн илүү өргөн хүрээнд авч үзэн дүн шинжилгээ хийдэг бөгөөд бие даасан агентлаг хэрэгжүүлснээр сонирхлын зөрчлөөс зайлсхийж, хэрэгжих боломжгүй төслүүдийг эхлүүлэхээс сэргийлдэг байна.

Урьдчилсан ТЭЗҮ-ийн бүтэц:

Төслийн тойм, үндсэн мэдээллийн дүн шинжилгээ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Зорилтот төслийн суурь мэдээлэл, зорилго, явц, төслийн төлөвлөгөөний нарийвчилсан мэдээлэл зэрэг үндсэн өгөгдөлд дүн шинжилгээ хийж судалгааны асуудлыг гаргана.
---	--

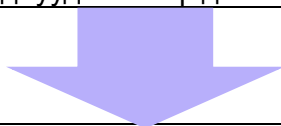

Эдийн засгийн үндэслэлийн шинжилгээ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Зардал-үр ашгийн шинжилгээ: үндэсний эдийн засгийн үр нөлөө, зорилтот төслийн хөрөнгө оруулалтын зохистой байдалд дүн шинжилгээ хийж судалгааны явцад үндсэн аргачлал болгон ашигладаг. ➤ Эрэлтийн тооцоо: Төрөл бүрийн шинжилгээний загвар, өгөгдөл, шууд судалгаанд үндэслэн холбогдох төслийн үр дүнгийн эрэлтийг тооцдог. ➤ Эдийн засгийн боломжийн үнэлгээ: Тоогоор тодорхойлсон зардал, ашиг дээр үндэслэн В/С харьцаа, цэвэр өнөөгийн үнэ цэнэ болон өгөөжийн дотоод хувийг тооцдог. ➤ Санхүүгийн шинжилгээ: Төслийн бие даасан оролцогчдын үүднээс бодит мөнгөний зардал, орлогыг (мөнгөний урсгал) тооцоолж, үүний дагуу санхүүгийн үр ашгийг тооцдог.
-------------------------------------	--

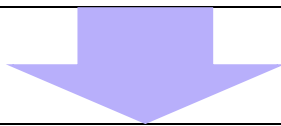

Бодлогын шинжилгээ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Эдийн засгийн шинжилгээнд ороогүй боловч төслийн хэрэгжилтийн зохистой байдлыг үнэлэхэд чухал ач холбогдолтой үнэлгээний зүйлүүдэд дүн шинжилгээ хийх. ➤ Бодлогын уялдаа холбоо, хэрэгжүүлэх боломж: Төслийг хэрэгжүүлэх үүрэг амлалт, дээд төлөвлөгөөнд хамаарах байдал, төслийн бэлтгэл, нэмэлт үнэлгээний зүйлүүдийг үнэлдэг. ➤ Төслийг хэрэгжүүлэх эрсдэл: Санхүүжилт, байгаль орчны үнэлгээ, нэмэлт үнэлгээний зүйлүүдэд боломжит байдлыг үнэлдэг.
--------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Тусгай үнэлгээний ангилал: Үнэлгээний хүчин төгөлдөр байдалд чухал гэж үзсэн төслийн талаарх тусгай асуудлуудыг авч үздэг.
--	--

Бүс нутгийн хөгжлийн тэнцвэрт байдалд хийсэн дүн шинжилгээ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Эдийн засгийн үндэслэлийн шинжилгээнд бүс нутаг хоорондын тэнцвэргүй байдлаас урьдчилан сэргийлэх, төслийн зохистой байдлыг үнэлэхэд бүс нутгийн тэнцвэртэй хөгжлийн үндэсний бодлогыг тусгах. ➤ Бүс нутгийн буурай хөгжлийн түвшин, орон нутгийн эдийн засагт үзүүлэх нөлөө, нэмэлт үнэлгээний зүйлүүдийг үнэлэх.
--	---

Аналитик шатлалын үйл явцын техникийг ашигласан цогц үнэлгээ	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Эдийн засгийн дүн шинжилгээ, бодлогын дүн шинжилгээнд үндэслэн судалгаанд оролцсон багуудын санал бодлыг цуглуулж төслийн оновчтой эсэхийг цогцоор нь үнэлнэ. ➤ Олон шалгуурт дүн шинжилгээ хийх төрөл болох аналитик шатлалын процессыг ашиглан төслийн гүйцэтгэлийн зохистой байдлыг тоон утга болгон хэмжих. ➤ Төсөл хэрэгжих эсэх, төслүүд хоорондын хөрөнгө оруулалтын эрэмбийг тодорхойлж, төслийн хамгийн оновчтой хувилбар, төсөл хэрэгжүүлэх хамгийн оновчтой хугацааны талаар санал гаргана.
--	--

Урьдчилсан ТЭЗҮ-ийн судалгаагаар хэрэгжих боломжтой гэсэн үнэлгээ авсан төслүүдэд салбар яамд бүрэн хэмжээний ТЭЗҮ хийдэг байна. Үүний хүрээнд технологи, байгаль орчин, нийгэм, санхүү зэрэг хүчин зүйлсийг харгалзан төслийн үр дүнд бий болох хөрөнгийн ТЭЗҮ-ийг тодорхойлдог.⁵

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь загвар зургийн шатанд зориулж хангалттай хугацаа болон төсөв төлөвлөх ёстой бөгөөд энэ нь барилгын явцад загварын өөрчлөлт гарахаас сэргийлэх зорилготой. Мөн энэ шатанд үнэ цэний инженерчлэлийн үнэлгээ авах шаардлага тавигддаг байна.

Зураг төслийн шатанд төслийн хэмжээг үндэслэлгүйгээр өөрчлөхийг хориглодог бөгөөд зайлшгүй өөрчлөх шаардлагатай тохиолдолд Эдийн засаг, сангийн яамтай урьдчилан зөвшилцөх шаардлагатай байдаг. Энэ шатанд мөн үнэ цэний инженерчлэлийн үнэлгээ авах шаардлага тавигддаг байна.

Төслийн хэрэгжилтийн явцад дараах үнэлгээнүүд хийгддэг байна. Үүнд:

❖ ТЭЗҮ-ийн давтан үнэлгээ

⁵ Jay Hyung-Kim. 2012. *The Republic of Korea: PIM Reform after the Financial Crisis*.
<https://documents1.worldbank.org/curated/es/854771468321552827/pdf/933560REVISED000PUBLI C00Korea0Final.pdf>

ТЭЗҮ-ийн давтан үнэлгээ нь төслийн шаардлагагүй зардлын өсөлтийг хязгаарлаж, төсвийн зарлагын үр ашгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор төслийг хэрэгжүүлэх явцад төслийн нийт өртөг 20%-с дээш нэмэгдсэн төслүүдийн ТЭЗҮ-ийг дахин үнэлдэг. Давтан үнэлгээний үр дүнд үндэслэн төслийг үргэлжлүүлэх, хүрээг шинэчлэх, эсхүл зогсоох эсэх талаар шийдвэр гаргадаг. Хүрээг шинэчлэх нь төслийн хэмжээ, өртгийг бууруулах арга замыг эрэлхийлж, үргэлжлүүлэх боломжийг судалж, төслийг цуцлахаас зайлсхийх явдал юм.

❖ Эрэлтийн таамаглалын давтан үнэлгээ

Эрэлтийн таамаглалын давтан үнэлгээний зорилго нь урт хугацааны төсвийн томоохон хөрөнгө оруулалтын төслүүдийн эрэлтийн өөрчлөлтийг дахин судалж, хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг нэмэгдүүлэх, төсвийн үрэлгэн байдлаас урьдчилан сэргийлэхэд оршино. Эрэлтийн таамаглалд өөрчлөлт орох дараах тохиолдлуудад уг үнэлгээг гүйцэтгэх шаардлага үүсдэг. Үүнд:

- эрэлтийн урьдчилсан таамаглалыг хийж байсан байршилд материаллаг өөрчлөлт гарсан, эсхүл эрэлтийг таамаглах аргачлалыг хэрэгжүүлэх явцад алдаа гарсантай холбоотойгоор эрэлт мэдэгдэхүйц буурах төлөвтэй болсон;
- төслийг уламжлалт төрийн худалдан авалтын төслөөс төр, хувийн хэвшлийн түншлэл /ТХХТ/-ийн төсөл болгон хувиргасан;
- хамгийн сүүлийн эрэлтийн таамаглал хийснээс хойш 5 жилээс дээш хугацаа өнгөрсөн тохиолдолд, эсхүл
- Эдийн засаг, сангийн сайд, эсхүл салбарын сайд шаардлагатай гэж үзсэн.

2.5. Дүгнэлт

1. БНСУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны удирдамжууд, цаашлаад үнэлгээний ерөнхий болон салбарын тусгай арга зүйн удирдамжуудыг ч Эдийн засаг, сангийн яам нь баталдгаараа бусад улс орнуудаас онцгой юм. Эндээс төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагыг Эдийн засаг, сангийн яаманд төвлөрүүлж, төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг нэгдсэн бодлого, удирдлагаар хангах боломжийг бүрдүүлдэг нь харагдаж байна.

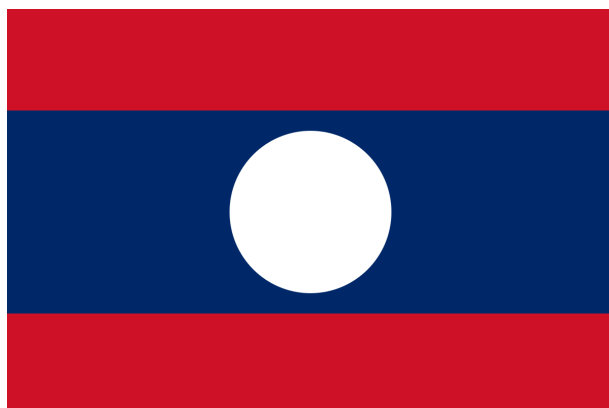
2. Нийт өртөг нь 50 тэрбум воноос давсан том төслүүдэд “урьдчилсан ТЭЗҮ”-ийн үнэлгээг хийдэг. Ингэснээр хэрэгжих боломжгүй, эсхүл бодлогын хүрээнд нэн тэргүүнд хэрэгжүүлэх шаардлагагүй төслүүдийг албан ёсны үнэлгээ хийхээс өмнө зогсоож, том төслүүдийн ТЭЗҮ хийх зардлыг хэмнэж, төсвийн үрэлгэн байдлаас сэргийлдэг байна. Нөгөөтээгүүр, зардлын хэмжээгээрээ том төсөлд тооцогдох хэдий ч урьдчилсан ТЭЗҮ шаардлагагүй төслүүд (гамшгийн хор уршгийг арилгахад шаардлагатай яаралтай төсөл, үндэсний аюулгүй байдал, батлан хамгаалахтай холбоотой төсөл)-ийг Үндэсний санхүүгийн хуульд тодорхойлсон нь төсвийн хэмнэлтээс гадна бодлогын ач холбогдол, онцгой нөхцөл байдлыг харгалзан үзэх боломжийг бүрдүүлсэн.

3. Том хэмжээний бүтээн байгуулалтын төслүүдийн зардлыг үе шаттайгаар тухайн жилийн төсөвт тусгахаар зохицуулсан. Энэ нь том төслүүдийн хэрэгжилтийн хажуугаар шинэ төслүүдэд төсвийн боломжийг нээлттэй байлгадаг. Нөгөө талаас нэн яаралтай, нарийвчилсан зураг төслийг нь

боловсруулж дууссан бөгөөд төслийн нийт өртөг нь эцэслэн тогтоогдсон том төслүүдийн зардлыг тасралтгүй зардлаар төсөвлөх боломжийг хуульчилсан нь яаралтай том төслүүдийг саатах, удаашрахаас сэргийлдэг байна.

4. Төслийн хэрэгжилтийн явцад төслийн нийт зардлыг хянах хэд хэдэн арга хэмжээг хэрэгжүүлдэг. Үүнд нийт өртөг нь 20%-с дээш нэмэгдсэн төслүүдийн ТЭЗҮ-г дахин үнэлэх, тодорхой тохиолдлуудад төслийн эрэлтийг дахин үнэлэх зэрэг үйл ажиллагаа хамаардаг. Ингэснээр нэгэнт батлагдан хэрэгжиж байгаа хэдий ч үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх шаардлагагүй, үндэслэлгүй болсон төслүүдийг зогсоох, тохируулга хийх боломж бүрдэж, хөрөнгө оруулалтын үр дүнтэй байдлыг хангадаг байна.

3.1. Ерөнхий мэдээлэл

Лаос, албан ёсоор Бүгд Найрамдах Ардчилсан Лаос Ард Улс, нь 7.8 сая хүн амтай, 236,800 км² газар нутагтай, Зүүн өмнөд Азийн далайд гарцгүй цорын ганц улс юм. 2000-2010-аад онд Лаос дэлхийн хамгийн хурдацтай хөгжиж буй орнуудын тоонд багтаж байсан. Эдийн засгийн өсөлтөд улсын болон хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалт, голчлон усан цахилгаан станц, уул уурхай, тээврийн төслүүд

нөлөөлсөн. Мөн энэ хугацаанд ядуурлын түвшин мэдэгдэхүйц буурсан байна. Гэвч 2020-2021 онд Ковид-19 цар тахлын улмаас эдийн засгийн өсөлт буурч, 2023 оны байдлаар ДНБ нь 15.84 тэрбум ам.долларт хүрч байна.⁶

3.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил

2000-аад онд Лаос улсын засгийн газар Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр (PIP)-ийг хэрэгжүүлэхэд төлөвлөлт, хуваарилалт, хэрэгжүүлэлт, хяналт, үнэлгээний бүхий л шатанд удирдлагын чадавх дутмаг байжээ. Үүнээс үүдэн Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр улс орны хөгжилд төдийлөн үр дүнтэй байгаагүй тул төслийн удирдлага, журмыг бий болгохын тулд яаралтай арга хэмжээ авах шаардлагатай байв. Ингээд ЖАЙКА-тай хамтран 2004-2015 оны хугацаанд нийт 3 шатны “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн чадавхыг бэхжүүлэх төсөл”-өөр дамжуулан Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн удирдлагыг дэмжих техникийн хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлж, дараах арга хэмжээг авсан байна. Үүнд:

- хөрөнгө оруулалтыг үнэлэх арга хэрэгсэл боловсруулсан;
- төслийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үйл явц, аргуудыг боловсруулсан;
- боловсон хүчний чадавхыг хөгжүүлэх цогц загварыг нэвтрүүлсэн;
- хөрөнгө оруулалтын гарын авлагыг боловсруулан, тэдгээрийг Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, удирдлагад хамаарах ажилтнуудад орон даяар түгээсэн;
- **Төсвийн хөрөнгө оруулалтын бие даасан хуулийг 2015 онд баталж, эрх зүйн орчныг бүрдүүлсэн.**

3.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

БНАЛАУ нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой харилцааг бие даасан **Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулиар**⁷ зохицуулдаг. Уг хууль нь нийт 7 хэсэг, 9 бүлэг, 105 зүйлтэй бөгөөд төсвийн хөрөнгө оруулалтын бодлого, зарчим, хөрөнгө оруулалтын төрөл,

⁶ <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=LA>

⁷ Public Investment Law No: 72/NA (2015) of Lao People's Democratic Republic.

ангилал, хөрөнгө оруулалтын үйл явц, оролцогч байгууллагуудын чиг үүрэг, хяналт, шалгалт болон маргаан шийдвэрлэх зэрэг зохицуулалтуудыг тусгасан.

❖ Төсвийн хөрөнгө оруулалтын бодлого, зарчим

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд хөрөнгө оруулалтын бодлогыг дараах байдлаар тусгасан. Үүнд:

Төрөөс дэд бүтцийг хөгжүүлэх, техник хэрэгслээр хангах, хөдөө орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх, ядуурлыг бууруулах, хүний нөөцийг хөгжүүлэх, байгаль орчныг хамгаалах, тогтвортой хөгжлийн стратегийг хэрэгжүүлэх, техник, технологийн дэвшлийг хөхүүлэн дэмжих, нийгмийн баталгааг хангахад чиглэсэн хөрөнгө оруулалтын бодлого баримтална. Энэхүү бодлого нь үндэсний эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг хангах, байгаль орчныг хамгаалах, иргэдийн амьжиргааны түвшнийг дээшлүүлэхэд чиглэгдэнэ. Засгийн газар, тогтоосон болзлын хүрээнд, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсөлд дотоод, гадаадын иргэн, хуулийн этгээдийг хөрөнгө оруулахад дэмжлэг үзүүлнэ.

Мөн хуульд төсвийн хөрөнгө оруулалтад дараах зарчмуудыг баримтлахаар заасан. Үүнд:

- Үндэсний хөгжлийн алсын хараа, стратеги, төлөвлөгөө болон төсвийн хангамжийн чадавхад нийцсэн байх.
- Эдийн засгийн үр ашигтай, төвлөрсөн, шударга, бүс нутгийн тэнцвэрт байдал, ажлын цар хүрээг хангасан байх.
- Хөтөлбөр, төслүүдийг төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлж, эдийн засгийн бусад салбарт давхардалгүй, зайлшгүй шаардлагатай байх.
- Төсвийн хөрөнгө оруулалтыг шаталсан удирдлагын тогтолцоотойгоор, хууль болон холбогдох журамд нийцүүлэн зохицуулах.
- Салбарын хөрөнгө оруулалтад хяналт, үнэлгээ, шалгалт хийх.
- Иргэдийн оролцоог дэмжих.

❖ Хуулийн хамрах хүрээ

ТХХТ-ийн төслийн 30-с дээш хувийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэх тохиолдолд төслийг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нийцүүлэн хэрэгжүүлэхээр зохицуулсан. Харин гадаадын зээл, тусламжийн санхүүжилтээр хэрэгжих төслийг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, холбогдох дүрэм, журам болон хандивлагч талтай байгуулагдсан гэрээ, протоколд нийцүүлэн хэрэгжүүлэхээр хуульчилжээ.

❖ Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төрөл, ангилал

Төсвийн хөрөнгө оруулалтыг дараах гурван үндсэн төрөлд ангилдаг байна. Үүнд:

- Дэд бүтцийн барилга, засвар бүтээн байгуулалтын хөрөнгө оруулалт – Улс орны дэд бүтцийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт.

- Тоног төхөөрөмжийн хангамжийн хөрөнгө оруулалт – Төслүүдийн хэрэгжилтийг дэмжихэд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангамж.
- Техникийн дэмжлэгийн хөрөнгө оруулалт – Төслийн судалгаа, зураг төсөл, менежмент болон сургалт, дэмжлэгийн үйл ажиллагааны зардал.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө нь 5 жилийн төлөвлөгөө болон 5 жилийн төлөвлөгөөнд суурилсан тухайн жилийн нарийвчилсан төлөвлөгөөг хамарна. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө нь хөтөлбөр болон төслүүдээс бүрдэнэ.

Хүснэгт 2. Лаос улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн ангилал

Хөрөнгө оруулалтын төслүүд	Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ /кип/	Ангилал	Хэрэгжилтийн хугацаа	Төлбөрийн хугацаа
1. Улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл	Зардлын хязгаарлалтгүй, ангилалгүй		7 жил	10 жилээс бага байх
			5 жил	9 жилээс бага байх
			5 жил	7 жилээс бага байх
			4 жил	6 жилээс бага байх
			3 жил	5 жилээс бага байх
2. Ердийн улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсөл	400 тэрбумаас дээш	I ангилал	7 жил	10 жилээс бага байх
	200-400 тэрбум	II ангилал	5 жил	9 жилээс бага байх
	100-200 тэрбум	III ангилал	5 жил	7 жилээс бага байх
	20-100 тэрбум	IV ангилал	4 жил	6 жилээс бага байх
	20 тэрбумаас доош	V ангилал	3 жил	5 жилээс бага байх

- Жич:
- II, III, IV, V төрлийн хөрөнгө оруулалтын төслүүдийг жилийн Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсвийн хүрээнд хэрэгжүүлнэ. Харин I төрлийн төслийг Засгийн газрын зөвшөөрлийн дагуу бусад санхүүгийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлэх бөгөөд энэ нь жилийн Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсөвт хамаарахгүй.
 - 1USD=21848kip; 1тэрбум кип = 45,771 USD (валютын ханшийн эх сурвалж: ©2024 TRADING ECONOMICS)

❖ **Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл явц**

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд хөрөнгө оруулалтын үйл явцын дараах үе шатуудыг тодорхойлж, холбогдох зохицуулалтуудыг тусгасан.

Хүснэгт 3. Лаос улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл явц

Үе шат	Зохицуулалт
Төлөвлөгөөг боловсруулж, хэлэлцэж, батлах	<p>Яамд болон орон нутгийн удирдлагууд нь өөрсдийн чиг үүргийн хүрээнд хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө боловсруулж, Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яаманд санал өгнө. Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яам нь эдгээрт үндэслэн Засгийн газарт үндэсний хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө гаргах ажлыг зохион байгуулна.</p>
	<p>Хөрөнгө оруулалтын төсөл нь дараах шаардлагуудыг хангасан байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөгөө” болон улсын төсвийн төлөвлөгөөтэй нийцэх; • Эдийн засаг-нийгмийн хувьд эдийн засгийн үр ашигтай байх; • Байгаль орчинд тогтвортой хамгаалалт хийж, түүхэн зам мөр, өвөрмөц өв хөрөнгө, хамгаалалтын ой, газар болон нийтийн ашиглалтаар зөвшөөрөгдсөн газар хөндөхгүй байх; • Шаардлагатай бүх баримт бичгийг боловсруулсан байх; • Холбогдох яамд, дүйцэх байгууллагууд болон орон нутгийн удирдлагуудаас санал авах; • Техникийн шаардлага хангасан эсэхийг үнэлэх, үнэлгээний агентлагуудын шалгуураар баталгаажуулах; • 5 жилийн Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд орсон байх; <p>Гадаад, зээл тусламжийн төсөлд орсон тохиолдолд, төсөлд оролцох санхүүгийн эх үүсвэрийг тодорхойлсон байх шаардлагатай.</p>
	<p>Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яам нь яамд, дүйцэх байгууллагуудын төсөл болон аймаг/нийслэлийн I, II, III, IV ангиллын төслүүдийн үнэлгээг хийнэ.</p> <p>Аймаг/нийслэлийн Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс нь аймаг/нийслэлийн V ангиллын төсөлд үнэлгээ хийнэ.</p>
	<p>Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсвийн хуваарилалтыг эдийн засаг, соёл-нийгэм, байгаль орчны хамгаалалт, үндэсний батлан хамгаалах болон аюулгүй байдал, төв болон орон нутгийн салбаруудын тэнцвэрийг хангаж, дараах үндэслэлээр хуваарилна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • яамд, дүйцэх байгууллагуудад хуваарилах нормыг тусгай зохицуулалтаар тодорхойлно. • орон нутгийн удирдлагуудад хуваарилахад дараах үзүүлэлтүүдэд тулгуурлана: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ядуурал ба хөгжлийн түвшин; ○ Засгийн газрын төсөвт орлого оруулах үүрэг; ○ Газарзүйн байршил; ○ Хүн амын тоо; ○ Захиргааны нэгжийн тоо.
	<p>Засгийн газар нь үндэсний хөрөнгө оруулалтын төсөл, I, II, III ангиллын төслийг хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөнд оруулахыг хэлэлцэж, шийдвэрлэнэ.</p> <p>Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яам нь IV, V ангиллын төслүүдийг хэлэлцэж, шийдвэрлэнэ.</p>

	<p>Үндэсний Ассамблей нь улсын 5 жилийн болон жилийн төлөвлөгөө, улсын хэмжээний хөрөнгө оруулалтын төсөл болон I төрлийн төсөл болон II, III, IV ангиллын төслийн хуваарилалтыг хэлэлцэж батална.</p> <p>Аймгийн Ассамблей нь аймгийн 5 жилийн болон жилийн төлөвлөгөө болон V ангиллын төслийн хуваарилалтыг хэлэлцэж батална.</p>
Хэрэгжүүлэх	<p>Засгийн газар нь төрийн төв болон орон нутгийн холбогдох байгууллагуудыг багтаасан төслийн хороог томилно.</p> <p>Сангийн яам нь төслүүдийг хэрэгжүүлж буй яам, түүнтэй адилтгах байгууллагууд болон орон нутгийн засаг захиргаанд санхүүжилт олгож, хэрэглээг хянана.</p> <p>Яам болон түүнтэй адилтгах байгууллагууд нь I, II, III, IV, V ангиллын төслүүдийн хэрэгжилтэд шууд хариуцлага хүлээж, хууль, дүрэм журмын дагуу зохион байгуулна. Орон нутагт төсөл хэрэгжүүлэхээр өгсөн бол төслийн хороог томилно.</p> <p>Төслийг дараах үе шатаар хэрэгжүүлнэ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төслийн хороог томилох, • Нийтийн хөрөнгө оруулалтын төслийн тендер зарлах, • Нийтийн хөрөнгө оруулалтын төслийн гэрээ байгуулах, • Нийтийн хөрөнгө оруулалтын төслийг хэрэгжүүлэх.
Хэрэгжилтийг хянах, шалгах, тайлагнах	<p>Төслийн хэрэгжилтийн үед дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тогтмол хяналт, шалгалт хийх, • Үе шатны үнэлгээ хийх. <p>Хяналт, шалгалт, үнэлгээний явцад дараах асуудлуудыг шалгана:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хөгжлийн төлөвлөгөөтэй уялдсан бөгөөд ашиг хүртэгчдэд хамааралтай байх, • Төсвийг үр ашигтай зарцуулах, төслийн явцын үр дүнтэй байдал, • Төсөл хэрэгжүүлэх явц нь төслийн зорилго, нийтлэг зорилтыг хангахуйц үр дүнтэй байх, • Нийгэм, эдийн засаг, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх, • Төслийн үр дүн нь төслийн зорилго, нийтлэг зорилттой уялдсан байх бөгөөд нийгэмд хувь нэмэр оруулах.

	Орон нутгийн удирдлага	•Нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөгөө болон төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн байдлыг Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яам, Аймгийн хурал болон яамдад мэдээлнэ.
	Яамд	•Нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөгөө болон байгууллагын хяналтад байгаа төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн байдлыг сар бүр Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яаманд тогтмол ирүүлнэ.
	Сангийн яам	•Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсвийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн байдлыг сар бүр Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яаманд хүргүүлж, Засгийн газарт тухай бүр тайлагнана.
	Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яам	•Улсын нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөгөө болон төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн байдалд үнэлгээ хийж, нэгтгэн дүгнэж, дүгнэлт гаргаж, Засгийн газарт тогтмол мэдээлнэ.
	Засгийн газар	•Улсын нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн төлөвлөгөө, улсын төсвийн төлөвлөгөө, төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтийн байдлыг Үндэсний Ассамблейд тухай бүр тайлагнана.
Төслийг хүлээлгэн өгөх болон ашиглах	Төслийг албан ёсоор шилжүүлэхийн өмнө тодорхой хугацаанд урьдчилсан туршилт хийж, техникийн зөвлөгөө өгнө. Албан ёсоор шилжүүлэхийн өмнө төслийн баримт бичиг, гэрээнд заасан тоо хэмжээ, чанар болон бусад техникийн үзүүлэлтүүдийг шалгах үзлэг хийнэ.	
	I, II, III, VI төрлийн төслүүдийн хувьд 2-5 жил ашигласны дараа үнэлгээ хийж, туршлага хуримтлуулдаг.	

❖ **Төсөлд өөрчлөлт оруулах, санхүүжилтийг шилжүүлэх, төслийг түдгэлзүүлэх болон хүчингүй болгох**

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд төсөлд өөрчлөлт оруулах, санхүүжилт шилжүүлэх, төслийг түдгэлзүүлэх болон хүчингүй болгох талаар дараах зохицуулалтуудыг тусгасан.

Хүснэгт 4. Лаос улсын төсөлд өөрчлөлт оруулах, санхүүжилт шилжүүлэх, төслийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох үндэслэл

Төсөлд өөрчлөлт оруулах үндэслэл:	<ul style="list-style-type: none"> Зах зээл дээрх материалын үнийн өсөлт нь гэрээнд заасан үнийн дүнгийн 15 хувиас дээш байвал, Гэрээ байгуулсны дараа төрөөс баримтлах бодлогын дагуу цалин хөлсийг сайжруулах, Даалгавар нэмэх, бүтцийг өөрчлөх, техникийн бүдүүвчийг өөрчлөх, байгалийн гамшиг, давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас, Төслийн үр дүнд шууд нөлөөлөх бодлого, мастер төлөвлөгөө, эсхүл бусад хэрэгцээнд гарсан өөрчлөлт.
Нэг төслөөс нөгөө төсөлд санхүүжилтийг шилжүүлэх үндэслэл:	<ul style="list-style-type: none"> Төсвийн үлдэгдэлтэй, төсөл дууссан, Төсөл батлагдсаны дараа хувь хүн, хуулийн этгээд болон бусад санхүүжилтийн эх үүсвэрээс шимтгэл авсан, Төслийг түдгэлзүүлсэн, эсхүл хүчингүй болгосон.
Төслийг түдгэлзүүлэх үндэслэл:	<ul style="list-style-type: none"> Төслүүд үр дүнгүй болох нь тогтоогдсон, Бодлого, эсхүл ерөнхий төлөвлөгөө өөрчлөгдсөн, Төслийн хэрэгжилт хөгжлийн төлөвлөгөөтэй зөрчилдсөн, Нийгмийн орчин, байгальд ноцтой сөрөг нөлөөлөл илэрсэн буюу хяналтад хүлээгдэж байгаа, Өв, соёлын үнэт зүйлд нөлөөлсөн, Тогтоосон хэрэгжилтийн хугацаа хойшилсон.
Төслийг хүчингүй болгох үндэслэл:	<ul style="list-style-type: none"> Төслийн хэрэгжилтийн улмаас сөрөг нөлөө гарах болсон ба уг сөрөг нөлөөнөөс төр, олон нийтийн, иргэдийн эрх ашгийг хамгаалах шаардлагатай гэж үзсэн, Төсөл үр дүнгүй болсон, Зарим давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас төсөл хэрэгжих боломжгүй болсон, Төсөл нь нийгмийн орчин нөхцөл, байгалийг ноцтой сүйтгэж, өв, соёлын үнэт зүйл, хамгаалалтын ой, үндэсний хамгаалалтын бүс, олон нийтийн аюулгүй байдлын хамгаалалтын бүс, сургууль, эмнэлэг, техникийн стандарт, эсхүл аюулгүй байдлыг зөрчсөн нь тогтоогдсон, Төсөлд техникийн стандарт, аюулгүй байдлын нормыг мөрдөөгүй, Төслийн бодлого, эсхүл ерөнхий төлөвлөгөө нь өөрчлөгдсөн, Төсөл нь хөгжлийн төлөвлөгөөнд тохирохгүй байх, Төсөл нь хуульд заасан дүрэм журамд нийцээгүй.

Дээрх үндэслэлээр төслийг өөрчлөх, санхүүжилтийг шилжүүлэх болон төслийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох тохиолдолд төслийн төсөвт өртөг, ангиллаас хамааран эрэмбэлж, шийдвэрлэх эрх бүхий этгээдийг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 54, 55, 56 болон 57 дугаар зүйлүүдэд тус тус тодорхойлсон.

3.4. Дүгнэлт

1. Лаос улс нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын бодлого, зарчим, төслийн ангилал, хөрөнгө оруулалтын үйл явцын үе шатууд зэрэг төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны гол асуудлуудыг тусгайлсан Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэгдсэн байдлаар тусгасан нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын харилцааг цогцоор нь зохицуулж, эрх зүйн орчныг тодорхой, ойлгомжтой болгож байна.

2. ТХХТ-ийн хөрөнгө оруулалтын 30-с дээш хувь нь улсын төсвөөс санхүүжих тохиолдолд Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн нэгдсэн зохицуулалтаар хэрэгжүүлэх, харин гадаадын зээл, тусламжийн төслийн хувьд мөн хуулиас гадна хандивлагч талтай байгуулагдсан гэрээ, протоколд нийцүүлэн хэрэгжүүлэхээр хуульчилсан. Ийнхүү санхүүжилтийн эх үүсвэрээс хамааран тухайн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд үйлчлэх зохицуулалтуудыг тодорхойлж өгсөн.

3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслүүдийг (1) стратегийн чухал ач холбогдолтой, улс орны хөгжлийг дэмжих улсын хэмжээний хөрөнгө оруулалтын төсөл болон (2) хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, хэрэгжилтийн хугацаа, төлбөрийн хугацаа зэргээс хамааран 5 түвшинд ангилдаг. Төслийн ангиллаас хамааран хөрөнгө оруулалтын үе шатуудад тавигдах шаардлага, хийгдэх үйл ажиллагааг ялган тодорхойлсон нь хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг саадгүй, бүтээмжтэй хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлдэг байна.

4. Лаос улс нь хөрөнгө оруулалтын асуудлыг хариуцдаг тусгайлсан Төлөвлөлт, хөрөнгө оруулалтын яамтай бөгөөд тус байгууллага нь үндэсний хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө гаргах, тодорхой төслүүдийн үнэлгээг хийх, улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн байдалд үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах зэрэг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлдэг. Ингэснээр төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг төвлөрсөн, мэргэшсэн боловсон хүчин болон нэгдсэн бодлого, удирдлагаар хангах боломжтой юм.

5. Төслийн явцад тодорхой нөхцөл байдал тогтоогдсон тохиолдолд төсөлд өөрчлөлт оруулах, санхүүжилтийг шилжүүлэх, төслийг түдгэлзүүлэх болон хүчингүй болгох зохицуулалтуудыг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд тусгасан. Энэ нь хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг уян хатан, үр дүнтэй байдлаар хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлдэг байна.

4.1. Ерөнхий мэдээлэл

Вьетнам, албан ёсоор Бүгд Найрамдах Социалист Вьетнам Улс, нь 331,212 км² нутаг дэвсгэртэй, 101.5 сая хүн амтай Зүүн өмнөд Азийн эх газрын зүүн захад орших улс юм. Тус улс нь 1986 оноос хойш эдийн засгийн шинэчлэлүүд хийснээр дэлхийн хамгийн ядуу улсуудын нэгээс дунд орлоготой эдийн засагтай болж өөрчлөгдсөн. Нэг хүнд ногдох бодит ДНБ нь 1986-2023 оны хооронд 700

ам.доллараас 4500 ам.доллар болж, зургаа дахин өссөн байна. Эдийн засгийн өсөлт нь 2023 онд 5%, 2024 онд 6.1% байсан бол Дэлхийн Банкны судалгаагаар 2025 онд 6.5%-д хүрэх төлөвтэй байна.⁸

4.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил

20 жил үргэлжилсэн Вьетнамын дайн 1975 онд дуусахад Вьетнам дэлхийн хамгийн ядуу орнуудын нэг байсан бөгөөд Засгийн газрын хөгжлийн төлөвлөгөө нь бодитой үр дүн үзүүлээгүй. 1980-аад оны дунд үе гэхэд нэг хүнд ногдох ДНБ 200-300 ам.долларын хооронд гацсан. 1986 онд засгийн газар эдийн засаг, улс төрийн хэд хэдэн шинэчлэл ("Đổi Mới")-ийг хийж, улс орныг "социалист чиг баримжаатай зах зээлийн эдийн засаг" болгоход чиглүүлсэн. Ингээд Вьетнам улс 6-7 хувийн эдийн засгийн өсөлт үзүүлж, хөгжиж буй орнуудын нэг болсон.⁹

Вьетнамын эдийн засгийн өсөлтөд бизнесийн орчны төрийн оролцоог сулруулсан болон төрийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлсэн үйл явдлууд нь нөлөөлсөн гэж үздэг байна. Вьетнам дэд бүтцэд болон хүний хөгжилд, тэр дундаа хүн амын хурдацтай өсөлттэй уялдуулан бага боловсролд их хэмжээний хөрөнгө оруулалт хийсэн.

4.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

Вьетнам улс нь бие даасан **Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуультай**¹⁰. Тус хууль нь нийт 6 бүлэг, 103 зүйлтэй бөгөөд төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын харилцаа, холбогдох этгээдийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг зохицуулдаг.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд дараах хөрөнгө оруулалтын объектын төрлүүдийг тодорхойлсон. Үүнд:

⁸ The World Bank In Viet Nam. (2024, October 8). World Bank Group.

<https://www.worldbank.org/en/country/vietnam/overview#1>

⁹ Peter, V. (2018, September 11). *The story of Viet Nam's economic miracle*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/stories/2018/09/how-vietnam-became-an-economic-miracle/>

¹⁰ Law on Public Investment (2024). <https://english.luatvietnam.vn/dau-tu/law-on-public-investment-no-58-2024-gh15-379074-d1.html>

- нийгэм, эдийн засгийн дэд бүтцийн хөтөлбөр, төсөлд хөрөнгө оруулалт хийх;
- төрийн байгууллага, аж ахуйн бус төрийн байгууллагын нэгж, улс төрийн байгууллага, нийгэм-улс төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд үйлчлэх хөрөнгө оруулалт;
- нийгмийн халамжийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг дэмжих хөрөнгө оруулалт;
- ТХХТ-ийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд заасны дагуу ТХХТ-ийн төсөл хэрэгжүүлэхэд төрөөс оруулсан хөрөнгө оруулалт; эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр ТХХТ-ийн төслийн гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцалсантай холбоотой нөхөн төлбөр; ТХХТ-ийн төслийн орлогын бууралттай холбоотой төрийн хариуцах төлбөр; барих-шилжүүлэх хэлбэрээр хэрэгжиж буй барилгын хөрөнгө оруулалтын төслийн гэрээний бэлэн мөнгөний төлбөр;
- төлөвлөлтийн ажлыг гүйцэтгэхэд зориулсан хөрөнгө оруулалт;
- хөнгөлөлттэй зээлийн хүү, удирдлагын шимтгэлийн татаас олгох; бодлогын банк, төрийн төсвийн бус санхүүгийн сангуудад хөрөнгө хуваарилах; Засгийн газар, Ерөнхий сайдын шийдвэрээр бусад төрлийн хөрөнгө оруулалтын дэмжлэг үзүүлэх.
- хөнгөлөлттэй зээлийн бодлогыг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах орон нутгийн төсвийн хөрөнгийг Вьетнамын Нийгмийн бодлогын банкны аймаг дахь салбаруудаар дамжуулан олгох.
- холбогдох хуулиудад заасан төсвийн хөрөнгө оруулалтын бусад объект.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 6-11 дүгээр зүйлүүдэд зохицуулсны дагуу хөрөнгө оруулалтын төслийг дараах байдлаар ангилдаг байна.

Хүснэгт 5. Вьетнам улсын төслийн ангилал

Хөрөнгө оруулалтын төсөл	Хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	Хөрөнгө оруулалтын бүлэг
30 их наяд донг ¹¹ ба түүнээс дээш өртөгтэй аливаа хөрөнгө оруулалт.	30 их наяд донг ба түүнээс дээш	Үндэсний чухал ач холбогдол бүхий төслийн бүлэг
Байгаль орчинд нөлөөлж буй, эсхүл байгаль орчинд ноцтой нөлөөлөх магадлалтай дараах төслүүд: <ul style="list-style-type: none"> • Атомын цахилгаан станц; • Тусгай зориулалтын ой, усны хамгаалалт бүхий газрын ой, хилийн хамгаалалтын ойн 50 га ба түүнээс дээш талбайг өөрчлөх шаардлагатай төсөл; салхинаас хамгаалах ой, элсэн хамгаалалт, далайн давлагааны хамгаалалт, далайн нөхөн сэргээлтийн ажил зэрэг 500 га ба түүнээс дээш талбайг өөрчлөх шаардлагатай төсөл; эсхүл 1000 га ба түүнээс дээш үйлдвэрлэлийн ойн талбайг өөрчлөх төсөл. 	Хэмжээнээс үл хамаарах	

¹¹ Вьетнамын үндэсний мөнгөн тэмдэгт

Хоёр ба түүнээс дээш үр тарианы зориулалт бүхий 500 га ба түүнээс дээш тарианы талбайг өөрчлөх шаардлагатай төсөл.		
Уулархаг бүсэд 20,000 ба түүнээс дээш, бусад газарт 50,000 ба түүнээс дээш хүнийг шилжүүлэх шаардлагатай төсөл.		
Үндэсний Ассамблейн шийдвэрийн дагуу тусгай механизм, бодлого хэрэгжүүлэх шаардлагатай төслүүд.		
Үндэсний батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын асуудлын бус аюултай бодис, тэсэрч дэлбэрэх бодис үйлдвэрлэх төсөл.	Хэмжээнээс үл хамаарах	А бүлэг
Аж үйлдвэрийн парк, экспортын боловсруулах бүс, өндөр технологийн паркийн дэд бүтцийн төсөл.		
<ul style="list-style-type: none"> Гүүр, далайн боомт, голын боомт, аэродром, төмөр зам, улсын чанартай авто зам зэрэг зам тээврийн төсөл; Цахилгаан, эрчим хүчний үйлдвэрлэл; Газрын тос, байгалийн хийн олборлолт; Химийн бодис, бордоо, цемент; Машин механизмын үйлдвэрлэл, металлургийн үйлдвэрлэл; Ашигт малтмалын ашиглалт, боловсруулалт; Орон сууцны цогцолбор барих. 	4.6 их наяд донг ба түүнээс дээш	А бүлэг
	240 тэрбумаас 4.6 их наяд хүртэлх донг	В бүлэг
	240 тэрбум хүртэлх донг	С бүлэг
<ul style="list-style-type: none"> Дээрх хэсэгт зааснаас бусад зам, тээврийн төсөл; Гидравликийн ажил, гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын төсөл; Ус хангамж, ус зайлуулах суваг, хог хаягдлыг цэвэрлэх болон бусад техникийн дэд бүтцийн ажил; Цахилгааны инженерийн төсөл; Мэдээлэл, электрон тоног төхөөрөмжийн үйлдвэрлэл; Эмийн химийн төсөл; Дээрх хэсэгт зааснаас бусад материал үйлдвэрлэх төсөл; Дээрх хэсэгт зааснаас бусад механик ажил; Шуудан, харилцаа холбооны төсөл. 	3 их наяд донг ба түүнээс дээш	А бүлэг
	160 тэрбумаас 3 их наяд хүртэлх донг	В бүлэг
	160 тэрбум хүртэлх донг	С бүлэг
<ul style="list-style-type: none"> Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл, ойн аж ахуй, давс бэлтгэх, загасны аж ахуйн төсөл; Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн, байгалийн нөөц газрын төсөл; Шинэ хот, суурин газрын техникийн дэд бүтцийн төсөл; аж үйлдвэрийн бусад төсөл. 	2 их наяд донг ба түүнээс дээш	А бүлэг
	120 тэрбумаас 2 их наяд хүртэлх донг	В бүлэг
	120 тэрбум хүртэлх донг	С бүлэг

<ul style="list-style-type: none"> •Эрүүл мэнд, соёл, нийгмийн асуудал, мэдээлэл, боловсролын төсөл; •Шинжлэх ухааны судалгаа, байгаль орчин, мэдээллийн технологи, радио, телевиз, банк санхүүгийн салбарын төсөл; •Агуулах; •Аялал жуулчлал, биеийн тамир, спортын салбарын төсөл; •Дээрх хэсэгт заасан орон сууцны цогцолбор барихаас бусад иргэний барилгын төсөл; •Дээрх хэсгүүдэд зааснаас бусад улсын батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын чиглэлээрх төсөл. 	1.6 их наяд донг ба түүнээс дээш	А бүлэг
	90 тэрбумаас 1.6 их наяд хүртэлх донг	В бүлэг
	90 тэрбум хүртэлх донг	С бүлэг

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 15, 17 дугаар зүйлүүдэд хөрөнгө оруулалтын ил тод байдал болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд хориглох зүйлсийг тус тус зохицуулсан. Тодруулбал, төрийн байгууллагууд хөрөнгө оруулалтын хуваарилалт, хэрэгжилт, туршилт, үнэлгээний үр дүн болон бусад шаардлагатай мэдээллийг ил тод зарлах үүрэгтэй. Эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр, төсөл батлах, хөрөнгө оруулалтын хөрөнгийг зүй бусаар ашиглах, санаатайгаар буруу, худал мэдээлэл өгч, хөрөнгө оруулалтын үнэлгээ, сонголтод нөлөөлөх, санаатайгаар баримт бичиг устгах, нуух зэрэг үйлдэл хийхийг хориглодог.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн хоёрдугаар бүлгийн нэг, хоёр дахь хэсэгт хөрөнгө оруулалтын бодлогыг боловсруулах, үнэлэх, шийдвэрлэх болон төсөл, хөтөлбөрийг боловсруулах, үнэлэх, батлах талаар тус тус зохицуулсан. Хөрөнгө оруулалтын бодлого болон төсөл, хөтөлбөрийг шийдвэрлэх эрх бүхий этгээд, процесс, урьдчилсан үнэлгээний тайлангийн агуулга зэргийг төслийн ангиллаас хамааран тус бүр өөр байхаар ялган тогтоож өгсөн. Хоёрдугаар бүлэгт дараах онцлох асуудлуудыг мөн зохицуулсан байна.

Хүснэгт 6. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн хоёрдугаар бүлгийн онцлох зохицуулалт

Хөрөнгө оруулалтын төсөл/хөтөлбөрийн бодлогыг батлах нөхцөлүүд:	<ul style="list-style-type: none"> •төсөл/хөтөлбөр нь нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөгөөтэй нийцэх; •батлагдсан төсөл/хөтөлбөрийн бодлоготой давхардахгүй байх; •төсвийн хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг тэнцвэржүүлэх, бусад эх үүсвэрийг ашиглах бодлогуудтай нийцэх; •Засгийн газрын, орон нутгийн зээлжих чадварын хүрээнд байх; •нийгэм-эдийн засгийн үр ашиг, батлан хамгаалах, аюулгүй байдал болон тогтвортой хөгжлийг хангах.
--	---

Хөтөлбөрт тохируулга хийх тохиолдол:	<ul style="list-style-type: none"> • холбогдох нийгэм-эдийн засгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөгөөний нөхцөлд өөрчлөлт орсны дагуу; • эрх бүхий этгээд хөтөлбөрийн хөрөнгө оруулалтын бодлогод тохируулга хийсэн, түдгэлзүүлсэн; • давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас хөтөлбөрийн зорилт, хамрах хүрээ, зардал, хэрэгжүүлэх хугацаанд өөрчлөлт орсон. <p><i>Зөвхөн холбогдох үнэлгээ, хяналт, шалгалт хийсэн тохиолдолд хөтөлбөрт тохируулга хийнэ.</i></p>
Төсөлд тохируулга хийх тохиолдол:	<ul style="list-style-type: none"> • эрх бүхий этгээд төслийн хөрөнгө оруулалтын бодлогод тохируулга хийсэн, түдгэлзүүлсэн; • төсөлд шууд нөлөөлөх ерөнхий төлөвлөгөөнд өөрчлөлт орсон; • давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас төслийн зорилт, хамрах хүрээ, зардал, хэрэгжүүлэх хугацаанд өөрчлөлт орсон; • төслийн даатгалын хугацаа дууссан үед гамшиг, гал түймэр болон бусад давагдашгүй хүчин зүйлийн нөлөөлөл үүссэн; • төсөлд тохируулга хийснээр санхүүгийн болон нийгэм-эдийн засгийн үр ашгийг дээшлүүлэх боломжтой нь эрх бүхий байгууллагуудын үнэлгээгээр тогтоогдсон; • төслийн хэрэгжилтийн явц дахь үнийн индекс нь эрх бүхий байгууллагаас шийдвэрлэсэн төслийн нийт хөрөнгө оруулалтад инфляцын эх үүсвэрийг тооцоход ашигласан үнийн индексээс их бол. <p><i>Зөвхөн холбогдох үнэлгээ, хяналт, шалгалт хийсэн тохиолдолд төсөлд тохируулга хийнэ.</i></p>
Хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн ТЭЗҮ-ийн тайланд зайлшгүй тусгах асуудал:	<ul style="list-style-type: none"> • хөрөнгө оруулалтын хэрэгцээ; • хөтөлбөрийн зорилго, хамрах хүрээнд багтсан салбарын өнөөгийн байдлын үнэлгээ; • хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, зайлшгүй шийдвэрлэх шаардлагатай асуудлууд; • мөчлөг тус бүрийн ерөнхий зорилт, тодорхой зорилт, үр дүн, үндсэн үзүүлэлт; • хөтөлбөрийн хамрах хүрээ; • бүрэлдэхүүн төслүүдийн жагсаалт; • хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах нийт хөрөнгийн тооцоолол, зорилт, бүрэлдэхүүн төсөл болон хэрэгжих хугацаагаар тогтоосон хуваарилалт, хөрөнгийн эх үүсвэр, хөрөнгө төвлөрүүлэх төлөвлөгөө; • хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, хуваарь; • хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх шийдэл; хөтөлбөрт хамаарах аргачлал, бодлого; хөтөлбөрийг бусад хөтөлбөрүүдтэй нэгтгэх, зохицуулах боломж; • олон улсын хамтын ажиллагааны шаардлага (хэрэв байгаа бол); • хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх байгууллага; • хөтөлбөрийн нийгэм, эдийн засгийн ерөнхий үр ашгийн үнэлгээ.

<p>Барилгын бүрэлдэхүүнгүй төслийн ТЭЗҮ-ийн тайланд зайлшгүй тусгах асуудал:</p> <p>(Барилгын бүрэлдэхүүнтэй төслийн ТЭЗҮ-ийн тайлан барилгын хууль болон бусад холбогдох хуульд нийцсэн байна.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> •хөрөнгө оруулалтын хэрэгцээ; •төслийн холбогдох ерөнхий төлөвлөгөөнд нийцэж байгаа эсэхэд үнэлгээ хийх; •төслийн зорилго, үүрэг, үр дүнд дүн шинжилгээ хийж, тодорхойлох; дүн шинжилгээ хийж, боломжит хүрээг тогтоох; •хөрөнгө оруулалтын үе шат; хөрөнгө оруулалтын хэлбэрийг сонгох; •байгалийн нөхцөл, техник эдийн засгийн нөхцөл байдалд дүн шинжилгээ хийх, хөрөнгө оруулалтын байршлыг сонгох; •төслийн удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөө; •байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, байгаль орчныг хамгаалах шийдэл; •нөхөн олговор, газар чөлөөлөлт, нүүлгэн шилжүүлэлтийн ерөнхий төлөвлөгөө; •төсөл хэрэгжүүлэх хуваарь; хөрөнгө оруулалт хийх үндсэн хуваарь; •нийт хөрөнгө оруулалт, хөрөнгийн эх үүсвэрийн бүтэц, хөрөнгө төвлөрүүлэх төлөвлөгөөг тодорхойлох; •төсөл хэрэгжүүлэх явцад гарах холбогдох зардлыг тодорхойлох; •төсөл эзэмшигчийг тодорхойлох, төсөл хэрэгжүүлэх удирдлагын зохион байгуулалтын хэлбэрт дүн шинжилгээ хийх, сонгох, төсөл хэрэгжүүлэх явцад оролцогч талуудын харилцаа, үүрэг хариуцлага, төслийн үйл ажиллагааны удирдлагын зохион байгуулалт; •нийгэм-эдийн засгийн үр ашиг, нөлөөлөл, үндэсний батлан хамгаалах, аюулгүй байдал, хөрөнгийн нөхөх чадвар зэрэг хөрөнгө оруулалтын үр ашгийн шинжилгээ.
--	--

Тусламж/гадаадын хөнгөлөлттэй зээлээр санхүүжих хөрөнгө оруулалтын төсөл, хөтөлбөрийг боловсруулах, үнэлэх, батлах болон тусламж/гадаадын хөнгөлөлттэй зээлээр санхүүжих хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг удирдах асуудлыг Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн дөрөвдүгээр бүлэгт тусгайлан зохицуулсан.

Мөн хуулийн тавдугаар бүлэгт хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хяналт, шалгалтын талаар зохицуулсан. Энэ бүлгийн нэгдүгээр хэсэгт хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн удирдлага, төлөвлөгөөний тохируулга, хэрэгжилтийн хугацаа зэрэг асуудлуудыг тусгасан. Харин хоёрдугаар хэсэгт дараах онцлох зохицуулалтыг тусгасан байна. Үүнд:

- Удирдах байгууллага, төсөл/хөтөлбөр эзэмшигч, төсөл/хөтөлбөрт хөрөнгө оруулах асуудлыг шийдвэрлэх эрх бүхий этгээд, төсвийн хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн удирдлагын байгууллага нь хөрөнгө оруулалтын зорилт, үр ашгийг хангах үүднээс хөрөнгө оруулалтын бүх үйл явцад

батлагдсан агуулга, шалгуур үзүүлэлтийг үндэслэн хяналт, шалгалтыг хэрэгжүүлнэ.

➤ Төсөл, хөтөлбөрт шалгалт хийх:

- Төсөл/хөтөлбөр эзэмшигч нь өөрийн төсөл/хөтөлбөрт хяналт тавина;
- Удирдах байгууллага, хөрөнгө оруулалт шийдвэрлэх эрх бүхий этгээд нь 12 сараас дээш хугацаанд хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрт нэгээс доошгүй удаа хяналт шалгалт хийнэ;
- Төсөл/хөтөлбөрийг тохируулснаар түүний байршил, зорилго, санхүүжилтийн эх үүсвэрийн бүтцэд өөрчлөлт орсон, нийт хөрөнгө оруулалт нэмэгдсэн болон шаардлагатай гэж үзсэн бусад тохиолдолд удирдах байгууллага, хөрөнгө оруулалт шийдвэрлэх эрх бүхий этгээд хяналт шалгалт хийнэ;
- Төсвийн хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага төсөл, хөтөлбөрт төлөвлөгөөт болон төлөвлөгөөт бус шалгалт хийхээр шийдвэрлэнэ.

➤ Төсөл, хөтөлбөрт анхан шатны үнэлгээ, дунд хугацааны буюу үечилсэн үнэлгээ, эцсийн үнэлгээ, нөлөөллийн үнэлгээ, төлөвлөгөөт бус үнэлгээ зэрэг үнэлгээнүүд хийгдэнэ.

- Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрүүд дунд хугацааны буюу үечилсэн үнэлгээ, эцсийн үнэлгээ, нөлөөллийн үнэлгээнд хамрагдана.
- Үндэсний чухал төслүүд болон А бүлгийн төслүүд нь анхан шатны үнэлгээ, дунд хугацааны үнэлгээ, эцсийн үнэлгээ, нөлөөллийн үнэлгээнд хамрагдана.
- В, С бүлгийн төслүүд нь эцсийн үнэлгээ болон нөлөөллийн үнэлгээнд хамрагдана.

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн зургаадугаар бүлэгт хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд оролцогч байгууллага, агентлаг, хувь хүмүүсийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг зохицуулсан.

4.4. Дүгнэлт

1. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын цар хүрээг тогтооход ямар үйл ажиллагааг хөрөнгө оруулалтад тооцохыг тодорхойлох нь чухал байдаг. Энэ хүрээнд Вьетнам улс нь Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд хөрөнгө оруулалтын объектын төрлүүдийг тодорхойлсон байна.

2. Вьетнам улсын төслийн ангиллын онцлог нь салбаруудыг бүлэглэж, бүлэг тус бүр дээр хөрөнгө оруулалтын хэмжээгээр нь гурван шатлал дүн тогтоож, А, В, С бүлэгт эрэмбэлэн ангилдаг. Мөн хөрөнгө оруулалтын хэмжээнээс үл хамааран атомын цахилгаан станц, их хүн амыг нүүлгэн шилжүүлэх шаардлагатай зэрэг төслүүдийг үндэсний ач холбогдолтой төслийн тусгай бүлэгт ангилдаг.

3. Төслийн ангиллаас шалтгаалан төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл явцын бүхий л шатанд тавигдах шаардлага, хийгдэх үйл ажиллагааг ялган тодорхойлсон нь шийдвэр гаргагчдын болон төсөвлөлтийн үйл явцын хязгаарлагдмал цаг

хугацаатай уялдуулан төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг тогтоосон хугацаанд, илүү үр дүнтэй хэрэгжүүлэх боломжийг үүсгэдэг гэж дүгнэж байна.

4. Барилгын бүрэлдэхүүнгүй төслийн ТЭЗҮ-ийн тайланд тусгах агуулгыг Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд тусгасан бөгөөд харин барилгын бүрэлдэхүүнтэй төслийн ТЭЗҮ-ийн тайланг барилгын болон бусад хууль тогтоомжид нийцүүлэх гэж зохицуулсан. Энэ нь төслийн салбар, онцлогоос хамааран ТЭЗҮ-ийн агуулга тусгайлсан, нарийвчилсан байх боломжийг бүрдүүлдэг байна.

5.1. Ерөнхий мэдээлэл

Казахстан, албан ёсоор Бүгд Найрамдах Казахстан Улс нь Төв Азийн хамгийн том эдийн засагтай, дэлхийн хамгийн том далайд гарцгүй орон. Тус улс нь 2,724,900 км² газар нутагтай, 20.6 сая хүн амтай буюу хүн амын нягтаршил хамгийн багатай орнуудын нэг юм. 2000

оноос хойш Казахстан улс зах зээлд чиглэсэн шинэчлэл, ашигт малтмалын олборлолт, гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын хүчтэй нөлөөгөөр эдийн засгийн өсөлтийг үзүүлж, ядуурлыг бууруулж, амьжиргааны түвшин дээшилснээр дундаас дээш орлоготой эдийн засагтай болсон. 2023 оны байдлаар ДНБ нь 262.64 тэрбум ам.долларт хүрч байна.¹²

Казахстан улсад 2024 онд санхүүжилтийн бүх эх үүсвэрээс үндсэн хөрөнгөд оруулсан хөрөнгө оруулалт 19.3 их наяд тэнгэ¹³ байснаас 4 их наяд тэнгэ нь төсвийн хөрөнгө оруулалт байна.¹⁴

5.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

Казахстан улс нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг зохицуулсан тусгайлсан хууль тогтоомжгүй бөгөөд Төсвийн тухай хуулийн 30 ба 31 дүгээр бүлгүүдэд хөрөнгө оруулалтын төслийн төлөвлөлт болон хэрэгжүүлэлтийн талаар тус тус зохицуулсан байна.

Хүснэгт 7. Казахстан улсын Төсвийн тухай хууль дахь хөрөнгө оруулалтын талаарх гол зохицуулалт

Зүйл	Хэсэг, заалт
151 дүгээр зүйл	2. Төсвийн хөрөнгө оруулалт, ТХХТ-ийн төслүүд, концессын төслүүд нь улсын болон орон нутгийн гэж хуваагдана.
	6. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтыг улсын төсвийн хөрөнгөөр төрийн захиргааны төв байгууллага хэрэгжүүлнэ.
	7. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтыг орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр орон нутгийн гүйцэтгэх байгууллага хэрэгжүүлнэ.

¹² <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=KZ>

¹³ Казахстан улсын үндэсний мөнгөн тэмдэгт

¹⁴ *Об инвестициях в основной капитал в Республике Казахстан (январь-декабрь 2024г.).* (2025, 17 января). Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан. <https://stat.gov.kz/ru/industries/business-statistics/stat-invest/publications/290137/>

	<p>8. Төсвийн хөрөнгө оруулалт нь дараах зорилготой байна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • техникийн хувьд төвөгтэй ба (эсхүл) өвөрмөц, техникийн хувьд энгийн ба (эсхүл) стандарт байж болох объектуудыг бий болгох (барих) ба сэргээн босгох, түүнчлэн мэдээлэлжүүлэлтийн (informatization) объектыг бий болгох, хөгжүүлэх; • төрийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн дүрмийн санг бүрдүүлэх, нэмэгдүүлэх замаар аж үйлдвэрийг (үйлдвэрүүдийг) хөгжүүлэх.
152 дугаар зүйл	<p>1. Хөрөнгө оруулалтын саналыг төсвийн хөтөлбөр захирагчид боловсруулж, улсын төлөвлөлт хариуцсан төв болон орон нутгийн байгууллагад хүргүүлнэ.</p> <p>2. Хөрөнгө оруулалтын санал нь салбарын мэргэжлийн үнэлгээнд хамрагдана.</p> <p>3. Төсвийн хөтөлбөрийн захирагчид өөрийн хөрөнгө оруулалтын саналын үнэн зөв байдалд Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.</p> <p>4. Хөрөнгө оруулалтын төслийн эдийн засгийн дүгнэлтийг улсын төлөвлөлт хариуцсан төв болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллага гаргана. Эрх бүхий байгууллагын эдийн засгийн дүгнэлтэд үндэслэн төслийг санхүүжүүлэх төрөл, боломжит арга замыг тодорхойлно.</p> <p>5. Төсвийн хөтөлбөрийн захирагчид улсын төлөвлөлт хариуцсан төв болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагын эдийн засгийн дүгнэлтэд үндэслэн Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын хууль тогтоомжийн дагуу хөрөнгө оруулалтын төслийг бэлтгэх үйл ажиллагааг хангана.</p> <p>6. Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналыг боловсруулах, тохируулах, шаардлагатай шалгалт явуулах, төсвийн хөрөнгө оруулалтыг сонгон шалгаруулах дарааллыг төсвийн төлөвлөлт хариуцсан төв байгууллагатай зөвшилцөн улсын төлөвлөлт хариуцсан төв байгууллага тогтооно.</p>
153 дугаар зүйл	<p>1. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн төлөвлөлтийг гурван үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • хөрөнгө оруулалтын саналыг боловсруулах, судлах; • сайжруулалт болон тохируулга хийх, ТЭЗҮ гүйцэтгэх (ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагатай тохиолдолд); • төсөв боловсруулах шатанд төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслүүдийг сонгох. <p>Төсвийн үйл явцыг боловсронгуй болгохын тулд төрийн захиргааны төв байгууллагууд нь эрүүл мэнд, боловсрол, орон сууцны салбарт техникийн хувьд нарийн төвөгтэй бус, стандарт зураг төсөлд үндэслэсэн барилга байгууламж барих улсын хөрөнгө оруулалтын төслийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэхэд төсвийн хууль тогтоомжоор тогтоосон журмаас өөр журмыг баримтлан хэрэгжүүлэх эрхтэй. Эдгээр төслийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх журмыг улсын төлөвлөлт хариуцсан төв байгууллага, төсвийн төлөвлөлт хариуцсан төв байгууллага, архитектур, хот төлөвлөлт, барилгын төв байгууллагатай зөвшилцөн төсөл санаачилсан холбогдох салбарын төв байгууллага тогтооно.</p> <p>Мөн төслийн төрийн худалдан авалтыг төрийн худалдан авах ажиллагааны эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон журмаар явуулна.</p>

	<p>4. Техникийн хувьд төвөгтэй биш, барилгын ажил нь энгийн, ердийн дизайны шийдвэртэй, дахин ашиглагддаг төслүүдэд ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагагүй.</p> <p>ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагагүй төслүүдийн жагсаалтыг архитектур, хот төлөвлөлт, барилгын асуудал хариуцсан төв байгууллага боловсруулж, Засгийн газар батална.</p>
	<p>4-1. Засгийн газрын гадаад зээлээр санхүүжүүлэх, улсын төсөв болон гадаад зээлээр хамтран санхүүжүүлэх төслөөс бусад тохиолдолд мэдээлэлжүүлэлтийн (informatization) объект бий болгох, хөгжүүлэхэд чиглэсэн төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслүүдэд ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагагүй.</p>
	<p>7. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийг төсвийн төсөлд тусгахад дараах шалгуурууд заавал хангагдсан байна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийг цаашид хэрэгжүүлэх үндэслэлийн талаарх эдийн засгийн эерэг дүгнэлт; • зохих ёсоор гүйцэтгэсэн ТЭЗҮ (ТЭЗҮ шаардлагатай төслийн хувьд); • зохих төсвийн хорооны эерэг санал.
	<p>8. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн ТЭЗҮ-д эдийн засгийн үр ашгийн шинжилгээнд үндэслэсэн ТЭЗҮ болон төслийн үр ашгийг тусгасан байна.</p> <p>Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн тогтоосон техник, эдийн засгийн үзүүлэлтийг өөрчлөх, техникийн шийдэлд өөрчлөлт оруулах, нэмэлт зардал шаардагдах тохиолдолд төслийн ТЭЗҮ-д залруулга хийж, дараа нь холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шаардлагатай шалгалтыг гүйцэтгэнэ.</p>
	<p>10. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн тогтоосон техник, эдийн засгийн үзүүлэлтийг баталгаажуулахын тулд ТЭЗҮ нь эдийн засгийн болон хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад шинжээчийн дүгнэлтэд хамрагдана.</p>
<u>157 дугаар зүйл</u>	<p>1. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийг зохих ёсоор батлагдсан ТЭЗҮ-ийн дагуу хэрэгжүүлнэ.</p> <p>Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтийг стандарт загвар төсөл (хэрэв байгаа бол) ашиглан гүйцэтгэнэ.</p>
	<p>1-1. Засгийн газрын гадаад зээлээр санхүүжүүлэх, улсын төсөв болон гадаад зээлээр хамтран санхүүжүүлэх төслөөс бусад мэдээлэлжүүлэлтийн (informatization) объектыг бий болгох, хөгжүүлэхэд чиглэсэн төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийг хөрөнгө оруулалтын санал, батлагдсан техникийн нөхцөлийн дагуу хэрэгжүүлнэ.</p>
	<p>2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн хүрээнд хийгдэх бүтээн байгуулалтын ажлыг зохих ёсоор батлагдсан зураг төслийн баримт бичгийн дагуу гүйцэтгэнэ.</p> <p>Барилгын ажлыг санхүүжүүлэх нөхцөл нь тогтоосон журмын дагуу батлагдсан зураг төсөл, тооцооны баримт бичигт заасан ажлыг гүйцэтгэх нөхцөлтэй тохирч байх ёстой.</p>
	<p>4. Техникийн нийтлэг нөхцөл бүхий хөрөнгө оруулалтын төслүүдэд загвар төсөл боловсруулна.</p> <p>Загвар төслийн зураг төсөл боловсруулах, шалгалт явуулах санхүүжилтийг архитектур, хот төлөвлөлт, барилга хариуцсан эрх бүхий байгууллагын холбогдох төсвийн хөтөлбөрийн зардлаар гүйцэтгэнэ.</p>
	<p>5. Төсвийн хорооны хэлэлцүүлэг, саналгүйгээр зураг төсөл, тооцооны баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт хийх зэргээр төслийн тооцоолсон өртгийг нэмэгдүүлэх, төслийн батлагдсан ТЭЗҮ, загвар төсөлд тусгагдаагүй нэмэлт зардал гаргахыг хориглоно.</p>

	6. Улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгаагүй төслүүдийн зураг төсөл, тооцооны баримт бичгийг боловсруулахыг хориглоно. Төсвийн хэрэгжилт хариуцсан төв болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагаас санхүүжүүлэх баталгаажуулалт хийгдээгүй төслийн зураг төслийг боловсруулахыг хориглоно.
	9. Улсын төсвөөс санхүүжүүлж дууссан хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтийн үнэлгээг Засгийн газраас эрх олгосон байгууллага гүйцэтгэнэ. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтийн үнэлгээг орон нутгийн улсын төлөвлөлт хариуцсан эрх бүхий байгууллага гүйцэтгэнэ.
	10. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын төсөл, улсын төсвөөс шилжүүлсэн хөрөнгөөр санхүүжиж буй орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтэд хяналт тавих ажлыг улсын төсвийн хөтөлбөрийн захирагчид хэрэгжүүлнэ.
	11. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтэд хяналт, үнэлгээ хийх ажлыг орон нутгийн улсын төлөвлөлт хариуцсан эрх бүхий байгууллага хэрэгжүүлнэ.

Дээрх хуулийн зохицуулалтаас гадна төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны нарийвчилсан шаардлагыг Үндэсний эдийн засгийн сайд Сангийн сайдтай зөвшилцөн баталдаг “Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналыг боловсруулах, тохируулах, шаардлагатай шалгалт хийх, түүнчлэн төсвийн хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, хянах, сонгох, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийх, үнэлгээ хийх, төсвийн зээл олгох үндэслэлийг тодорхойлох журам”-д заасан. Уг журмын онцлох зохицуулалтыг дараах хүснэгтэд тусгав.

Хүснэгт 8. “Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналыг боловсруулах, тохируулах, шаардлагатай шалгалт хийх, түүнчлэн төсвийн хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, хянах, сонгох, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийх, үнэлгээ хийх, төсвийн зээл олгох үндэслэлийг тодорхойлох журам”-ын онцлох зохицуулалт

Бүлэг	Зохицуулалт
2 дугаар бүлэг. Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналыг боловсруулах, тохируулах, шаардлагатай шалгалт хийх журам	3. Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналыг боловсруулах, тохируулах, хянах үйл явц нь дараах үндсэн үе шатуудыг агуулсан цогц үйл ажиллагаа юм. <ul style="list-style-type: none"> төсвийн хөтөлбөрийн захирагчаас хөрөнгө оруулалтын саналыг улсын төлөвлөлт хариуцсан төв буюу орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэх; улсын төлөвлөлт хариуцсан төв, орон нутгийн эрх бүхий байгууллага хөрөнгө оруулалтын саналыг хэлэлцэж, эдийн засгийн дүгнэлт гаргах.
	6. Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналд дараах баримт бичгийг тусгана. <ul style="list-style-type: none"> хөрөнгө оруулалтын саналын мэдээллийн хуудас; хөрөнгө оруулалтын төслийн салбарын үнэлгээний дүгнэлт; төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийг санхүүжүүлэх боломжит төрөл, аргуудын тооцоо; батлагдсан барилгын дүрэм, эсхүл төрийн байгууллагын мэдээллийн технологийн байгууламжийг бий болгох, хөгжүүлэх, хадгалах зардлын тооцооны арга зүй,

	<p>стандартын дагуу хийсэн улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн өртгийн тооцоо, үндэслэл;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагагүй хөрөнгө оруулалтын төсөл бол зураг төслийн техникийн даалгавар, эсхүл “цахим засгийн газар” мэдээллийн технологийн байгууламжийг бий болгох, хөгжүүлэх техникийн даалгавар; • ТЭЗҮ болон санхүү, эдийн засгийн үндэслэлд тохируулга хийх, эсхүл төсвийн зээлийн ТЭЗҮ-д тохируулга хийх тохиолдолд холбогдох тооцоолол, тохируулга хийх болсон үндэслэл; • төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд хөрөнгө (тухайлбал хуулийн этгээдийн хувьцаа) авах тохиолдолд эдгээр хөрөнгийн үнэлгээний талаарх дүгнэлт. • хуулийн этгээдийн дүрмийн санг нэмэгдүүлэх замаар хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын санал бол таван жилийн хугацаанд хэрэгжиж буй, хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө; • хувьцааных нь 50-иас дээш хувийг төр шууд болон шууд бусаар эзэмшдэг хуулийн этгээдийн дүрмийн санг бүрдүүлэх тохиолдолд монополын эсрэг байгууллагын шийдвэр; • хуулийн этгээд өмнөх хугацаанд алдагдалтай ажилласан тохиолдолд тухайн хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх удирдлагаас баталсан санхүү, эдийн засгийг нөхөн сэргээх төлөвлөгөө; • дуусаагүй барилгын ажлыг дуусгахад чиглэсэн төсөл бол дуусаагүй барилгын төлөв байдлын талаарх техникийн судалгаа, техникийн хяналтын дүгнэлтээр баталгаажуулсан мэдээлэл.
	<p>15. Төсвийн хөтөлбөрийн захирагч нь энэ журамд заасан шаардлагатай баримт бичгийг багтаасан хөрөнгө оруулалтын төслийг улсын төлөвлөлтийн мэдээллийн системээр улсын төлөвлөлт хариуцсан төв болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад хүргүүлнэ.</p>
	<p>16. Хөрөнгө оруулалтын саналыг улсын төлөвлөлт хариуцсан төв болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад эдийн засгийн дүгнэлт авахаар илгээхэд баримт бичгийн бүрэн бүтэн байдлыг мэдээллийн систем автоматаар шалгана.</p>
	<p>18. Улсын хөрөнгө оруулалтын төслийн саналд шаардлагатай шалгалтыг явуулахад баримт бичгүүдийг хянан үзэж, улсын төлөвлөлт хариуцсан төв болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагаас хөрөнгө оруулалтын саналд эдийн засгийн дүгнэлт гаргах зэрэг ажлыг гүйцэтгэнэ.</p>
	<p>19. Хөрөнгө оруулалтын төслийн шалгалтыг зардал-үр ашгийн дүн шинжилгээг ашиглан, энэ журамд заасан улсын хөрөнгө оруулалтын төслийг сонгон шалгаруулах аргачлалын дагуу явуулна.</p> <p>Зардал-үр ашгийн шинжилгээ нь дараах үзүүлэлтүүдийн үнэлгээгээр тодорхойлогдоно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • төсвийн үр ашиг - хөрөнгө оруулалтын үр дүнд төсөвт үзүүлэх нөлөөллийн харьцангуй үзүүлэлт (төсвөөс олж авсан үр дүнг зардалд харьцуулсан харьцаагаар тодорхойлогдоно);

	<ul style="list-style-type: none"> төслийн эргэн төлөлт - хөрөнгө оруулалтын саналд заасан төслийн мөнгөн урсгал бий болгох чадвар; төслийн ач холбогдлын эрэмбэ - нийгэм, стратеги, улс төр, байгаль орчны болон бусад хүчин зүйлээр тодорхойлогдох төслийг хэрэгжүүлэх ач холбогдол.
<p><u>3 дугаар бүлэг.</u> Төсвийн хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, хянах, сонгох журам</p>	<p>25. эдийн засгийн эерэг дүгнэлт гарсны үндсэн дээр төсвийн хөтөлбөрийн захирагч нь тухайн буюу ирэх санхүүгийн жилд ТЭЗҮ болон техникийн даалгавар боловсруулах, тохируулга хийх, эсхүл шалгалт хийх санхүүжилтийн хүсэлтийг улсын төлөвлөлт хариуцсан төв, эсхүл орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад өгнө.</p>
	<p>33. Бүгд Найрамдах Казахстан улсад хэрэгжүүлж байсан туршлага байхгүй төслүүдийн хувьд олон улсын туршлагыг харгалзан тоо баримтыг ашиглана.</p>
	<p>34. Төслийн ТЭЗҮ нь дараах бүтэцтэй байна.</p> <ul style="list-style-type: none"> Төслийн ТЭЗҮ-ийн хураангуй; "Маркетинг" хэсэг (тухайн бүс нутагт төслийн одоо байгаа болон хэтийн төлвийн эрэлт, эсхүл төслийн нийгэм, эдийн засгийн хэрэгцээнд хийсэн дүн шинжилгээг тусгана); "Техникийн болон технологийн" хэсэг (төслийг хэрэгжүүлэх янз бүрийн техник, технологийн шийдлүүдийн дүн шинжилгээ, тэдгээрийн давуу болон сул талууд, сонгосон хувилбарын үндэслэлийг тусгана); "Байгаль орчин" хэсэг (байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ); "Зохион байгуулалт" хэсэг (төслийн зохион байгуулалтын төлөвлөгөө); "Санхүү, эдийн засгийн" хэсэг (төслийн өртөг, санхүүжилтийн төлөвлөгөө, санхүүгийн шинжилгээ, эдийн засгийн шинжилгээ зэргийг тусгана); "Нийгмийн" хэсэг (төслийг мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангах боломжийн дүн шинжилгээ,); "Эрсдэлийн шинжилгээ" хэсэг; ерөнхий дүгнэлт; шаардлагатай ТЭЗҮ-ийн хавсралтууд.
	<p>47. Төслийн тогтоосон техник, эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг баталгаажуулахын тулд хууль тогтоомжид заасны дагуу ТЭЗҮ-д эдийн засгийн болон бусад мэргэжлийн шалгалтыг хийнэ.</p>
	<p>74. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төслийн тогтоосон техник, эдийн засгийн үзүүлэлтүүд өөрчлөгдсөний улмаас техникийн шийдлүүдийг өөрчлөх, нэмэлт зардал гарах тохиолдолд шаардлагатай шалгалтыг хийж, ТЭЗҮ-ийн тохируулга хийнэ.</p>
	<p>94. Төсвийн хөтөлбөрийн захирагч шаардлагатай баримт бичгийг бүрдүүлсний үндсэн дээр төсөл сонгон шалгаруулах, холбогдох төсвийн хороогоор хэлэлцүүлэхээр оруулах ажлыг төсвийн төлөвлөлт хариуцсан төв байгууллага, эсхүл улсын төлөвлөлт хариуцсан орон нутгийн эрх бүхий байгууллага гүйцэтгэнэ.</p>
	<p>96. Төслийн батлагдсан ТЭЗҮ, эдийн засгийн эерэг дүгнэлт, холбогдох төсвийн хорооны эерэг шийдвэр зэргийг үндэслэн төслийг холбогдох төсвийн төсөлд тусгана.</p>
<p><u>4 дүгээр бүлэг.</u></p>	<p>184. Төслийн хэрэгжилтийн хяналтыг хэрэгжүүлэхдээ бодит үр дүнг эдийн засгийн дүгнэлт, хөрөнгө оруулалтын санал, ТЭЗҮ</p>

Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам	зэрэгтэй харьцуулж, төслийн үр дүнтэй удирдлагыг хангах зорилгоор гарч болзошгүй алдааг цаг тухайд нь олж тогтооно. Төсвийн хөтөлбөрийн захирагч нь төслийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт шалгалтын үр дүнгийн жилийн тайланг цахим системээр дамжуулан гаргаж, улсын төлөвлөлт хариуцсан төв, эсхүл орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад хүргүүлнэ.
	187. Төсөл бэлтгэх, хэрэгжүүлэх хуваарийн төлөвлөгөө нь төсөл тус бүрийн тайлагналын үзүүлэлтийг тодорхойлсон баримт бичиг бөгөөд энэ журамд заасан загварын дагуу төсвийн хөтөлбөрийн захирагч нар боловсруулна.
	188. Хуваарьт тайлант оны эхэн хүртэлх хугацааны бодит үр дүн, тухайн жилийн болон дараагийн гурван жилийн урьдчилсан гүйцэтгэлийг тусгана. Хуваарийн төлөвлөгөөг батлагдсан ТЭЗҮ, батлагдсан төсвийн өргөдлийн үндсэн дээр бүрдүүлэх бөгөөд ТЭЗҮ боловсруулах шаардлагагүй төслүүдийн хувьд мэдээллийн технологийн байгууламжийг бий болгох, хөгжүүлэхэд чиглэсэн хөрөнгө оруулалтын санал, эсхүл зураг төсөл, тооцооны баримт бичиг, батлагдсан төсвийн өргөдөл зэрэг нь хуваарийн төлөвлөгөөг боловсруулах үндэслэл болно. Төсөл хэрэгжүүлэх хуваарьт хугацааг холбогдох төсвийн хорооноос баталсан төсвийн хүсэлтийн дагуу тусгана. Хуваарь, хяналтын тайланд тусгагдсан төслүүдийн жагсаалт нь Засгийн газар, эсхүл орон нутгийн гүйцэтгэх байгууллагуудын улсын төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, эсхүл холбогдох санхүүгийн хугацаанд орон нутгийн төсвийн тухай шийдвэрийг хэрэгжүүлэх тогтоолоор батлагдсан төслүүдийн жагсаалттай тохирч байх ёстой.
	192. Төрийн төв байгууллагын дотоод хяналтын алба, бүсийн төсөв, хот, нийслэлийн төсвөөс санхүүждэг төрийн захиргааны төв байгууллага зэрэг нь хэрэгжүүлэх үе шатанд гарч болзошгүй зөрчлийг илрүүлэх зорилгоор улирлын тайлангийн үр дүнг объектод очиж үзэх эрхтэй.
	196. Илэрсэн зөрчлийн талаар дотоод хяналтын албанаас мэдээлэл авсан гүйцэтгэх төв байгууллага, орон нутгийн гүйцэтгэх байгууллага нь авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, асуудлыг шийдвэрлэх арга замын талаарх мэдээллийг төрийн санхүүгийн хяналтын байгууллагад хүргүүлнэ.

5.3. Дүгнэлт

1. Казахстан улсад орон сууц, эрүүл мэнд, боловсролын салбарт техникийн хувьд нарийн төвөгтэй бус, стандарт зураг төсөлд үндэслэсэн барилга байгууламж барих төслийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэхэд төсвийн хууль тогтоомжоор тогтоосон журмаас өөр буюу холбогдох яамдаас баталсан журмыг баримтлан хэрэгжүүлэх боломжтой байхаар хуульчилсан. Мөн техникийн хувьд төвөгтэй биш, барилгын ажил нь энгийн, ердийн дизайны шийдвэртэй, дахин ашиглагддаг төслүүдэд ТЭЗҮ боловсруулах шаардлага тавигддаггүй. Ингэснээр байнга ижил загвараар хэрэгждэг, тодорхой төслүүдийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг илүү түргэн гүйцэтгэх боломжийг бүрдүүлдэг.

2. Төслийг төсөвт тусгахын тулд зохих ёсоор гүйцэтгэсэн ТЭЗҮ шаарддаг бөгөөд ТЭЗҮ хийгдсэнээс хойш төслийн үзүүлэлтүүдийг өөрчлөх, техникийн шийдэлд өөрчлөлт оруулах, нэмэлт зардал шаардагдах тохиолдолд төслийн ТЭЗҮ-д

холбогдох залруулгыг хийж хянуулах шаардлага тавигддаг. Мөн гүйцэтгэсэн ТЭЗҮ-д эдийн засгийн болон холбогдох бусад шинжээчийн дүгнэлтийг гаргуулдаг. Эдгээр нь ТЭЗҮ-ийн үнэн зөв байдал, төслийн үндэслэлийг баталгаажуулдаг байна.

3. Төслийн баримт бичгийг илгээх, баримт бичгийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгах, хяналт шалгалтын тайлан гаргах зэрэг ажиллагааг улсын төлөвлөлтийн мэдээллийн системээр хэрэгжүүлэхээр зохицуулсан нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг түргэн шуурхай, үр ашигтай хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлдэг. Энэ нь нөгөөтээгүүр өгөгдлийн сан бүрдүүлж ирээдүйд төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоог илүү боловсронгуй болгох арга хэрэгсэл болох юм.

ЗУРГАА. ХОЛБООНЫ БҮГД НАЙРАМДАХ ГЕРМАН УЛС

6.1. Ерөнхий мэдээлэл

Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улс (ХБНГУ) нь 16 муж улсаас бүрддэг, нийт 357,114 км² нутаг дэвсгэртэй, 84.5 сая хүн амтай Төв Европ дахь холбооны улс юм. Сүүлийн жилүүдэд ХБНГУ-ын эдийн засгийн өсөлт сул байгаа хэдий ч 2025 оны байдлаар нэрлэсэн ДНБ нь 4.92 их наяд ам.доллараар үнэлэгдэж, дэлхийд гурав дахь том, Европ дахь хамгийн том эдийн засагтай улсад

тооцогдож байна.¹⁵

6.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил

ХБНГУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалт 1990-ээд оны эхэнд ДНБ-ий гурав гаруй хувь байсан (энэ нь Зүүн Германы сэргээн босголттой түлхүү холбоотой) бол 1994 оноос тасралтгүй буурсан бөгөөд тус улс нь Евро бүсийн бусад орнууд болон өндөр хөгжилтэй орнууд дунд төсвийн хөрөнгө оруулалтаар доогуур жагсдаг байна. 2000-2022 онд Герман улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт ДНБ-ий дунджаар 2.2 хувьтай тэнцэж, Европын Холбооны дундаж болох 3.2 хувиас нэлээд бага байсан.¹⁶

Иймд, Холбооны Засгийн газар хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлж, Герман болон Европын өсөлтийг дэмжих цогц арга хэмжээ авч эхэлсэн байна. Үүнд:

- муж болон хотын захиргааны санхүүгийн дарамтыг хөнгөвчлөх (хотын хөрөнгө оруулалтыг дэмжих сангаас нэмэлт санхүүжилт олгох, сургууль болон мэргэжлийн сургуульд хөрөнгө оруулалт хийхэд Холбооны Засгийн газраас санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх);
- боловсрол, нийгмийн дэд бүтцэд хөрөнгө оруулалт хийх нөхцөл бололцоог бүрдүүлэх (мужуудад олгодог хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх);
- хотын захиргаанд хөрөнгө оруулалтын төслийг хэрэгжүүлэхэд нь туслах зорилгоор тусгай зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэг зөвлөх агентлаг (Partnerschaft Deutschland - Berater der öffentlichen Hand GmbH) байгуулах;
- зам, тээврийг өргөжүүлэх, эрчим хүчний хэмнэлтийг дэмжих (зам, тээврийн дэд бүтцийн болон эрчим хүчний системийг шинэчлэх, өргөжүүлэх хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх);
- судалгаа, хөгжүүлэлт болон инновацыг дэмжих хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх;

¹⁵ Caleb, S. (2025, January 29). *The Top 25 Economies in the World*. Investopedia. <https://www.investopedia.com/insights/worlds-top-economies/>

¹⁶ European Commission. (2024, June 19). *2024 Country Report – Germany*. https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/0826d6c6-4c97-44be-8b9e-1a0b5c4361c8_en?filename=SWD_2024_605_1_EN_Germany.pdf

- Европын Стратегийн хөрөнгө оруулалтын сангаар дамжуулан Европын хөрөнгө оруулалтын бодлогыг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх.

6.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

ХБНГУ-ын Холбооны төсвийн тухай хуульд¹⁷ төсвийн хөрөнгө оруулалттай холбогдох дараах зохицуулалтуудыг тусгасан байна.

Хүснэгт 9. ХБНГУ-ын Холбооны төсвийн тухай хуулийн хөрөнгө оруулалттай холбоотой зохицуулалт

Зүйл	Хэсэг, заалт
6 дугаар зүйл	Төсвийг боловсруулж, хэрэгжүүлэхэд зөвхөн Холбооны зорилтуудыг биелүүлэхэд шаардлагатай зардал, дараагийн жилүүдэд зарлага гаргах (үүрэг үүсгэх) зөвшөөрлийг авч үзнэ.
7 дугаар зүйл	(2) Төсөвт нөлөөлөх бүх арга хэмжээний ТЭЗҮ-ийг зохих ёсоор боловсруулна. Үүний хүрээнд арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой эрсдэлийн хуваарилалтыг мөн харгалзан үзнэ. Тохиромжтой тохиолдолд хувийн хэвшлийн үйлчилгээ үзүүлэгчдэд төрийн үүрэг даалгавар, нийтийн хэрэгцээний үйл ажиллагааг ижил, эсхүл илүү үр дүнтэй гүйцэтгэж чадах эсэхээ харуулах боломжийг олгоно.
13 дугаар зүйл	(3) Дараах зүйлсийг системд объектоор нь ангилан үзүүлнэ. 2. Зарлагыг: боловсон хүчний зардал, боловсон хүчний бус захиргааны зардал, хүүгийн зардал, улс төрийн салбар нэгжид олгох буцалтгүй тусламж, аж ахуйн нэгжид үзүүлэх татаас, өр барагдуулах зардал, өрийн үйлчилгээг хөнгөвчлөх, нөөцөд хуваарилах, хөрөнгө оруулалтын зардал . Хөрөнгө оруулалтын зардал нь дараах зүйлд зарцуулагдана: а) цэргийн байгууламжид хамааралгүй барилгын арга хэмжээ; б) боловсон хүчний бус захиргааны зардалд төсөвлөөгүй, эсхүл цэргийн худалдан авалтад төсөвлөөгүй хөдлөх хөрөнгө олж авах зардал; с) үндсэн хөрөнгө олж авах; д) аж ахуйн нэгжийн эзэмшил, үндсэн хөрөнгө, аж ахуйн нэгжийн хувьцаа, үнэт цаасыг олж авах, түүнчлэн аж ахуйн нэгжийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх; е) зээл; f) баталгаа гаргах; g) дээрх а-f заалтуудад заасан зардлыг санхүүжүүлэх буцалтгүй тусламж, татаас.
19 дүгээр зүйл	(1) Хөрөнгө оруулалтын зардал болон тодорхой зориулалт бүхий орлогоос гарах зардлыг дараагийн төсөвт шилжүүлж болно. Бусад зардлыг зөвхөн үр ашигтай, хэмнэлттэй гэж үзвэл шилжүүлж тооцож болно.
24 дүгээр зүйл	(1) Ажлын төрөл, барилга угсралтын арга хэмжээний өртөг, газрын эрх шилжүүлэлт, суурилуулалт, түүнчлэн санхүүжилтийн арга, цагийн хуваарийг харуулсан төлөвлөгөө, зардлын тооцоо, тайлбар бэлэн болтол барилгын ажлын зардал, үүргийг төсөвлөхгүй. Арга хэмжээ дууссаны дараа төсөвт ирэх жилийн ачааллын тооцоог мөн эдгээр шаардлагатай баримт бичигт хавсаргана.

¹⁷ Federal Budget Code (1969).

<https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Gesetze/Laws/1969-08-19-federal-budget-code.html>

	(2) Томоохон худалдан авалт, бүтээн байгуулалтын төслүүдийн өртөг, амлалтын төсвийг зардал, зардлыг хуваах төлөвлөгөө, тооцоолол бэлэн болтол төсөвлөхгүй. Төсөл дууссаны дараа төсөвт ирэх жилийн ачааллын тооцоог мөн хавсаргана.
54 дүгээр зүйл	<p>(1) Барилга угсралтын төслийг зөвхөн нарийвчилсан зураг төсөл, зардлын тооцоо байгаа тохиолдолд эхлүүлнэ (жижиг төсөл биш бол). Бага хэмжээний өөрчлөлтөөс бусад тохиолдолд зураг, тооцооллыг төсөвлөлтийн баримт бичгээс зөрүүлэхийг хориглоно; өргөн хүрээний өөрчлөлт оруулах бол Холбооны Сангийн яамнаас урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлагатай.</p> <p>(3) Худалдан авах ажиллагааны арга хэмжээ, бүтээн байгуулалтын төслүүдтэй холбоотой гэрээнүүд, түүнчлэн Холбооны Батлан хамгаалах яамны бүрэн эрхэд хамаарах бүс нутагт байгуулах операторын гэрээнүүд нь 25 сая еврогийн хэмжээнээс давсан тохиолдолд ХБНГУ-ын Бундестагийн Төсвийн хороонд оруулж батлуулах ёстой. ХБНГУ-ын Бундестагийн Төсвийн хороо батлах хүртэл энэ төрлийн гэрээнүүд хүлээгдсэн төлөвтэй байх бөгөөд хүчин төгөлдөр бус байна.</p>
73 дугаар зүйл	<p>(1) Хөрөнгө болон өрийн дансны бүртгэлийг хөтөлнө. Үүний дэлгэрэнгүй шаардлагыг Холбооны аудитын шүүхтэй тохиролцсоны дагуу Холбооны Сангийн яам зохицуулна.</p> <p>(2) Хөрөнгө, өрийн бүртгэл нь орлого, зарлагын бүртгэлтэй холбоотой байна.</p>

6.4. Дүгнэлт

1. ХБНГУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны онцлогууд:

- Төсөвт тусгах бүх төсөлд ТЭЗҮ боловсруулах бөгөөд үүний хүрээнд эрсдэлийн хуваарилалт, төслийг хувийн хэвшлээр гүйцэтгүүлэх боломж зэргийг тооцоолдог байна. Мөн төсөл дууссаны дараа төсөвт ирэх жилийн ачааллын тооцоог бэлдэх шаардлага тавигддаг.
- Хөрөнгө оруулалтын ангилалд барилга байгууламж, бусад үл хөдлөх болон хөдлөх хөрөнгө олж авахаас гадна аж ахуйн нэгжид хөрөнгө оруулах, зээл, баталгаа гаргах зэрэг үйл ажиллагааг хамруулдаг.
- Төсөвлөлтийн үеийн зураг төсөл, зардлын тооцооллын баримт бичигт өөрчлөлт оруулах бол Холбооны Сангийн яамнаас урьдчилан зөвшөөрөл авах шаардлага тавигддаг.
- 25 сая еврогоос давсан өртөг бүхий тодорхой гэрээнүүдийг байгуулахад Бундестагийн Төсвийн хорооны зөвшөөрлийг шаарддаг.
- Хөрөнгө, өрийн бүртгэл хөтлөх шаардлага тавигддаг бөгөөд тэрхүү бүртгэл нь орлого, зарлагын бүртгэлтэй холбоотой байдаг.

2. Хөрөнгө оруулалтын зардлыг дараа жилийн төсөвт шилжүүлж болохоор зохицуулсан нь урьдчилан таамаглаагүй онцгой нөхцөл байдлын улмаас хэрэгжилт нь удаашралтай байгаа төслүүдийн санхүүжилтийг тасалдуулахгүй байх боломжийг бүрдүүлдэг байна. Нөгөөтээгүүр, энэ нь жилийн эцэст үр дүнгүй зарлагын багцууд гарахаас сэргийлдэг байж болох юм.

ДОЛОО. ИХ БРИТАНИ, УМАРД ИРЛАНДЫН НЭГДСЭН ХААНТ УЛС

7.1. Ерөнхий мэдээлэл

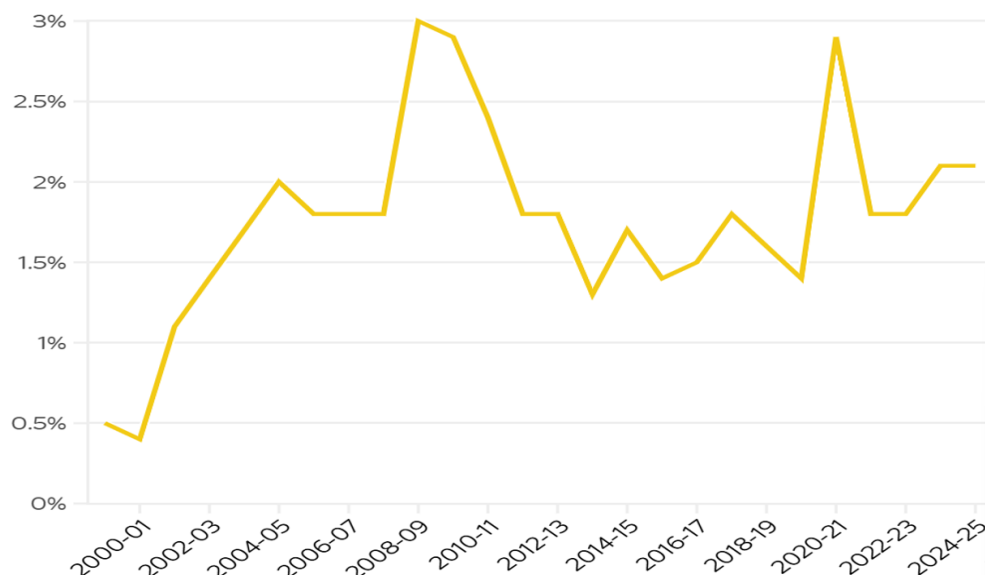
Их Британи ба Умард Ирландын Нэгдсэн Хаант Улс (ИБУИНХУ) нь баруун хойд Европын Англи, Шотланд, Уэльс, Умард Ирланд орнуудыг хамарсан хаант улс бөгөөд нийт 242,900км² нутаг дэвсгэртэй, 69.5 сая хүн амтай. ИБУИНХУ-ын нэрлэсэн ДНБ нь 2025 онд 3.73 их наяд ам.доллар

хүрч, дэлхийн зургаа дахь том эдийн засагтай улсад тооцогдож байна.¹⁸

7.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил

Тус улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт нь 1960-аад оны үед ДНБ-ий 8 орчим хувьтай тэнцэж байсан оргил үеэс 2000 он хүртэл тогтмол буурчээ. Энэ нь 1970-аад оны нийтийн орон сууцны хөрөнгө оруулалтын бууралт, 1980-аад оны төрийн өмчийн хувьчлал, 1990-ээд онд төрийн үйлчилгээний хөрөнгө оруулалтын бууралттай холбоотой байсан. Төсвийн хөрөнгө оруулалт 2000-аад онд сэргэж, 2008-2009 онд ДНБ-ий 3 хувьд хүрч сүүлийн 30 жилийн дээд хэмжээнд хүрсэн боловч санхүүгийн хямралын дараа дахин буурсан. 2020-21 онд ДНБ-д эзлэх хувь нь огцом өссөн боловч энэ нь цар тахлын үед ДНБ унасантай холбоотой ажээ.

Зураг 2. ИБУИНХУ-ын төрийн салбарын цэвэр хөрөнгө оруулалт, ДНБ-д эзлэх хувиар

Эх сурвалж: Sky UK. <https://news.sky.com/story/government-spending-plans-not-enough-to-stop-falling-public-investment-13240096>

¹⁸ Caleb, S. (2025, January 29). *The Top 25 Economies in the World*. Investopedia. <https://www.investopedia.com/insights/worlds-top-economies/>

7.3.Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

ИБУИНХУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд дараах шатлал бүхий хууль, эрх зүйн зохицуулалт үйлчилнэ. Үүнд:

- ❖ **Хууль тогтоомж:** Санхүүгийн тухай хууль ба Төсвийн мөнгийг удирдах тухай акт нь төрийн нөөцийг үнэ цэнэ бий болгох арга замаар, үр ашигтай зарцуулах ерөнхий зарчмуудыг тогтоосон.
- ❖ **Үйл ажиллагааны удирдамж:** Том хэмжээний төслийг батлах, баталгаажуулах удирдамжийг Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар болон Сангийн яам хамтран гаргадаг. Төслийн үнэлгээний удирдамжийг Сангийн яам гаргадаг.
- ❖ **Арга зүйн удирдамж:** Төв засгийн газрын үнэлгээний аргачлал (Ногоон ном) болон эдийн засгийн үндэслэлийн загваруудыг Сангийн яам гаргадаг. Салбарын тусгай арга зүйн удирдамжийг салбарын яамдаас гаргадаг.

7.4.Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо

❖ Тогтолцооны цар хүрээ

ИБУИНХУ-ын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд хамаарах хөрөнгө оруулалтын төрөл, цар хүрээг хууль тогтоомжид заасан тодорхойлолт байхгүй боловч Дэд бүтэц, төслийн байгууллагаас 5 жил тутам гаргадаг “Үндэсний дэд бүтцийг хүргэх төлөвлөгөө”-нд хөрөнгө оруулалтын хүрээг тодорхойлдог байна. 2010 оны төлөвлөгөөнд эрчим хүч, тээвэр, харилцаа холбоо, үер, ус, хог хаягдлын менежмент, оюуны хөрөнгө зэргийг хамруулж байсан бол 2016-2021 оны төлөвлөгөөнд авто зам, төмөр зам, нисэх онгоцны буудал, боомт, эрчим хүч, дижитал харилцаа холбоо, үер ба эргийн элэгдэл, ус ба хог хаягдал, шинжлэх ухаан, судалгаа, орон сууц, нөхөн сэргэлт, нийгмийн дэд бүтэц, бүс нутгийн дэд бүтэц зэргийг хамруулан илүү өргөн тодорхойлсон байна.¹⁹

1980-аад оны төрийн өмчийн хувьчлалаас хойш төрийн өмчит хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалтыг төсвийн хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн удирдлагад хамруулахаа больсон бөгөөд төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд төр хувьцаа эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд бодлогоо хэрэгжүүлдэг.

Үндсэн хуулийн зарчмаар үндэсний тогтолцоог орон нутгийн түвшинд хэрэгжүүлэх боломжгүй байдаг ч дэд засгийн газрууд нь үндэсний тогтолцоог өөрсдийн түвшинд адилтган хэрэгжүүлдэг байна.

❖ Төслийн ангилал

ИБУИНХУ-ын төрийн санхүүгийн удирдлагын тогтолцоонд Сангийн яам нь зардлын бүх шийдвэрийн эцсийн хариуцлагыг хүлээдэг боловч тодорхой мөнгөн дүнгээс доогуур шийдвэр гаргах эрх мэдлийг холбогдох яамдад шилжүүлдэг. Босго дүн нь яам болон салбар, дэд салбар тус бүрээр харилцан адилгүй байдаг

¹⁹ Infrastructure and Projects Authority. (2016, March). *National Infrastructure Delivery Plan 2016–2021*.

https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7f2f1540f0b6230268df36/2904569_nidp_deliveryplan.pdf

нь Сангийн яамны үйл ажиллагаа, салбар, дэд салбарын эрсдэлийн үнэлгээний дагуу өөр өөр байдагтай холбоотой.

Том хэмжээний төсөл гэж дээрх эрх мэдлээс хэтэрсэн өртөгтэй, Сангийн яам албан ёсоор хянаж, батлах шаардлагатай төслүүдийг хэлнэ. Том төслийн тодорхойлолтод яамны зардлын хязгаарыг зөрчиж болзошгүй, эсхүл шинэлэг, маргаантай төслүүдийг мөн хамруулна.

Тээврийн салбарт, жишээлбэл, улсын хэмжээний авто замын төслүүд нь 500 сая фунт стерлингээс давсан өртөгтэй тохиолдолд Сангийн яамны хяналтад хамрагддаг. Харин орон нутгийн Засгийн газрын тээврийн төслүүд нь 50 сая фунт стерлингийн босготой. Эрүүл мэндийн салбарт 50 сая фунт стерлингээс дээш хөрөнгө оруулалт, эсхүл үл хөдлөх хөрөнгийн гүйлгээнд Сангийн яамны зөвшөөрөл шаардлагатай. Батлан хамгаалахын хувьд босго нь 100 сая фунт стерлинг байдаг бол гадаад харилцааны хувьд ердөө 15 сая фунт стерлинг байна.

Томоохон, эсхүл нарийн төвөгтэй мега төслүүдийг “Том төслүүдийн хяналтын зөвлөл” илүү нарийвчлан хянадаг байна. Төслийг дараах нэг буюу хэд хэдэн шалгуурын дагуу сонгон шалгана:

- Нийт 1 тэрбум фунтээс дээш өртөгтэй төслүүд;
- Худалдан авалт болон үр ашгийг нь хүргэхэд эрсдэл өндөртэй, нарийн төвөгтэй төслүүд;
- Өмнө хэрэгжүүлж байгаагүй шинэлэг төслүүд;
- Бусад эрсдэлтэй төслүүд (Том төслүүдийн хяналтын бүлгийн даргын тохиролцсоны дагуу, эсхүл Сангийн яам, эсхүл Том төслүүдийн газраас санал болгосон).

❖ Төлөвлөлт, үнэлгээний үе шат

ИБУИНХУ-нд төслийн төлөвлөлт, үнэлгээний үе шатанд дараах 3 үнэлгээ хийгддэг байна. Үүнд:

- *Ажлын стратегийн тойм үнэлгээ.* Төслийн үзэл баримтлалын тойм дээр үндэслэн төслийн саналыг урьдчилсан байдлаар шалгаж, түүний үндэслэл, стратегийн "тохиромжтой" байдлыг баталгаажуулах.
- *Ажлын тойм үнэлгээ.* Нийгмийн зардал-үр ашгийн шинжилгээ хийх аргачлалыг ашиглан ТЭЗҮ, эрсдэлийн шинжилгээ зэрэгт үндэслэсэн үнэлгээ.
- *Ажлын бүрэн үнэлгээ.* Төслийн худалдан авах ажиллагааны үе шатанд, гэрээнд албан ёсоор гарын үсэг зурахаас өмнө болон бараа, үйлчилгээ худалдан авахаас өмнө эдийн засгийн шинжилгээг дахин хийж, гүйцэтгэх боломжийг баталгаажуулах үнэлгээ; төслийн тохируулгад хүргэж болзошгүй.

Дээрх 3 үнэлгээг гүйцэтгэх бүрд дараах 5 дэд үнэлгээг хийдэг байна. Үүнд:

- *Стратегийн үнэлгээ.* Санал болгож буй хөрөнгө оруулалтын үндэслэлийг стратегийн түвшинд гаргаж, хүрэх зорилтоо тодорхой, хэмжигдэхүйц байдлаар, төрийн бодлогын өргөн хүрээний зорилтод нийцэж байгаа эсэх, ижил төстэй төслүүдийн өмнөх туршлагыг тодорхойлж үнэлэх.

- *Эдийн засгийн үнэлгээ.* Төслийн бүхий л үе шатанд нийгэмд үзүүлэх эдийн засгийн зардал, ашиг тусыг үнэлдэг. Хүссэн зорилгодоо хүрэх өөр хувилбаруудыг хангалттай өргөнөөр авч үзэх, сонгосон хувилбарыг сонгох үндэслэлийг тогтоох, төслийн үр нөлөөг хянах, амжилтыг үнэлэх төлөвлөгөөг багтаасан байх ёстой.
- *Арилжааны үнэлгээ.* Худалдан авалтын шаардлагыг судалж, ач холбогдлыг нь үнэлж, худалдан авах ажиллагааны стратеги боловсруулж, уламжлалт худалдан авалт болон ТХХТ-ийн боломжит зохицуулалтыг судалдаг.
- *Санхүүгийн үнэлгээ.* Төсөвт үзүүлэх нөлөөллийн асуудлыг авч үзэж, төслийн нийт хугацаанд төсвийн санхүүжилтийн эх үүсвэр, боломжийг судална. ТХХТ-ийн саналтай холбоотой аливаа болзошгүй өр төлбөрийг үнэлдэг.
- *Удирдлагын үнэлгээ.* Төслийн удирдлагын үүрэг хариуцлага, засаглал, тайлагналын зохицуулалтыг тодорхойлно. Тодорхой үе шаттай гүйцэтгэх төлөвлөгөөг агуулсан байх ёстой.

❖ Хяналтын үе шат

Том төслийн багцад багтсан төсөл бүр нь гүйцэтгэх боломжийн үнэлгээнд хамрагддаг. Үүний хүрээнд дараах шалгууруудыг хангаж байгаа эсэхийг үнэлдэг. Үүнд:

- Заасан хугацаанд хэрэгжиж байгаа эсэх;
- Төсвийн хүрээнд байгаа эсэх;
- Санхүүгийн болон санхүүгийн бус үр ашгийг хүргэх зэрэг чанарын шаардлага.

Уг үнэлгээ нь дараах объектив болон субъектив хүчин зүйлсийг тусгасан байна.

- Төслийг цаг хугацаанд нь хүргэх, зардал, чанарт тулгамдаж буй тодорхой асуудлууд;
- Төсөл амжилттай хэрэгжих магадлалын талаарх хяналтын багийн мэргэжлийн дүгнэлт;
- Тодорхойлсон дутагдал, эсхүл асуудлыг даван туулах төслийн тэсвэрлэх чадвар.

Ийнхүү хийгдсэн үнэлгээний үр дүнг дараах байдлаар улаан-шар-ногоон гэсэн тэмдэглэгээгээр тайлагнадаг байна.

Ногоон	Төслийг цаг хугацаа, төсөв, чанарын дагуу амжилттай хүлээлгэн өгөх магадлал өндөр байгаа бөгөөд хэрэгжилтэд нөлөөлж буй том асуудал байхгүй.
Ногоон-шар	Амжилттай гүйцэтгэх магадлал өндөр. Гэсэн хэдий ч эрсдэл нь асуудал болж хувирахгүй байх дээр байнгын анхаарал хандуулах шаардлагатай.

Шар	Амжилттай хүргэх нь боломжтой мэт боловч тодорхой асуудлууд үүссэн, удирдлагын анхаарал шаардлагатай. Эдгээрийг энэ үе шатанд шийдвэрлэх боломжтой бөгөөд хэрэв цаг алдалгүй шийдвэрлэвэл зардал болон хугацааны хуваарийг хэтрүүлэхгүй байх боломжтой.
-----	---

Шар-улаан	Төслийг амжилттай хэрэгжүүлэх эсэх нь эргэлзээтэй байгаа бөгөөд хэд хэдэн томоохон эрсдэл, эсхүл асуудлууд илт харагдаж байна. Эдгээр асуудлыг шийдвэрлэх боломжтой эсэхийг тодорхойлох, шийдвэрлэх яаралтай арга хэмжээ авах шаардлагатай.
-----------	---

Улаан	Төслийг амжилттай хэрэгжүүлэх боломжгүй үнэлгээ. Төслийн тодорхойлолт, хуваарь, төсөв, чанар ба/эсхүл үр ашгийн хүртээмжтэй холбоотой томоохон асуудлууд байгаа бөгөөд энэ үе шатанд тэдгээрийг зохицуулах, шийдвэрлэх боломжгүй. Төслийг дахин үнэлэх шаардлагатай.
-------	--

❖ Хэрэгжилтийн дараах үе шат

ИБУИНХУ-ын Үндэсний аудитын газар нь улсын төсвийн зардалд аудит хийх үүрэгтэй бие даасан байгууллага. Тус байгууллага нь төсөлд гүйцэтгэлийн аудит хийх эрх бүхий этгээд бөгөөд тодорхой асуудалтай, эсхүл шинэлэг төслүүдээс түүвэрлэн аудит хийдэг. Мөн Үндэсний аудитын газар нь аудитын үр дүнд үндэслэн сайн туршлагын удирдамж гаргадаг байна.

ИБУИНХУ-ын Замын агентлаг нь замын төслүүдэд нээлтээс хойш нэг жил болон таван жилийн дараа шууд үр дүн болон урт хугацааны үр дүнг тус тус тодорхойлох үнэлгээг хийдэг.

7.5. Дүгнэлт

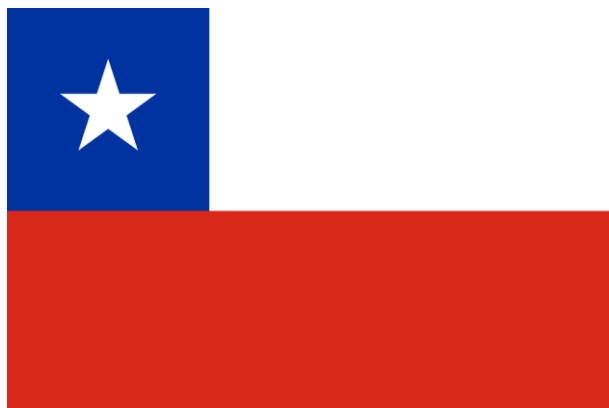
1. ИБУИНХУ-ын Дэд бүтэц, төслийн байгууллагаас гаргадаг “Үндэсний дэд бүтцийг хүргэх төлөвлөгөө”-нд хөрөнгө оруулалтын хүрээг тодорхойлдог. Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалтыг төсвийн хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн удирдлагад хамруулдаггүй бөгөөд төр хувьцаа эзэмшигчийн эрхийн хүрээнд л бодлогоо хэрэгжүүлдэг байна. Үндсэн хуулийн зарчмаар үндэсний тогтолцоог орон нутгийн түвшинд хэрэгжүүлэх боломжгүй байдаг ч дэд Засгийн газрууд нь үндэсний тогтолцоог өөрсдийн түвшинд адилтган хэрэгжүүлдэг.

2. ИБУИНХУ-ын төслийн ангилал нь бусад улсад ажиглагддаг нийтлэг хандлагаас онцлог. Сангийн яамны хяналт шаардлагатай төслүүдийг тодорхойлохдоо тус яамны үйл ажиллагаа, төсөлд хамаарах салбар, дэд салбарын эрсдэлийн үнэлгээ зэргийг харгалзан тогтоодог. Жишээлбэл, эрүүл мэндийн салбарт 50 сая фунт стерлингээс дээш хөрөнгө оруулалт бол Сангийн яамны зөвшөөрөл авдаг, харин гадаад харилцааны төслийн хувьд энэ босго дүн нь 15 сая фунт стерлинг байна. Цаашлаад, 1 тэрбум фунтээс дээш өртөгтэй мега төслүүд, эрсдэл өндөртэй, нарийн төвөгтэй, өмнө хэрэгжүүлж байгаагүй шинэлэг төслүүд дээр “Том төслүүдийн хяналтын зөвлөл” илүү нарийвчилсан хяналт тавьдаг.

3. Тус улсын төслийн үнэлгээний тогтолцоо нь бусад улсуудтай харьцуулахад нарийн, бүрэн хэмжээний гэж тооцогддог байна. Төлөвлөлт, үнэлгээний үе шатанд ажлын стратегийн тойм үнэлгээ, ажлын тойм үнэлгээ, ажлын бүрэн үнэлгээ гэх 3 үнэлгээ хийгддэг бөгөөд эдгээр үнэлгээ тус бүрийг хийхэд 5 дэд үнэлгээ буюу стратегийн үнэлгээ, эдийн засгийн үнэлгээ, арилжааны үнэлгээ, санхүүгийн үнэлгээ, удирдлагын үнэлгээг хийдэг.

4. Хяналтын үе шатанд холбогдох үнэлгээг хийж, үр дүнг улаан-шар-ногоон гэсэн тэмдэглэгээгээр тайлагнадаг. Үүний хүрээнд төсөл нь төлөвлөгөөний дагуу саадгүй хэрэгжиж байгаа эсэхийг тогтоож, ямар нэгэн асуудал, эрсдэл үүссэн бол төсөлд холбогдох тохируулгыг хийх, эсхүл бүр мөсөн зогсоох зэрэг шаардлагатай арга хэмжээг авдаг.

8.1. Ерөнхий мэдээлэл

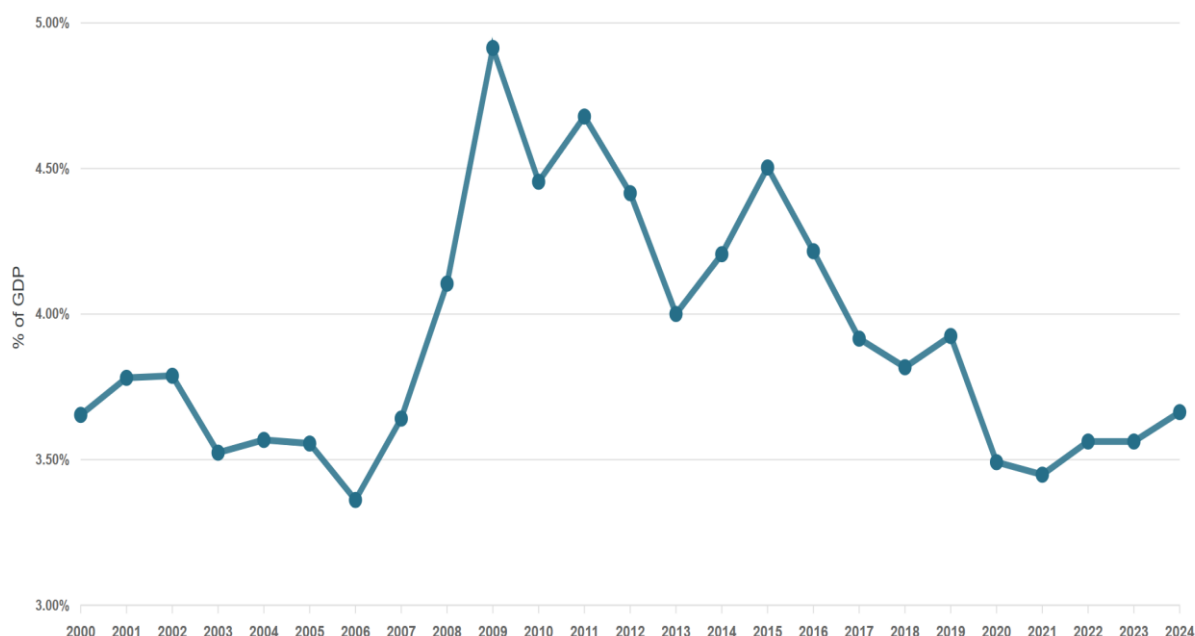
Чили, албан ёсоор Бүгд Найрамдах Чили Улс, нь 756,102км² нутаг дэвсгэртэй, 19.8 сая хүн амтай Өмнөд Америкийн баруун хэсэгт орших улс юм. Тус улс нь макро эдийн засгийн оновчтой бодлого хэрэгжүүлдэг туршлагатай. Ковид-19 цар тахлаас хойш эдийн засгийн зохистой бодлого хэрэгжүүлсний ачаар инфляц буурч, эдийн засгийн тэнцвэргүй байдал шийдэгдэн, өсөлтийн чиг хандлагадаа

эргэн орсон байна. ДНБ нь 2023 онд 335.53 тэрбум ам.долларт хүрч байсан бол 2024 оны эхний хагаст өмнөх оны мөн үеийнхээс 1.9 хувиар өссөн байна.²⁰

8.2. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хөгжил

Чили улс нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын сайн туршлагатай бөгөөд Латин Америкийн орнууд дунд хамгийн чанартай хөрөнгө оруулалтын удирдлагыг хэрэгжүүлэгч оронд тооцогддог байна. 2023 оны байдлаар Чили улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын зардлын хамгийн өндөр хувийг тээвэр (43.5%), эрүүл мэнд (19.6%), нийгмийн хамгаалал (9.3%)-ын салбар эзэлж байна.²¹

Зураг 3. Чили улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, 2000-2024 он, ДНБ-д эзлэх хувиар

Эх сурвалж: FISLAC. <https://fislac.com/report-public/public-investment/>

²⁰ The World Bank In Chile. (2024, October 14). World Bank Group.

<https://www.worldbank.org/en/country/chile/overview>

²¹ <https://fislac.com/report-public/public-investment/>

8.3. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хууль, эрх зүйн орчин

Чили улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа нь дараах хууль, эрх зүйн баримт бичгээр зохицуулагддаг. Үүнд:

- ❖ Төрийн санхүүгийн удирдлагын тухай органик хууль (1975 он)²²:
 - Төрийн төсвийн удирдлагын ерөнхий зарчмуудыг тодорхойлсон.
 - Төсвийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, санхүүжилт, хяналт, гүйцэтгэлийн тайлагналын үндсэн зохицуулалтыг тогтоосон.
- ❖ 2003 оны 1177 дугаар тогтоол (Decree No. 1177):
 - Ex-post буюу хэрэгжилтийн дараах шатны үнэлгээний тогтолцоо: Хөрөнгө оруулалтын төслийн хэрэгжилтийн дараах үр дүнгийн үнэлгээний төрөл, ашиглалт, үүрэг болон хариуцлагын тодорхойлолтыг багтаасан.
 - Төсвийн алба нь төрөл бүрийн үнэлгээний хэрэгжилтийг удирдан чиглүүлэх, зохицуулах тэргүүлэх үүрэгтэй гэж заасан. Үнэлгээг техникийн найдвартай байдал, хамаарал, боломжийн зарчмуудыг хангасан тодорхой чиг үүрэг бүхий эрх бүхий захиргааны байгууллага гүйцэтгэнэ гэж заасан.
- ❖ 20, 530 дугаар хууль (Law No. 20, 530 of Chile):
 - Төсөвт тусгах төслүүдийг зааглах журам: Сангийн яамны Конгресст өргөн барих хөрөнгө оруулалтын төсөвт зөвхөн Төслийн нэгдсэн сан (Integrated Project Bank)-гаар үнэлэгдэж батлагдсан төслүүдийг багтаахыг заасан.
 - Төслийн үнэлгээний стандарт аргачлал: Төсөл сонгон шалгаруулалтыг улс төрийн болон бүс нутгийн ашиг сонирхлоос ангид, эдийн засгийн үр ашигт суурилсан байдлаар хийх нөхцөл бүрдүүлсэн.
 - Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яамыг байгуулж, эрх тэгш байдал, нийгмийн хөгжлийн чиглэлээрх бүх бодлого, төлөвлөгөө, хэрэгжих хөтөлбөрийг тус яамд хариуцуулсан.

8.4. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоо

❖ Тогтолцооны цар хүрээ

Засаг захиргааны бүх түвшний хөрөнгө оруулалтыг Үндэсний хөрөнгө оруулалтын систем (SNI)-г ашиглан удирдах шаардлага тавигддаг.

❖ Үүрэг хариуцлагын хуваарилалт

Чилийн Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яам нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын системийг удирддаг бөгөөд дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг. Үүнд:

- Төсвийн санхүүжилтэд хамрагдах төсөл боловсруулах, үнэлгээ өгөх журмыг зохицуулах;

²² Organic Law on State Financial Administration (1975).
<https://www.bcn.cl/leychile/navegar?idNorma=6536&tipoVersion=0>

- Бүх хөрөнгө оруулалтын санаачилгад зориулсан мэдээллийн системийг боловсруулах, удирдах;
- Төслийг бэлтгэх, үнэлгээний арга зүйг боловсруулах;
- Төсөл бэлтгэх, үнэлгээ хийх чиглэлээр төрийн албан хаагчдыг сургах.

Эдгээр үүрэг нь Сангийн яамны хариуцдаг төсөвлөлтийн үйл ажиллагаанаас хатуу тусгаарлагдсан байдаг.

Бусад төрийн захиргааны байгууллагууд нь дараах үүргийг гүйцэтгэдэг. Үүнд:

- нутаг дэвсгэрийнхээ хөрөнгө оруулалтын төслийг тодорхойлох, боловсруулах, үнэлгээ хийх;
- тухайн нутаг дэвсгэрийн бараа материалын төслийг шинэчлэх;
- төслийн санхүүгийн биет хяналтыг хэрэгжүүлэх;
- урьдчилсан үнэлгээ хийх;
- Хөрөнгө оруулалтын нийгмийн үнэлгээний хэлтэс, Төсвийн ерөнхий газартай мэдээлэл солилцох.

❖ Төлөвлөлтийн үе шат

Төсвийн хөрөнгө оруулалтыг тодорхойлогдсон хөрөнгө оруулалтын хэрэгцээнд нийцүүлэн яамдаас төлөвлөдөг буюу яам бүр өөр хугацаатай төлөвлөгөө, стратеги боловсруулдаг байна.

Төрийн захиргааны яам нь жил бүр Хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр боловсруулдаг бөгөөд төслийн жагсаалтад тухайн жилийн хугацаанд хийгдэх бүх ажлыг багтаадаг. Хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт төслийн (Нэгдсэн хөрөнгө оруулалтын сангийн) код, бүс нутаг, үйлчилгээ, санаачилгын нэр, үе шат, дүн, үлдэгдэл, дараагийн гурван жилийн үлдэгдэл, шилжүүлгийн дүн зэргийг тусгасан байдаг.

❖ Сонголтын үе шат

Төслийн нэгдсэн санд улсын төсвийн санхүүжилтийг авах бүх төсөл бүртгүүлэх шаардлагатай ба судалгаа, боловсруулалт хийгддэг. Энэхүү төслийн сан нь дараах онцлог, давуу талтай ажээ. Үүнд:

- 1.Жилийн турш саналыг төслийн санд бүртгүүлэн, бусад төслийн бодит саналыг судлан үзэж, өөрийн саналыг сайжруулах боломжтой.
- 2.Өмнө жилийн үнэлгээ хийгдсэн төсөл системд хадгалагдсан байх ба ирэх жилийн төсөвт суух боломжтой.
- 3.Төслийн нэгдсэн сан болон Үндэсний хөрөнгө оруулалтын систем хоорондоо бүрэн холбогдсон, төсөл бүр ижил кодоор бүртгэгддэг.

❖ Үнэлгээний үе шат

Хөрөнгө оруулалтын нийгмийн үнэлгээний хэлтэс нь төслийн хэрэгжилтийн өмнөх болон дараах үнэлгээ хийх арга зүйн удирдамжийг боловсруулан гаргадаг. Үүнээс гадна 30 гаруй салбарын төслийн боловсруулалт болон үнэлгээ нь тусгай удирдамжаар зохицуулагддаг байна. Эдгээрт нийгмийн зардал-үр ашгийн

шинжилгээ болон зардал-үр дүнгийн шинжилгээний арга зүйг дараах байдлаар ангилан хэрэгжүүлдэг байна.

Хүснэгт 10. Чили улсын үнэлгээний аргачлалын ангилал

Ашиглах арга зүйн хандлага	Төслийн төрөл
Нийгмийн зардал-үр ашгийн шинжилгээ (Social cost-benefit analysis)	1. Нисэх буудлууд 2. Загас агнуурын боомт 3. Стандартын шаардлага хангаагүй зам 4. Урсгалын хамгаалалт 5. Олон нийтийн барилга байгууламж 6. Төрөл бүрийн далан 7. Замтай холбоотой туслах хөрөнгө оруулалт 8. Жижиг нисэх онгоцны буудлууд 9. Тоног төхөөрөмжийг солих 10. Хот хоорондын тээвэр 11. Завсрын замууд 12. Хотын зам
Зардал-үр дүнгийн шинжилгээ (Cost-effectiveness analysis)	1. Ундны ус 2. Гудамжны гэрэлтүүлгийг солих 3. Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээ 4. Спортын байгууламж 5. Боловсролын төслүүд 6. Насанд хүрээгүйчүүдийн орон сууц, цагдан хорих байр 7. Цагдаагийн дэд бүтэц, техник хэрэгсэл 8. Шоронгууд 9. Тогтвортой сэргээн босголтын төлөвлөгөө 10. Мэдээллийн технологи 11. Цагдаагийн хяналт 12. Хөдөө орон нутгийн цахилгаанжуулалт
Дээрх аргачлалын аль нэг	1. Борооны ус зайлуулах суваг 2. Орон сууцны хог хаягдлын менежмент

❖ Мэдээллийн систем

Чили улсын “Төслийн нэгдсэн сан”-ийн систем нь Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яамнаас Хөрөнгө оруулалтын нийгмийн үнэлгээний хэлтсээр дамжуулан удирддаг мэдээллийн систем юм. Энэ системд төрийн санхүүжилтэд хамаарах бүх хөрөнгө оруулалтын санаачилгыг (үндсэн, судалгаа, төсөл, хөтөлбөр) бүртгэх ёстой. Төслүүдийг бүртгэсний дараа Хөрөнгө оруулалтын нийгмийн үнэлгээний хэлтсээс нийгэм, эдийн засгийн үнэлгээнд оруулж, дараа нь ТЭЗҮ дүгнэлтийг гаргадаг. Уг систем нь олон нийтэд нээлттэй бөгөөд хэрэглэгчид төслийн томъёолол, урьдчилсан үнэлгээний үр дүн, хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр, хүлээгдэж буй үр дүнгийн хураангуй, төсвийн гүйцэтгэлийн ахиц дэвшлийн талаарх ерөнхий мэдээлэл агуулсан хөрөнгө оруулалтын санаачилгын файлаас лавлах боломжтой.

Энэхүү мэдээллийн систем нь дөрвөн дэд систем ба холбогдох мэдээллийн сангаас бүрддэг. Үүнд:

- *Техник-эдийн засгийн шинжилгээний дэд систем.* Мэдээллийн сан нь төслийн санаа, профайл, урьдчилсан ТЭЗҮ, ТЭЗҮ, зураг төсөл, гүйцэтгэл зэрэг бэлтгэлийн янз бүрийн үе шатанд байгаа төслүүдийг хянадаг. Систем нь 25 жилийн өмнөх мэдээллийг ч агуулдаг.
- *Төсөв боловсруулах дэд систем.* Уг дэд систем нь сонгогдсон төслүүдийн дараагийн жилийн төсвийг Засгийн газрын дотоод хэлэлцүүлэг, конгресстой хэлэлцээ хийхэд бэлтгэх ажлыг хянадаг. Энэ нь 3-5 жилийн хугацааны янз бүрийн хувилбаруудыг загварчилж, давхар төсөвлөлтийг тооцдог (хөрөнгө оруулалтын төсвийг урсгал төсвөөс тусгаарладаг) бөгөөд суурь төсвийг шинэ санаачилсан төсвөөс тусгаарладаг.
- *Төсвийн гүйцэтгэлийн дэд систем.* Энэ дэд систем нь одоогийн төсвийн хүрээнд хэрэгжиж буй төсөл бүрийн мөнгөн урсгалыг хянадаг. Энэ нь зардлын хэтрэлт, дутагдал, мөн хуваарийн хазайлтыг эрт илрүүлж, залруулах арга хэмжээг цаг тухайд нь хийх боломжийг олгодог.
- *Хэрэгжилтийн дараах үнэлгээний дэд систем.* Уг дэд систем нь ирээдүйн төслүүдэд хэрэгтэй дууссан төслүүдээс сурсан сургамжийг баримтжуулах зорилгоор хэрэгжилтийн дараах үнэлгээг агуулдаг. Энэ нь Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яамыг албан ёсоор дуусгасан төслүүдийн дунд ажилтнуудын үнэлгээ, төслийн гүйцэтгэлийн үнэлгээг хийхэд дэмжлэг үзүүлдэг.

8.5. Дүгнэлт

1. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг Үндэсний хөрөнгө оруулалтын систем (SNI)-г ашиглан удирддаг. Мөн Үндэсний хөрөнгө оруулалтын системтэй бүрэн холбогддог Төслийн нэгдсэн сангийн системээр төслийг бүртгэх, үнэлэх, баталгаажуулах, олон нийтэд мэдээлэх зэрэг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлдэг. Чили улсын тус систем нь өмнө жил үнэлгээнд хамрагдсан төслүүдийг хадгалан дараа жилийн төсөвт тусгагдах боломжийг бүрдүүлдэг, бусад төслийн саналыг харьцуулан судалж жилийн турш өөрийн саналыг сайжруулах боломжтой байдаг, хэд хэдэн дэд систем, мэдээллийн сангаас бүрддэг бөгөөд 25 жилийн өмнөх өгөгдөл мэдээллийг ч агуулдгаараа онцлог.

2. Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яам нь хөрөнгө оруулалтын системийг удирдах, төсөл боловсруулах, үнэлгээ өгөх журмыг тогтоох, төслийг бэлтгэх, үнэлгээний арга зүйг боловсруулах, төсөл бэлтгэх, үнэлгээ хийх чиглэлээр төрийн албан хаагчдыг сургах зэрэг чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг бөгөөд эдгээр нь Сангийн яамны хариуцдаг төсөвлөлтийн үйл ажиллагаанаас хатуу тусгаарлагдсан байдаг.

3. Чили улсын төлөвлөлтийн үе шатны онцлог нь үндэсний нэгдсэн төлөвлөгөө хийгддэггүй бөгөөд хөрөнгө оруулалтын хэрэгцээнд нийцүүлэн яам бүр өөр хугацаатай өөрийн төлөвлөгөө, стратеги боловсруулдаг байна. Ингэснээр салбар тус бүрийн онцлогд үндэслэсэн төлөвлөгөөнд төслийн хэрэгжилтийн хугацаа зэргийг тусгайлан зохицуулах боломжтой.

ЕС. ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ДҮГНЭЛТ, ЗӨВЛӨМЖ

ОУВС-гийн техник туслалцааны хүрээнд 2016, 2023 онд Монгол Улсад хийсэн “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээ”-ний тайлан, Дэлхийн Банкнаас 5 жил тутамд хийгддэг буюу хамгийн сүүлд 2021 онд хийсэн “Төсвийн зарлага, удирдлагын үнэлгээний тайлан” болон ЖАЙКА-ийн “Улсын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх төсөл - Үйл ажиллагааны эцсийн тайлан”-аас төсвийн хөрөнгө оруулалтад хамааралтай дүгнэлт, зөвлөмжийг түүвэрлэн төсөл, арга хэмжээний үе шатаар ангилан судаллаа.

Үе шат	Олон улсын байгууллага	Тулгарч буй асуудал	Олон улсын байгууллагын дүгнэлт, зөвлөмж
Төлөвлөлтийн үе шат	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл – Техникийн туслалцааны тайлан /ОУВС, 2023/	Улсын дунд хугацааны бодлоготой уялдаа холбоог сайжруулах.	УХОХ 2021-2024 жагсаалт нь бодитой бус, нийт санхүүгийн хязгаарлалтыг тусгаагүй. Төсвийн бичиг баримттай зөрчилдөж, харьцуулах боломжгүй байна. Төлөвлөлт, төсөвлөлтийн уялдаа холбоог сайжруулах шаардлагатай.
		ТЕЗ, орон нутгийн төсвийн захирагчид, улсын төсөв хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах.	ТЕЗ, орон нутгийн төсөв захирагчдын түвшинд стратегийн төлөвлөгөөний дутагдалтай байдлаас шалтгаалан зардлын чиглэл нь уялдаагүй байж, энэ нь төсөл сонголт, санхүүжилтийн үр ашгийг бууруулж байна.
	Төсвийн зарлага, санхүүгийн хариуцлага – Үнэлгээний тайлан /Дэлхийн Банк, 2021/	Яамдын стратегийн төлөвлөгөөтэй уялдаа холбоог сайжруулах.	Цөөн тооны яамд стратегийн төлөвлөгөө боловсруулдаг боловч хөрөнгийн зарцуулалт нь чиглэл, эрэмбэ, стратегийн төлөвлөгөөтэй уялдаж байгаа байдал тогтмол бус байна. Бусад яамдын хувьд зардлын чиглэл нь стратегийн төлөвлөгөөгүйн улмаас огт уялдаагүй байна.
	Монгол улсын төрийн санхүүгийн үнэлгээ /Дэлхийн Банк, 2025/	Санхүүжилтийн эх үүсвэрүүдэд ангилан эрэмбэлэх тогтолцоо хангалтгүй.	Монгол Улсын олон нийтэд чиглэсэн хөрөнгө оруулалт нь хэд хэдэн санхүүжилтийн эх үүсвэрээс санхүүждэг боловч эдгээрийг хөрөнгө оруулалтын төрөл бүрээр ангилан эрэмбэлэх тодорхой тогтолцоо байхгүй байна.
	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын зардлын үр ашгийг сайжруулах - Техникийн	Төслийн өртгийн тооцоонд ирээдүйд шаардлагатай зардлын тооцоог тусгах.	Төсвийн баримт бичигт төлөвлөгдсөн төслөөс үүсэх ирээдүйн хөрөнгө оруулалт болон урсгал төсвийн шаардлагыг тодорхойлох.

	туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2018/		
	Улсын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх төсөл - Үйл ажиллагааны эцсийн тайлан /ЖАЙКА, 2024/	УХОХ нь Сангийн яаманд хэрхэн, ямар байр суурь эзэлж, дунд болон урт хугацааны санхүүгийн менежменттэй уялдаж байгаа эсэх, эсхүл тохиромжтой эсэхийг тодорхойлох талаар тодорхой зохицуулалт журам байхгүй.	УХОХ-ийг нийтдээ Дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл болон нарийн менежмент, төлөвлөлттэй уялдаа холбоотой, нийцэж байгаа эсэхийг шалгах боломжтой боловч энэ талаар тодорхой заалт байхгүй тул бодит байдал дээр Сангийн яамны хяналт, шалгалтыг давалгүй ЗГ-ийн хуралдаанд өргөн барьж, Сангийн яам тухайн шатанд магадалж байна.
		Улсын хөгжлийн төслийг боловсруулах тогтоолцоо хангалтгүй.	Төслийг боловсруулах шатанд бодлогын уялдаа холбоотой байдлыг хангаж, санхүүгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэхийн тулд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ шаардлагатай бөгөөд холбогдох эрх бүхий төрийн захиргааны төв байгууллага (одоогийн ЭЗХЯ болон Сангийн яам) нь салбар яам, агентлагтай хамтран хэлэлцэх үйл ажиллагаа нэн шаардлагатай гэж үзэж байна.
Үнэлгээний үе шат	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл – Техникийн туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2023/	Их засварын зардлыг бодит шаардлага, хэрэгцээнд тулгуурлан төсөвлөх нь хангалтгүй.	Бүх үндсэн хөрөнгийн урсгал засварыг тооцох аргачлалыг тодорхойлох, их засвар үйлчилгээг бодит хэрэгцээ шаардлагын тооцоонд үндэслэн төсөвлөх нь шинэчлэлийн тэргүүлэх чиглэл байх ёстой.
		Үнэлгээний аргачлалыг бүх төсөлд хэрэгжүүлдэггүй.	Мега төслүүд болон санхүүжилтийн тодорхой эх үүсвэртэй бүх төслүүдэд тодорхой шаардлагуудтай үнэлгээний нэгдсэн аргачлалтай байх нь нэн тэргүүний зорилт юм.
		Эрсдэлийн үнэлгээ, төлөвлөгөө хангалтгүй.	Төслийн үнэлгээнд эрсдэлийн үнэлгээ орсон байх ёстой ч эрсдэлийг бууруулах төлөвлөгөөнд зориулсан тусгай заавар, шаардлага байдаггүй. Дотоодоос санхүүжүүлсэн төсөлд хийсэн үнэлгээ нь эрсдэлийг тодорхойлоход чиглэгдсэн (2018 оны 295 дугаар тогтоол) боловч эрсдэлийг төрлөөр нь тодорхойлоход туслах тусгай заавар байхгүй.

	Монгол улсын төрийн санхүүгийн үнэлгээ /Дэлхийн Банк, 2025/	Стандартчилагдсан ТЭЗҮ байхгүй байхгүй, уур амьсгалын өөрчлөлтийн эрсдэлийг тооцдоггүй.	ТЭЗҮ нь одоогоор стандартчилагдсан хэлбэргүй байна. Тиймээс хөрөнгө оруулалтын системийн чанарыг сайжруулахын тулд ТЭЗҮ нь төслийн амжилтын гол хүчин зүйлүүдийг агуулсан стандарт бүтэцтэй байх шаардлагатай. Үүнд уур амьсгалын өөрчлөлт, уур амьсгалын тэсвэртэй байдлын үнэлгээ багтах ёстой.
	Улсын хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлтийн чадавх бэхжүүлэх төсөл - Үйл ажиллагааны эцсийн тайлан /ЖАЙКА, 2024/	Олон тооны ТЭЗҮ-д тулгамдаж буй асуудлууд байна.	ТЭЗҮ-ийг боловсруулаагүй төслийг хэрхэх, ТЭЗҮ нь УХОХ-ийн хүсэлтийн хугацаанд амжаагүй төслийг хэрхэх, санхүүгийн эх үүсвэрээс шалтгаалан ТЭЗҮ-ийн ялгаатай төслийг хэрхэх зэрэг асуудлууд байна.
Сонголтын үе шат	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл – Техникийн туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2023/	Сонгон шалгаруулалтын явцаас гадуур төслүүд нэмэгдсэн.	2019 оноос хойш нийтэлсэн төсөл сонгон шалгаруулах шалгуурыг зөвхөн дотоодын санхүүжилттэй төсөлд ашиглаж байгаа бөгөөд зарим төслийг шаардлагатай үйл явцаас гадуур сонгосон. УИХ мөн оны сүүлээр төсвийн төслийг нягтлан шалгах явцад нэмэлт төслийг шийдвэрлэдэг нь сонгон шалгаруулалтыг алдагдуулж, олон улсын сайн туршлагыг зөрчиж байна.
		Үнэлгээ хийгдсэн төсөл, арга хэмжээг сонгоход давуу эрх олгодоггүй.	Үнэлгээ хийгдэн сонгогдоогүй төсөл, арга хэмжээний жагсаалтаас дараагийн жилийн төсөвт суух ажлуудаас сонгохдоо давуу сонголтын эрх олгох хэрэгтэй.
Хэрэгжилтийн үе шат	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл – Техникийн туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2023/	Хөрөнгө оруулалт хариуцсан албан тушаалтны туршлага, чадварт шаардлага тавьдаггүй.	Салбарын яамд нь журмын дагуу төсөл хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулдаг боловч төслийн менежерийг туршлагатай байх шаардлага тавьдаггүй. Төсөл бүрд тухайн төслийг хариуцсан хөрөнгө оруулалтын хэлтсээс сонгогдсон төслийн менежер тодорсон байдаг ч тэдний албан тушаалын түвшнийг нотлох баримт байдаггүй.
	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээ – Техникийн туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2016/	Гүйцэтгэлийн явцад үр ашиггүй зардал гардаг.	Гүйцэтгэлийн явцад үр ашиггүй зардал гарч буй гол шалтгаан нь гүйцэтгэгч байгууллага ажлаа зогсоон, дахин эхлүүлэхээс үүдсэн нэмэлт шилжилтийн зардал, хатуу цаг агаар, эвдрэл, сүйтгэлээс үүдсэн хэрэгжиж буй ажлын талбай дахь хөрөнгийн элэгдэл, эхэлсэн төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн цуцлалт зэрэг орж байна.

Тохируулга, зохицуулалтын үе	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл – Техникийн туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2023/	Төслийн явцын тохируулга, сайжруулалтын талаарх журам, зохицуулалт байхгүй.	ТтХ-ийн дагуу төсвийн санхүүжилтийг төсвийн захирагчийн төслийн хооронд дахин хуваарилахыг зөвшөөрдөг боловч ийм шилжүүлгийн талаар тодорхой журам, зохицуулалт байхгүй.
		Тодотголын зохицуулалтын талаарх мэдээлэл дутмаг.	Төслийн тодотголын зохицуулалт байдаг ч бодит байдал дээр хэрхэн хийгддэг, сүүлийн жилүүдэд хэчнээн төсөлд тодотгол, өөрчлөлт хийсэн нь тодорхой бус байна. Төслийн хамрах хүрээ, байршил, чиг үүрэг, хуваарь, зардал зэргээс үүдэн төсөлд өөрчлөлт хийхэд хүргэсэн нотолгоо байхгүй.
Хяналт, тайлагналт	Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл – Техникийн туслалцааны тайлан. /ОУВС, 2023/	Гүйцэтгэлийн дараах хяналт, шалгалт хангалтгүй.	Томоохон төслүүдийн гүйцэтгэлийн дараах шалгалтад (ex-post review) тавих шаардлагууд нь зөвхөн үр дүнд төвлөрдөг ба шалгалтыг тогтмол хийдэггүй. ТХОУ-ын үйл явцыг тасралтгүй сайжруулах, сургамж болохын тулд ТЕЗ-аас хараат бус байгууллага төслийн өртөг, гарц, үр дүнг хамарсан гүйцэтгэлийн дараах шалгалтаар хяналт хийх шаардлагатай.

ОУВС-ийн 2023 оны “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын үнэлгээний шинэчлэл” техникийн туслалцааны тайланд УТХОУ-ийн үйл явц болон Засгийн газрын хөрөнгө оруулалтын зорилгыг үр дүнтэй биелэлтийг хангахад шаардлагатай дараах нэн тэргүүний 5 зөвлөмжийг гаргасан байна. Үүнд:

- ❖ Төсвийн хялбаршуулсан дүрмийг баталж, төсвийн хариуцлага, ил тод байдлыг нэмэгдүүлэх замаар төсвийн хариуцлагыг бэхжүүлэх.
- ❖ Төсвийг гурван жилийн хугацаанд төлөвлөхийн тулд дунд хугацааны хөгжлийн бодлогод тулгуурлаж төсвийг боловсруулах. Хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлийг төсвийн үйл явцын эхэн үед улс төрийн түвшинд тохиролцон нөөцийн хуваарилалтыг чиглүүлнэ. Олон жилийн төсвөөр батлагдсан томоохон төслийг УХОХ-т шинэчлэн тусгах.
- ❖ Төрийн өмчит томоохон компанийн хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, төсвийг ЭЗХЯ болон Сангийн ямаар хянуулж, хэлэлцүүлэх журам тогтоож, төрийн өмчит компанийн удирдлага, хяналтыг сайжруулах. Төрийн өмчит компанийн санхүүгийн гүйцэтгэл, хөрөнгийн зарцуулалтын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл, түүнд хийсэн дүн шинжилгээг олон нийтэд нээлттэй, ил тод нийтлэх.
- ❖ Төсөл, арга хэмжээг үнэлэх, эрэмбэлэх, сонгон шалгаруулах зохицуулалтыг боловсронгуй болгох замаар төсөвт тусгах төслийн үнэлгээ, сонгон шалгаруулалтын үйл явцын чанарыг дээшлүүлэх. Бүх томоохон төсөл сахилга баттай байхын тулд тэдгээр нь санхүүжилтийн бүх эх үүсвэр (дотоод, гадаад, ТХХТ)-ээр хэрэгжих байсан ч улсын бүх хөрөнгө оруулалтад

- ❖ хамаарна. Мега төсөл, тусгай зориулалтын хөрөнгийн төсөл болон санхүүжилтийн эх үүсвэрийн дүн шинжилгээнд нийт зардал, эрсдэлийг бүрэн тусгахын тулд нэмэлт үнэлгээ хийх, үнэлгээний шаардлага, сонгон шалгаруулах шалгуурыг боловсруулах боломжтой.
- ❖ Төслийн хэрэгжилтийн хяналт, үр дүнгийн үнэлгээ, явцын тохируулга, дахин хуваарилалт зэрэг төслийн хяналтын шинэчилсэн зохицуулалтыг Сангийн яамаар дамжуулан бий болгох. Эдгээр зохицуулалтын чанд хэрэгжилт нь төслийн удаашралт, төсөвт өртгийн нэмэгдлийн давтамж, хамрах хүрээг хязгаарлахад тусална.

1. Хөрөнгө оруулалтын тодорхойлолт болон хөрөнгө оруулалтын цар хүрээ нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцооны суурь болдог. Бусад улс орнууд ямар үйл ажиллагааг хөрөнгө оруулалтад тооцох бөгөөд төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагад хамруулах тухай өөрсдийн тогтолцоонд тогтоож өгсөн байна.

Лаос улс хөрөнгө оруулалтыг дэд бүтцийн барилга байгууламж барих, тоног төхөөрөмж худалдаж авах болон техникийн дэмжлэгийн хөрөнгө оруулалт гэж ангилсан. БНСУ, ИБУИНХУ зэрэг хөгжингүй орнууд биет хөрөнгөөс гадна технологи, судалгаа, хөгжүүлэлт зэрэг дижитал шилжилтийн эрин үед чухал биет бус хөрөнгө оруулалтад анхаарч, эдгээрийг төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцоондоо хамруулж байна. Цаашлаад, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийн төрлөөр БНСУ нь том хэмжээний орон нутгийн хөрөнгө оруулалт болон төрийн өмчит хуулийн этгээдийн хөрөнгө оруулалтыг төсвийн хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн удирдлагад хамруулдаг. Лаос улсын хувьд ТХХТ-ийн хөрөнгө оруулалтын 30-аас дээш хувь нь улсын төсвөөс санхүүжих тохиолдолд төсвийн хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн удирдлагад хамруулахаар тогтоож өгсөн.

Иймд, Монгол Улсын өөрийн хөгжлийн бодлого, хөрөнгө оруулалтын бодлого, засаг захиргааны тогтолцооны онцлог зэрэгтэй уялдуулан манай улсад тохирох төсвийн хөрөнгө оруулалтын тогтолцооны цар хүрээг тодорхойлох шаардлагатай гэж үзэж байна.

2. Шийдвэр гаргагчдын болон төсөвлөлтийн үйл явцын хязгаарлагдмал цаг хугацаа, салбарын эрсдэлийн түвшин зэргийг харгалзан төслүүдийг өртөг, хэмжээ, эсхүл салбараар ялган ангилах нь хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг тогтоосон хугацаанд илүү үр дүнтэй хэрэгжүүлэх арга болно.

БНСУ-ын тогтолцоонд том хэмжээний төсөл гэж 50 тэрбум воноос давсан өртөгтэй төслийг тодорхойлж, энэхүү босгоос давсан төсөлд урьдчилсан ТЭЗҮ гүйцэтгэх, хараат бус хяналт тавих зэрэг нэмэлт шаардлагыг тогтоож өгсөн байх бөгөөд төслийн салбар, ач холбогдлоос хамааран энэхүү нэмэлт шаардлагыг тавихгүй байх төслүүдийг ч мөн тодорхойлсон. Вьетнам, Лаос улсуудын хуульд мөн төсөвт өртөг, салбар зэргээс хамааран төслүүдийг 4-6 бүлэгт нарийвчлан ангилсан. Үүний дагуу төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл явцын бүхий л шатанд тавигдах шаардлага, хийгдэх үйл ажиллагааг ялган тодорхойлсон.

Ангилах салбарын онцлог болон төсөвт өртгийн хэмжээ нь улс орон бүрийн эдийн засгийн үзүүлэлт, туршлагаас шалтгаалан өөр байх боловч тодорхой хэмжээнд төслийн ангилал тогтоох нь шийдвэр гаргалт, хэрэгжүүлэлт, хяналтын үе шатыг илүү оновчтой гүйцэтгэхэд тустай нь тодорхойлогдож байна. Манай улсад өөрийн онцлогт тохируулан хөрөнгө оруулалтын төрөл, төслүүдийн ангиллыг тогтоож өгөх нь зүйтэй.

3. Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай, зохистой зарцуулахад төсөл сонгох үе шат чухал ач холбогдолтой бөгөөд үүнийг хэрэгжүүлэхэд бодит, үнэн зөв үнэлгээний тогтолцоо шаардлагатай.

Казахстан улсын Төсвийн хуульд гагцхүү ТЭЗҮ хийгдсэн, эерэг үнэлгээ авсан төслийг төсвийн төсөлд тусгахаар заасан бөгөөд ТЭЗҮ, үнэлгээ хийх, төсөл сонгох нарийвчилсан аргачлалыг Засгийн газар тогтоохоор хуульчилсан. Чили улсад төсөл бэлдэх, үнэлэх аргачлалыг тогтоох, төрийн албан хаагчдыг төсөл бэлдэх, үнэлэх үйл ажиллагаанд мэргэшүүлэх зэрэг чиг үүргийг Сангийн яамны төсөвлөлтийн үйл ажиллагаанаас бүрэн тусгаарлан Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яам нь хэрэгжүүлдэг байна. БНСУ-ын хувьд Үндэсний санхүүгийн хуульд урьдчилсан ТЭЗҮ-ийн үйл ажиллагааны удирдамж, төслийн нийт зардлын удирдлагын удирдамж, салбарын арга зүйн удирдамжийг гаргах эрхийг Эдийн засаг, сангийн яаманд олгосон бөгөөд эдгээрийг яамны харьяа Төрийн болон хувийн хэвшлийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын төв нь гүйцэтгэдэг байна.

Дээрх улс орнуудын туршлагаас харахад төслийн үнэлгээ хийгдсэн байх шаардлагыг ерөнхий хуульд тусгаж, харин үнэлгээний нарийвчилсан нөхцөлийг нэгдсэн байдлаар тогтоохыг эрх бүхий байгууллагад олгож зохицуулдаг байна. Иймд, манай улсад хэрэгжих үнэлгээний нэгдсэн тогтолцоог тодорхойлж, хууль, эсхүл эрх бүхий байгууллагаас гаргах эрх зүйн баримт бичигт зохицуулах шаардлагатай юм.

4. Олон улсын туршлагаас харахад хөрөнгө оруулалтын үйл явцад тогтмол зохих хяналтыг хэрэгжүүлж, төлөвлөгөөт хугацаанаас хоцрох, тооцоолоогүй эрсдэл, асуудал үүсэх зэрэг тохиолдолд төсөлд тохируулга хийх боломжтой байх нь төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд зайлшгүй байх шаардлагатай байна.

ИБУИНХУ-д жишээлбэл төслийн явцад холбогдох үнэлгээг хийж, үнэлгээний үр дүнг улаан-шар-ногоон гэсэн тэмдэглэгээгээр тайлагнаж, шаардлагатай бол төсөлд тохируулга хийх, эсхүл зогсоох зэрэг ажиллагаа хийдэг. БНСУ-ын хувьд төслийн явцад нийт өртөг нь 20 хувиас дээш нэмэгдсэн төслүүдийн ТЭЗҮ-г дахин үнэлэх, тодорхой тохиолдлуудад төслийн эрэлтийг дахин үнэлэх зэрэг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлдэг.

Манай улсад мөн төслийн хяналт, шалгалтын үр дүнд үндэслэн төсөлд холбогдох тохируулга хийж, төслийн зарлагын үр ашигтай байдлыг хангах зохицуулалтыг бүрдүүлэх шаардлагатай гэж үзэж байна.

5. Төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд холбогдох албан хаагчдыг чадавхжуулах асуудал мөн чухал ач холбогдолтой байна. Чили улсын хувьд Нийгмийн хөгжил, гэр бүлийн яам нь төсөл бэлтгэх, үнэлгээ хийх чиглэлээр төрийн албан хаагчдыг сургах ажиллагааг тогтмол явуулдаг бөгөөд цахим гарын авлага, сургалтын материалуудаар хангадаг байна. ХБНГУ-ын хувьд холбогдох албан хаагчдад төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд нь туслах зорилгоор тусгай зөвлөх үйлчилгээ үзүүлдэг агентлаг байгуулсан байна.

Иймд, төрийн захиргааны байгууллагууд, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт хариуцсан ажилтнуудыг холбогдох чиглэлээр нь сургах, чадавхжуулах тогтолцоог бүрдүүлэх нь зүйтэй байна.

6. *Олон улсын байгууллагуудын дүгнэлт, зөвлөмжөөс үзэхэд төсвийн хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны хариуцлага, ил тод байдлыг сайжруулах, төслийн төлөвлөлт болон төсөвлөлтийн үйл ажиллагааг уялдуулах, төсөл үнэлэх болон сонгон шалгаруулах үйл явцыг чанаржуулах, хяналт-шалгалтын тогтолцоог сайжруулах зэрэг зорилгууд тодорхойлогдож байна. Иймд, эдгээр зорилтуудыг хэрэгжүүлэх зохицуулалтуудыг бүрдүүлэх шаардлагатай байна.*

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

№	Эх сурвалж
1.	Kim, Jay-Hyung, Jonas Arp Fallov, and Simon Groom. 2020. <i>Public Investment Management Reference Guide</i> . International Development in Practice. Washington, DC: World Bank. https://documents1.worldbank.org/curated/en/548751582775237521/pdf/Public-Investment-Management-Reference-Guide.pdf
2.	National Finance Act (2016). https://www.kdi.re.kr/kdidata/departments/pimac/guideline_national_finance_act.pdf
3.	Jay Hyung-Kim. 2012. <i>The Republic of Korea: PIM Reform after the Financial Crisis</i> . https://documents1.worldbank.org/curated/es/854771468321552827/pdf/933560REVISED000PUBLIC00Korea0Final.pdf
4.	Korea Development Institute (KDI). (2022, November). <i>Public Investment Management (PIM) in Korea - Focusing on Preliminary Feasibility Study (PFS)</i> . https://observatorioplanificacion.cepal.org/sites/default/files/session/1%20Buenas%20opr%C3%A1cticas%20de%20gobernanza_el%20caso%20de%20CoraYOO%20EUN%20KOH%20KDI.pdf
5.	Public and Private Infrastructure Investment Management Center. https://www.kdi.re.kr/kdidata/departments/pimac/241111.pdf
6.	World Bank national accounts data, and OECD National Accounts data files. https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=LA https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=KZ
8.	Caleb, S. (2025, January 29). <i>The Top 25 Economies in the World</i> . Investopedia. https://www.investopedia.com/insights/worlds-top-economies/
9.	Seungbeum Rho. 2019. <i>Project Preparation in the Republic of Korea</i> . https://www.gihub.org/articles/project-preparation-in-the-republic-of-korea/
10.	International Monetary Fund. https://www.imf.org/external/datamapper/G_X_G01_GDP_PT@FM/KOR?zoom=KOR&highlight=KOR
11.	Jim Brumby. 2019. https://www.kdi.re.kr/eng/share/conferPtView?sd_no=1957&pp=&year=&month=&sm_no=471
12.	Public and Private Infrastructure Investment Management Center https://www.kdi.re.kr/kdidata/departments/pimac/preliminary_feasibility.pdf https://www.kdi.re.kr/kdidata/departments/pimac/total_project_cost_management.pdf
13.	Guidelines for total project cost management. https://www.kdi.re.kr/kdidata/departments/pimac/guidelines_for_tpcm.pdf
14.	OECD. (2023, June 30). <i>Government at a Glance 2023: Korea</i> . https://www.oecd.org/en/publications/government-at-a-glance_2023_c4200b14-en/korea_189a4dcc-en.html
15.	International Monetary Fund. Asia and Pacific Dept. 2023. <i>Lao People's Democratic Republic: Staff Report for the 2023 Article IV Consultation—Debt Sustainability Analysis</i> https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2023/171/article-A003-en.xml
16.	<i>The World Bank In Viet Nam</i> . (2024, October 8). World Bank Group. https://www.worldbank.org/en/country/vietnam/overview#1

17.	Law on Public Investment No. 58/2024/QH15 (2024). https://english.luatvietnam.vn/dau-tu/law-on-public-investment-no-58-2024-qh15-379074-d1.html
18.	OECD. 2025. Economic Survey of Chile - January 2025. https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/economic-surveys/chile-economic-snapshot.html
19.	JICA. 2018. <i>Public Investment Management Handbook for Capacity Development</i> . https://www.jica.go.jp/Resource/activities/issues/governance/ku57pq00001wwbna-att/strengthen_public_investment_management_capacity_handbook_e.pdf
20.	Antonio Rojas Canela, Juan Carlos Moreno-Brid. 2020. <i>A New Index for Public Investment Management</i> . https://www.redalyc.org/journal/4237/423772994001/html/
21.	FISLAC. https://fislac.com/report-public/public-investment/
22.	Regional Observatory on Planning for Development in Latin America and the Caribbean. 2022. <i>National Public Investment System of Chile</i> . https://observatorioplanificacion.cepal.org/en/planning-systems/national-public-investment-system-chile
23.	Об инвестициях в основной капитал в Республике Казахстан (январь-декабрь 2024г.). (2025, 17 января). Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан. https://stat.gov.kz/ru/industries/business-statistics/stat-invest/publications/290137/
24.	Office for Budget Responsibility. 2024. <i>Discussion paper No.5 Public investment and potential output</i> . https://obr.uk/docs/dlm_uploads/Public-investment-and-potential-output_August-2024.pdf
25.	Budget Code of the Republic of Kazakhstan. https://adilet.zan.kz/eng/docs/K080000095
26.	JICA. https://www.jica.go.jp/Resource/laos/english/activities/pdf/activity_28.pdf
27.	Peter, V. (2018, September 11). <i>The story of Viet Nam's economic miracle</i> . World Economic Forum. https://www.weforum.org/stories/2018/09/how-vietnam-became-an-economic-miracle/
28.	European Commission. 2024. <i>In-Depth Review 2024 Germany</i> . https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/depth-review-2024-germany_en
29.	European Commission. (2024, June 19). <i>2024 Country Report – Germany</i> . https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/0826d6c6-4c97-44be-8b9e-1a0b5c4361c8_en?filename=SWD_2024_605_1_EN_Germany.pdf
30.	Worldometer. https://www.worldometers.info/geography/largest-countries-in-the-world/
31.	Felix Rösel , Julia Wolffson. 2022. <i>Chronischer Investitionsmangel – eine deutsche Krankheit</i> . https://www.wirtschaftsdienst.eu/inhalt/jahr/2022/heft/7/beitrag/chronischer-investitionsmangel-eine-deutsche-krankheit.html
32.	Правила разработки или корректировки, проведения необходимых экспертиз инвестиционного предложения государственного инвестиционного проекта, а также планирования, рассмотрения, отбора, мониторинга и оценки реализации бюджетных инвестиций и определения целесообразности бюджетного кредитования. https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1400009938

33.	Federal Budget Code (1969). https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Gesetze/Laws/1969-08-19-federal-budget-code.html
34.	German Federal Ministry for Economic Affairs and Climate Action. <i>Boosting investment</i> . https://www.bmwk.de/Redaktion/EN/Dossier/investment-strategy.html
35.	Public Investment Law No: 72/NA (2015) of Lao People's Democratic Republic.
36.	Infrastructure and Projects Authority. (2016, March). <i>National Infrastructure Delivery Plan 2016–2021</i> . https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7f2f1540f0b6230268df36/2904569_nidp_deliveryplan.pdf
37.	<i>The World Bank In Chile</i> . (2024, October 14). World Bank Group. https://www.worldbank.org/en/country/chile/overview

Бүгд Найрамдах Социалист Вьетнам Улсын
ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ
/англи хэл дээрх хувилбар/

THE NATIONAL ASSEMBLY THE SOCIALIST REPUBLIC OF VIETNAM
Independence - Freedom - Happiness

No. 58/2024/QH15

LAW ON PUBLIC INVESTMENT^[1]

*Pursuant to the Constitution of the Socialist Republic of Vietnam;
The National Assembly promulgates the Law on Public Investment.*

**Chapter I
GENERAL PROVISIONS**

Article 1. Scope of regulation

This Law provides the state management of public investment; management and use of public investment capital; and rights, obligations and responsibilities of agencies, units, organizations and individuals related to public investment activities.

Article 2. Subjects of application

This Law applies to agencies, units, organizations and individuals engaged in or related to public investment activities, and management and use of public investment capital.

Article 3. Application of the Law on Public Investment, treaties and international agreements

- The management and use of public investment capital, and public investment activities must comply with this Law and other relevant laws.
- In case a treaty to which the Socialist Republic of Vietnam is a contracting party contains provisions different from those of this Law, the provisions of such treaty shall prevail.
- The implementation of public investment programs and projects in foreign countries must comply with treaties to which the Socialist Republic of Vietnam is a contracting party and international agreements between Vietnamese partners and foreign partners.
- The management and use of the State's investment capital in enterprises must comply with the law on management and use of state capital invested in production and business at enterprises.

Article 4. Interpretation of terms

In this Law, the terms below are construed as follows:

- Investment policy proposal report* means a document presenting preliminary study contents on necessity, feasibility, efficiency, expected capital sources and capital level of a public investment program or a group-B or group-C project for use as a basis for a competent authority to decide on investment policy.
- Prefeasibility study report* means a document presenting the preliminary study contents on the necessity, feasibility, efficiency, total investment, expected capital sources and capital level of a national important project or group-A project for use as a basis for a competent authority to decide on investment policy.
- Feasibility study report* means a document presenting the study contents on necessity, feasibility, efficiency, capital sources and capital level of a public investment program/project for use as a basis for a competent authority to decide on investment.
- Ministries, central agencies and localities* means agencies and organizations that are assigned public investment plans by the Prime Minister, including:
 - Central agencies of political organizations, the Supreme People's Procuracy, the Supreme People's Court, the State Audit Office of Vietnam, the Office of the Party Central Committee, the Office of the President, the Office of the National Assembly, ministries, ministerial-level agencies, government-attached agencies, and central agencies of the Vietnam Fatherland Front and of socio-political organizations (below referred to as ministries and central agencies);
 - Provincial-level People's Committees;
 - State enterprises, and other agencies, organizations and enterprises that are assigned in writing by competent state agencies to perform public investment tasks and projects.

5. *ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects* include public investment programs, investment projects and technical assistance projects for the preparation of ODA/foreign concessional loan-funded investment projects.
6. *Program owner* means an agency/organization that is assigned to take charge of a public investment program.
7. *Project owner* means an agency/organization that is assigned to directly manage a public investment project.
8. *Investment policy* means a competent authority's decision on principal contents of an investment program/project which serves as a basis for formulation, submission and approval of the decision on investment in such investment program/project, or the decision on approval of the feasibility study report of a public investment project.
9. *Public investment program* means a set of objectives, tasks and solutions aiming to realize socio-economic development objectives.
10. *National target program* means a public investment program aiming to realize socio-economic objectives in each specific period nationwide.
11. *Managing agencies* means ministries, central agencies and localities specified in Clause 4 of this Article that manage programs and projects.
12. *Specialized agency in charge of public investment management* means a unit with the public investment management function under the Ministry of Planning and Investment; or a unit assigned to manage public investment of a ministry, central agency, locality or public non-business unit.
13. *State management agencies in charge of public investment* include the Government, the Ministry of Planning and Investment and People's Committees at all levels.
14. *Public investment project* means a project that is wholly or partly funded by public investment capital.
15. *Urgent public investment project* means a public investment project decided by a competent authority in order to promptly prevent, combat, and remediate consequences of, disasters, catastrophes and epidemics, and perform emergency tasks to ensure national defense, security, external relations and political tasks of the country.
16. *Public investment* means the State's investment in programs, tasks, projects and other objects of public investment in accordance with this Law.
17. *ODA/foreign concessional loan-funded program/project proposal* means a written report explaining the necessity of investment in the program/project, the program/project's conformity with the orientations for attraction, management and use of ODA/foreign concessional loans in each period, the expected structure of capital sources, donors and domestic financial mechanisms for use as a basis for program/project approval by a competent authority.
18. *Public investment activities* include formulation and appraisal of, and decision on investment policy for or decision on investment in, public investment programs, tasks and projects; formulation, appraisal, approval, assignment and implementation of public investment plans; management and use of public investment capital; acceptance testing results and handover of public investment programs, and account-finalization of public investment projects; monitoring and evaluation, examination and inspection of public investment plans, programs, tasks and projects.
19. *Public investment plan* means a set of objectives, orientations and lists of public investment programs and projects; balancing of public investment capital sources, capital allocation options, and solutions to mobilize resources and implement the plan.
20. *Investment preparation tasks* means activities aiming to formulate project proposals for ODA/foreign concessional loan-funded projects; formulation and appraisal of, and decision on investment policy for, projects; and formulation and appraisal of, and decision on investment in, projects.
21. *Planning tasks* means activities carried out to formulate and publicize master plans, formulate and adjust master plans and publicize adjusted master plans in accordance with the Planning Law.
22. *Outstanding debts in capital construction* means the value of the job volume of a program/task/project that has undergone acceptance testing but for which the competent authority has not yet assigned a medium-term public investment plan, not applicable to urgent public investment projects.
23. *Decentralization for state management of public investment* means the identification of powers and responsibilities of competent agencies, organizations and individuals in public investment activities.
24. *Public investment capital* includes state budget funds for public investment; and capital from lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment in accordance with law.
25. *Central budget funds* means the central budget's funds for public investment in accordance with the Law on the State Budget.
26. *Local budget funds* means local budgets' funds for public investment in accordance with the Law on the State Budget.

27. *Target transfers from the central budget to local budgets* means the central budget's funds additionally allocated to local budgets for investment in public investment programs, tasks and projects and other objects of public investment according to specific tasks decided by competent authorities.

Article 5. Objects of public investment

1. Investment in socio-economic infrastructure programs and projects.
2. Investment serving the operation of state agencies, public non-business units, political organizations and socio-political organizations.
3. Investment in and support for the provision of public-utility and social welfare products and services.
4. The State's investment in the implementation of projects in the form of public-private partnership (PPP projects) in accordance with the law on investment in the form of public-private partnership; compensation for and premature termination of PPP project contracts as decided by competent authorities; payment for the decreased revenue amounts of PPP projects falling under the State's responsibility; and cash payment under contracts of work construction investment projects implemented in the form of build-transfer (BT).
5. Investment in the performance of planning tasks.
6. Provision of preferential loan interest rate and management fee subsidies; allocation of charter capital to policy banks and non-budget state financial funds; provision of investment support for other beneficiaries under decisions of the Government or the Prime Minister.
The Government shall specify the order and procedures for making investment mentioned in this Clause.
7. Allocation of local budget funds for the implementation of preferential credit policies through provincial-level branches of the Vietnam Bank for Social Policies.
The Government shall specify conditions, criteria and principles for allocation of capital to entrust the implementation of preferential credit policies through the Vietnam Bank for Social Policies.
Provincial-level People's Councils shall decide on specific mechanisms and policies and allocate local budget funds for the implementation of this policy. Provincial-level People's Committees shall entrust local budget funds for the implementation of preferential policies under decisions of provincial-level People's Councils.
8. Other objects of public investment as specified by relevant laws.

Article 6. Classification of public investment projects

1. By their nature, public investment projects shall be classified as follows:
 - a/ Projects with construction components which are projects using public investment capital to invest in new projects or renovate, upgrade or expand existing projects, covering also the purchase of assets and equipment of such projects;
 - b/ Projects without construction components which are projects using public investment capital to purchase assets, acquire land use rights through transfer, purchase, repair or upgrade equipment or machinery, or projects other than those specified at Point a of this Clause;
 - c/ The use of capital not under public investment plans to implement the tasks and projects specified at Points a and b of this Clause must comply with the law on the state budget and other relevant laws.
2. By their importance and scale, public investment projects shall be classified as follows:
 - a/ National important projects, group-A projects, group-B projects, and group-C projects, based on the criteria specified in Articles 8, 9, 10 and 11 of this Law;
 - b/ When approving investment policy for a national important project, group-A project, group-B project or group-C project, a competent authority may decide on the separation or non-separation of the contents on compensation, support, resettlement and ground clearance into an independent component project.
The duration of implementation of an independent component project on compensation, support, resettlement and ground clearance shall be included in the total duration for allocation of capital for project implementation specified in Article 57 of this Law;
 - c/ For public investment projects related to different sectors and fields, the grouping of projects by sector/field shall be based on the ratio of investment capital by sector/field to the total investment in a project;
 - d/ Projects not involving the criteria specified in Articles 8, 9, 10 and 11 of this Law shall be classified on the basis of the total investment criterion specified in Clause 5, Article 9; Clause 4, Article 10; and Clause 4, Article 11, of this Law;
 - dd/ The Government shall provide in detail the classification of public investment projects specified in Articles 9, 10 and 11 of this Law.

Article 7. Sectors and fields using public investment capital

1. Sectors and fields using public investment capital include:
 - a/ National defense;
 - b/ Security, and social order and safety;
 - c/ Education, training and vocational education;

- d/ Science and technology;
 - dd/ Health, population and family;
 - e/ Culture and information;
 - g/ Radio, television and news agency;
 - h/ Physical training and sports;
 - i/ Environmental protection;
 - k/ Economic activities;
 - l/ Activities of state agencies, public non-business units, political organizations and socio-political organizations;
 - m/ Social assurance;
 - n/ Other sectors and fields as provided by law.
2. The Government shall detail this Article.

Article 8. Criteria for classification of national important projects

National important projects mean independent investment projects or complexes of closely linked works, which involve one of the following criteria:

1. Projects each using public investment capital of VND 30 trillion or more;
2. Projects greatly affecting the environment or being likely to seriously affect the environment, including:
 - a/ Nuclear power plants;
 - b/ Projects requiring land repurposing of 50 hectares or more of special-use forests; land repurposing of 50 hectares or more of watershed protection forests or border protection forests; land repurposing of 500 hectares or more of protection forests as windbreaks, sand shelters, wave breakers or sea reclamation works; or land repurposing of 1,000 hectares or more of production forests;
3. Projects requiring repurposing of 500 hectares or more of wet rice land under two or more crops;
4. Projects requiring population relocation for resettlement for 20,000 or more people in mountainous areas, or for 50,000 or more people in other areas;
5. Projects requiring the application of special mechanisms and policies subject to the National Assembly's decision.

Article 9. Criteria for classification of group-A projects

Except the national important projects specified in Article 8 of this Law, projects satisfying one of the following criteria shall be classified as group-A projects:

1. Projects that, regardless of their total investment, fall into one of the following cases:
 - a/ Projects on production of hazardous substances and explosives, except projects on production of hazardous substances and explosives in the field of national defense and security;
 - b/ Projects on infrastructure of industrial parks, export processing zones and hi-tech parks;
2. Projects each having a total investment of VND 4.6 trillion or more in the following fields:
 - a/ Traffic, including bridges, seaports, river ports, aerodromes, railways and national highways;
 - b/ Electricity industry;
 - c/ Oil and gas extraction;
 - d/ Chemicals, fertilizers, cement;
 - dd/ Machinery manufacturing and metallurgy;
 - e/ Mineral exploitation and processing;
 - g/ Construction of housing complexes;
3. Projects each having a total investment of VND 3 trillion or more in the following fields:
 - a/ Traffic, except the projects specified at Point a, Clause 2 of this Article;
 - b/ Hydraulic work and disaster preparedness;
 - c/ Water supply and drainage, waste treatment and other technical infrastructure works;
 - d/ Electrical engineering;
 - dd/ Manufacturing of information and electronic equipment;
 - e/ Pharmaceutical chemistry;
 - g/ Production of materials, except the projects specified at Point d, Clause 2 of this Article;
 - h/ Mechanical works, except the projects specified at Point dd, Clause 2 of this Article;
 - i/ Post and telecommunications;
4. Projects each having a total investment of VND 2 trillion or more in the following fields:
 - a/ Agricultural production, forestry, salt making, and aquaculture;
 - b/ National parks and nature reserves;
 - c/ Technical infrastructure of new urban areas;
 - d/ Industry, except the projects in the industrial sector specified in Clauses 1, 2 and 3 of this Article;
5. Projects each having a total investment of VND 1.6 trillion or more in the following fields:
 - a/ Health, culture, social affairs, information and education;
 - b/ Scientific research, environment, information technology, radio, television, finance and banking;

c/ Warehouses;

d/ Tourism, physical training, and sports;

dd/ Civil construction, except the construction of housing complexes specified at Point g, Clause 2 of this Article;

e/ Projects in the field of national defense and security, except those specified in Clauses 1, 2, 3 and 4 of this Article.

Article 10. Criteria for classification of group-B projects

1. Projects in the fields specified in Clause 2, Article 9 of this Law, each having a total investment of between VND 240 billion and under VND 4.6 trillion.
2. Projects in the fields specified in Clause 3, Article 9 of this Law, each having a total investment of between VND 160 billion and under VND 3 trillion.
3. Projects in the fields specified in Clause 4, Article 9 of this Law, each having a total investment of between VND 120 billion and under VND 2 trillion.
4. Projects in the fields specified in Clause 5, Article 9 of this Law, each having a total investment of between VND 90 billion and under VND 1.6 trillion.

Article 11. Criteria for classification of group-C projects

1. Projects in the fields specified in Clause 2, Article 9 of this Law, each having a total investment of under VND 240 billion.
2. Projects in the fields specified in Clause 3, Article 9 of this Law, each having a total investment of under VND 160 billion.
3. Projects in the fields specified in Clause 4, Article 9 of this Law, each having a total investment of under VND 120 billion.
4. Projects in the fields specified in Clause 5, Article 9 of this Law, each having a total investment of under VND 90 billion.

Article 12. Adjustment of criteria for classification of public investment projects

1. The National Assembly shall decide to adjust the criteria for classification of national important projects specified in Article 8 of this Law.
2. The Government shall propose the National Assembly Standing Committee to decide to adjust the criteria for classification of public investment projects specified in Articles 9, 10 and 11 of this Law and report thereon to the National Assembly at its coming session.
3. The adjustment of the criteria for classification of public investment projects specified in Clauses 1 and 2 of this Article shall be made in case the price index sees great fluctuations or there are major adjustments concerning the decentralization of powers for public investment management related to the criteria for classification of public investment projects or other important factors occur, affecting the criteria for classification of public investment projects.

Article 13. Principles of public investment management

1. Ensuring compliance with the law on public investment.
2. Ensuring conformity with socio-economic development strategies, 5-year socio-economic development plans of the country and relevant master plans in accordance with the planning law.
3. Ensuring performance of the responsibilities and exercise of the powers of state management agencies, organizations and individuals related to public investment.
4. Ensuring management of the use of public investment capital in accordance with regulations for each capital source; ensuring concentration, synchrony, quality, thrift and efficiency of, and the capacity to balance, resources; not causing loss or waste.
5. Ensuring publicity and transparency in public investment activities.

Article 14. Contents of state management of public investment

1. Promulgating, and organizing the implementation of, legal documents on public investment.
2. Formulating, and organizing the implementation of, public investment strategies, programs, plans, solutions and policies.
3. Monitoring, and providing information on, the management and use of public investment capital.
4. Evaluating the efficiency of public investment; examining, inspecting and supervising the implementation of the law on public investment and the compliance with public investment plans.
5. Handling violations committed, and settling complaints and denunciations filed, by organizations and individuals, that are related to public investment activities.
6. Commending agencies, organizations, units and individuals that record achievements in public investment activities.
7. Carrying out international cooperation on public investment.

Article 15. Publicity and transparency in public investment

1. Contents of publicity and transparency in public investment include:

- a/ Policies and laws and organization of the implementation of policies and laws in the management and use of public investment capital;
- b/ Principles, criteria and norms for allocation of public investment capital;
- c/ Principles, criteria and bases for drawing up lists of projects in medium-term and annual public investment plans;
- d/ Public investment plans and programs in localities; capital allocated for each program by year, and progress of implementation of, and disbursement of capital for, public investment programs;
- dd/ Lists of projects in localities, including information on scale, total investment, implementation duration and location; reports on assessment of projects' overall impacts on investment-covered areas;
- e/ Plans on allocation of medium-term and annual public investment capital, including lists of projects and level of public investment capital to be allocated to each project;
- g/ Mobilization of resources and other capital sources for the implementation of public investment projects;
- h/ Situation and results of implementation of plans, programs and projects;
- i/ Progress of implementation of, and disbursement for, projects;
- k/ Results of the acceptance testing and evaluation of programs and projects;
- l/ Account-finalization of public investment capital.

2. Heads of agencies, organizations and units shall publicize public investment contents in accordance with law.

Article 16. Expenses for formulation, appraisal, monitoring, inspection and evaluation of public investment plans, programs, tasks and projects

1. Expenses for formulation and appraisal of investment policy proposal reports for public investment programs using sources for recurrent expenditures of agencies and units performing these tasks.

2. Expenses for performance of investment preparation tasks covered by public investment capital, state budget funds for recurrent expenditures, and other lawful capital sources, and account-finalization of total investment of projects.

In case the competent authority does not decide on investment policy for or does not decide on investment in a project, expenses for the performance of the project's investment preparation tasks shall be accounted and account-finalized under the Government's regulations.

3. Expenses for formulation and appraisal of public investment plans using sources for recurrent expenditures of agencies and units formulating and appraising the plans.

4. Expenses for monitoring, inspection and evaluation of plans, programs and projects using sources for recurrent expenditures of agencies and units performing these tasks.

5. For ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects, donors are encouraged to provide financial support for payment of the expenses specified in this Article.

Article 17. Prohibited acts in public investment

1. Deciding on investment policy or deciding on adjustment of investment policy in contravention of strategies, master plans or plans; failing to identify capital sources and capital-balancing capacity; failing to comply with regulations on competence, order and procedures.

2. Deciding on investment in programs and projects while not yet obtaining the competent authority's investment policy decision; deciding on investment or deciding on adjustment of programs or projects *ultra vires*, or in contravention of the contents on objectives and locations, or deciding on investment with capital exceeding the level of public investment capital or exceeding the level of public investment capital allocated by the higher-level budget or exceeding the total investment level in the investment policy decided by the competent authority; or deciding to adjust the total investment capital of programs or total investment level of projects in contravention of law.

3. Abusing positions and powers for appropriating, or seeking personal gain or practicing corruption in the management and use of, public investment capital.

4. Program/project owners colluding with consultancy organizations or contractors in deciding on investment policy for or deciding on investment in programs/projects, thus causing loss or waste of capital and assets of the State or resources of the country; or harming and infringing upon lawful interests of citizens and the community.

5. Giving, receiving or brokering bribes.

6. Requesting organizations and individuals to invest their own capital while investment policy has not yet been decided or investment decision not yet approved for programs/projects; implementing projects while not yet assigned public investment plans, thus causing outstanding debts in capital construction.

7. Using public investment capital for improper purposes or improper subjects, or in excess of the law-specified standards and norms.

8. Forging or falsifying information, dossiers and documents related to investment policy decision or investment decision for, or implementation of, programs, tasks and projects.
9. Intentionally reporting or providing untrue, untruthful or non-objective information, thus affecting the formulation and appraisal of and decision on plans, programs and projects, or the monitoring, evaluation, examination, inspection, and handling of violations in the implementation of plans, programs, tasks and projects.
10. Intentionally destroying, deceiving or concealing or insufficiently retaining documents and dossiers related to investment policy decision or investment decision for, or implementation of, programs, tasks and projects.
11. Obstructing the detection of violations of the law on public investment.

Chapter II
INVESTMENT POLICY AND INVESTMENT DECISION FOR PUBLIC INVESTMENT
PROGRAMS AND PROJECTS
Section 1
FORMULATION AND APPRAISAL OF AND DECISION ON INVESTMENT POLICY

Article 18. Competence to decide on investment policy for programs and projects

1. The National Assembly shall decide on investment policy for:

- a/ National target programs; and,
- b/ National important projects.

2. The Government shall decide on investment policy for public investment programs funded by the central budget, except the programs specified at Point a, Clause 1 of this Article.

3. The Prime Minister shall decide on investment policy for:

- a/ The projects specified at Point a, Clause 1, Article 9 of this Law; and,
- b/ Group-A projects managed by ministries or central agencies, each having a total investment of VND 10 trillion or more.

4. Ministers and heads of central agencies shall decide on investment policy for group-A, group-B and group-C projects managed by their ministries and agencies, except the projects specified in Clause 3 of this Article.

5. Provincial-level People's Councils shall decide on investment policy for:

- a/ Public investment programs funded by local budgets, including also target transfers from the central budget, and lawful capital sources of localities under their management; and,
- b/ Group-A projects funded by local budgets at all levels, including also target transfers from the central budget, and lawful capital sources of localities in the provincial-level localities; and group-A projects each implemented in 2 or more provincial-level administrative units and with the provincial-level People's Committee acting as the managing agency under the Prime Minister's decision, except the projects specified in Clause 3 of this Article.

6. District-level People's Councils shall decide on investment policy for public investment programs funded by local budgets, including also target transfers from higher-level budgets, and lawful capital sources of localities under their management.

7. Provincial-level People's Committees shall decide on investment policy for:

- a/ Group-B and group-C projects funded by local budgets, including also target transfers from higher-level budgets, and lawful capital sources of localities under their management;
- b/ Group-B and group-C projects each implemented in 2 or more provincial-level administrative units and with the provincial-level People's Committee acting as the managing agency under the Prime Minister's decision; and,
- c/ Group-B and group-C projects funded by ODA/foreign concessional loans.

8. District-level People's Committees shall decide on investment policy for:

- a/ Group-B and group-C projects funded by local budgets, including also target transfers from higher-level budgets, and lawful capital sources of localities under their management;
- b/ Group-B and group-C projects each implemented in 2 or more district-level administrative units for which district-level People's Committees are assigned by chairpersons of provincial-level People's Committees to act as managing agencies; and group-B and group-C projects each implemented in 2 or more commune-level administrative units; and,
- c/ The projects specified in Clause 9 of this Article, at the request of commune-level People's Committees.

9. Commune-level People's Committees shall decide on investment policy for group-B and group-C projects funded by local budgets, including also target transfers from higher-level budgets, and lawful capital sources of localities under their management. If unqualified for project management and implementation, commune-level People's Committees shall report thereon to district-level People's Committees for the latter to decide on investment policy for group-B and group-C projects under their management.

10. Members' Councils or Company Presidents or Boards of Directors of state enterprises shall decide on investment policy for group-A, group-B and group-C projects assigned to them for investment under the Prime Minister's decisions, except the projects specified in Clause 3 of this Article.

11. In case of adjustment of investment policy for programs/projects, the competence to decide on adjustment of investment policy for programs/projects must comply with Clause 1, Article 37 of this Law.

12. The Government shall provide the following contents:

a/ The decentralization of competence, and order and procedures for deciding on investment policy for programs/projects using lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment under regulations on financial autonomy of agencies and units.

In case a program/project specified in this Clause is funded by the state budget, the competence, order and procedures for implementation must comply with this Law's provisions applicable to programs/projects funded by the state budget;

b/ Order and procedures for deciding on investment policy for projects funded by local budgets and implemented by central agencies, and projects funded by district- or commune-level budgets and implemented by provincial- or district-level agencies;

c/ Dossiers, contents and time for appraisal of and decision on investment policy for programs and projects.

Article 19. Conditions for deciding on investment policy for a program/project

1. The program/project conforms with the competent authority-decided/approved relevant socio-economic development strategy, orientations and plan as well as relevant master plan in accordance with the planning law.

2. The program/project is not identical to the program/project for which investment policy or investment has been decided.

3. The program/project conforms with the capacity to balance public investment capital sources and the capacity to mobilize other capital sources, for programs/projects using multiple funding sources.

4. The program/project conforms with the capacity to borrow and repay public debts, government debts and municipal debts.

5. The program/project is likely to ensure socio-economic efficiency, national defense, security and sustainable development.

6. Tasks and projects not subject to investment policy decision include:

a/ Investment preparation tasks;

b/ Planning tasks;

c/ Urgent public investment projects;

d/ Projects under national target programs;

dd/ Component projects of projects for which investment policy has been decided by competent authorities;

e/ Investment projects funded by non-refundable ODA and technical assistance projects funded by non-refundable ODA for the preparation of investment projects.

Article 20. Order and procedures for deciding on investment policy for national target programs and national important projects

1. Agencies assigned to make investment preparations for programs/projects have the following responsibilities:

a/ To assign their attached units to prepare investment policy proposal reports for national target programs or prepare prefeasibility study reports for national important projects;

b/ To establish councils for appraising investment policy proposal reports or prefeasibility study reports;

c/ To complete investment policy proposal reports or prefeasibility study reports for submission to the Prime Minister.

2. The Prime Minister shall establish the State Appraisal Council with the Minister of Planning and Investment acting as its Chairperson to appraise investment policy proposal reports for national target programs or prefeasibility study reports for national important projects.

3. The Government shall propose the National Assembly to consider and decide on investment policy for national target programs and national important projects.

4. The National Assembly's agencies shall verify dossiers of national target programs and national important projects submitted by the Government.

5. The National Assembly shall consider and adopt resolutions on investment policy for national target programs and national important projects with the following principal contents:

a/ Objectives, scope, total investment capital, location and duration of implementation, and mechanisms, solutions and policies for implementation, for national target programs.

b/ Objectives, scale, total investment, main technologies (if any), location and duration of implementation, and mechanisms, solutions and policies for implementation, for national important projects.

Article 21. Dossiers for deciding on investment policy for a national target program or national important project

1. The Government's request.
2. Investment policy proposal report, for national target programs, or prefeasibility study report, for national important projects.
3. The State Appraisal Council's appraisal report.
4. Other relevant documents.

Article 22. Procedures for and contents of verification of investment policy for national target programs and national important projects

1. Verification procedures are as follows:

a/ At least 60 days before the opening date of a session of the National Assembly, the Government shall send a dossier of investment policy decision for a national target program or national important project to the agency in charge of verification;

b/ The agency in charge of verification may request the Government and related agencies, organizations and individuals to report on issues concerning the contents of the national target program or national important project; and organize a field survey on such issues;

c/ Agencies, organizations and individuals requested by the agency in charge of verification shall provide sufficient information and documents to serve the verification.

2. Verification contents include:

a/ The program/project's satisfaction of the criteria for identifying a national target program or national important project;

b/ Necessity of investment in the program/project;

c/ The program/project's compliance with law;

d/ The program/project's conformity with the relevant socio-economic development strategy, orientations and plan as well as relevant master plan in accordance with the planning law;

dd/ The program/project's basic parameters, including objectives, scale, form of investment, scope, location, land area to be used, implementation duration and schedule, plan on selection of main technologies, environmental protection solutions, capital sources, and capacity to recover capital and repay loans;

e/ Evaluation of socio-economic efficiency, national defense and security assurance, and sustainable development;

g/ Evaluation of level of risks in the host country, for national important projects invested in foreign countries.

Article 23. Order and procedures for deciding on investment policy for public investment programs falling within the Government's competence

1. Program owners have the following responsibilities:

a/ To assign their attached units to prepare investment policy proposal reports;

b/ To assign functional units or establish councils to appraise investment policy proposal reports;

c/ To complete investment policy proposal reports for submission to the Prime Minister.

2. The Prime Minister shall establish interdisciplinary councils to appraise, or assign the Ministry of Planning and Investment to assume the prime responsibility for, and coordinate with related agencies in, appraising, investment policy proposal reports.

3. Program owners shall complete investment policy proposal reports based on the appraisal opinions specified in Clause 2 of this Article and submit them to the Government.

4. The Government shall consider and decide on investment policy for a program, covering objectives, scope, total investment capital, implementation duration, mechanisms, solutions and policies.

Article 24. Order and procedures for deciding on investment policy for group-A projects falling within the Prime Minister's competence

1. Ministers, and heads of central agencies and localities have the following responsibilities:

a/ To assign their specialized agencies or attached units, including also attached public non-business units, to prepare prefeasibility study reports;

b/ To assign functional units or agencies or establish councils to appraise prefeasibility study reports;

c/ To direct the units and agencies specified at Point a of this Clause in completing prefeasibility study reports for submission to the Prime Minister.

2. The Prime Minister shall decide to establish an interdisciplinary appraisal council or assign an in-charge agency to appraise the prefeasibility study report for use as a basis for deciding on investment policy for a project.

The interdisciplinary appraisal council or the agency in charge of appraisal may invite organizations and individuals with expertise and experience to participate in the appraisal of the prefeasibility study report or

request the project owner to select organizations and individuals with expertise and experience to participate in the appraisal of the prefeasibility study report.

3. The Ministry of Planning and Investment shall assume the prime responsibility for appraising capital sources and capital-balancing capacity and send a report thereon to the interdisciplinary appraisal council or the agency in charge of appraisal.

4. The interdisciplinary appraisal council or the agency in charge of appraisal specified in Clause 2 of this Article shall send appraisal opinions for the concerned ministries, central agencies and localities to complete the prefeasibility study report for submission to the Prime Minister.

5. The Prime Minister shall decide on investment policy, including objectives, scale, total investment, structure of capital sources, and implementation location and duration.

Article 25. Order and procedures for deciding on investment policy for group-A projects falling within the competence of provincial-level People's Councils

1. Chairpersons of provincial-level People's Committees have the following responsibilities:

a/ To assign their attached units, including also attached public non-business units or district-level People's Committees, to prepare prefeasibility study reports;

b/ To establish appraisal councils, each with the chairperson or a vice chairperson of the provincial-level People's Committee acting as the council's chairperson, the provincial-level specialized agency in charge of public investment management acting as the council's standing body, and related agencies acting as the council's members, to appraise the prefeasibility study report, capital sources and capital-balancing capacity;

c/ To direct the units specified at Point a of this Clause in completing prefeasibility study reports based on appraisal opinions.

2. Provincial-level People's Committees shall propose same-level People's Councils to decide on investment policy for projects under their management, which covers objectives, scale, total investment, structure of capital sources, implementation location and duration, and tentative plan on capital allocation.

Article 26. Order and procedures for deciding on investment policy for group-A, group-B and group-C projects falling within the competence of ministers or heads of central agencies

1. Ministers and heads of central agencies have the following responsibilities:

a/ To assign their attached units, including also attached public non-business units, to prepare prefeasibility study reports or investment policy proposal reports;

b/ To establish appraisal councils or assign functional units to appraise prefeasibility study reports or investment policy proposal reports, capital sources and capital-balancing capacity;

c/ To direct the units specified at Point a of this Clause in completing prefeasibility study reports or investment policy proposal reports based on appraisal opinions.

2. Ministers and heads of central agencies shall decide on investment policy, including objectives, scale, total investment, structure of capital sources, implementation location and duration, and tentative plan on capital allocation.

Article 27. Order and procedures for deciding on investment policy for locally managed public investment programs

1. Chairpersons of People's Committees at all levels have the following responsibilities:

a/ To assign their attached units, including also attached public non-business units or subordinate People's Committees, to prepare investment policy proposal reports;

b/ To establish appraisal councils or assign functional units to appraise investment policy proposal reports, capital sources and capital-balancing capacity for public investment programs under their management;

c/ To direct the units specified at Point a of this Clause in completing investment policy proposal reports based on appraisal opinions.

2. The People's Committee at a level shall propose the People's Council at the same level to decide on investment policy for a public investment program, including objectives, scope, scale, total investment capital, structure of capital sources, implementation location and duration, tentative capital allocation plan, and implementation mechanisms, solutions and policies.

Article 28. Order and procedures for deciding on investment policy for group-B and group-C projects falling within the competence of People's Committees at all levels

1. Chairpersons of People's Committees at all levels have the following responsibilities:

a/ To assign their attached units, including also their attached public non-business units (if any) or subordinate People's Committees, to prepare investment policy proposal reports;

b/ To establish appraisal councils or assign functional units to appraise investment policy proposal reports for projects under their management;

c/ To direct the units specified at Point a of this Clause in completing investment policy proposal reports based on appraisal opinions.

2. People's Committees at all levels shall decide on investment policy for projects under their management, including objectives, scale, total investment, structure of capital sources, and implementation location and duration.

Article 29. Order and procedures for deciding on investment policy for group-A, group-B, and group-C projects using public investment capital and managed by state enterprises

1. Based on the Prime Minister's document assigning a state enterprise to act as the managing agency for project implementation, the Members' Council or Company President or Board of Directors of such state enterprise has the following responsibilities:

a/ To assign its/his/her attached unit to prepare a prefeasibility study report or an investment policy proposal report;

b/ To establish an appraisal council or assign a functional unit to appraise the prefeasibility study report or investment policy proposal report;

c/ To direct the unit specified at Point a of this Clause in completing the prefeasibility study report or investment policy proposal report based on appraisal opinions.

2. The Members' Council or Company President or Board of Directors of a state enterprise shall decide on investment policy, including objectives, scale, total investment, structure of capital sources, and implementation location and duration.

Article 30. Order and procedures for deciding on investment policy for a project implemented in 2 or more provincial-level administrative units

1. In case a project is implemented in 2 or more provincial-level administrative units for which a provincial-level People's Committee may act as the managing agency, the related provincial-level People's Committees shall agree to assign one of them to act as the managing agency for project implementation, and report such assignment to the provincial-level People's Council for approval.

Based on the resolution of the provincial-level People's Council, the provincial-level People's Committee proposed to act as the managing agency for project implementation shall report such proposal to the Prime Minister for the latter to consider and decide to assign the former to act as the managing agency for project implementation.

2. Based on the Prime Minister's decision, the provincial-level People's Committee assigned to act as the managing agency for project implementation shall:

a/ Propose the provincial-level People's Council to decide on investment policy for group-A projects according to the order and procedures specified in Article 25 of this Law; or,

b/ Decide on investment policy for group-B and group-C projects according to the order and procedures specified in Article 28 of this Law.

Article 31. Order and procedures for deciding on investment policy for a project implemented in 2 or more district- or commune-level administrative units

1. In case a project is implemented in 2 or more district-level administrative units for which a district-level People's Committee may act as the managing agency, the related district-level People's Committees shall agree to assign one of them to act as the managing agency for project implementation, and report such assignment to the district-level People's Council for approval.

Based on the resolution of the district-level People's Council, the district-level People's Committee proposed to act as the managing agency for project implementation shall report such proposal to the chairperson of the provincial-level People's Committee for the latter to consider and decide to assign the former to act as the managing agency for project implementation.

2. Based on the decision of the chairperson of the provincial-level People's Committee, the district-level People's Committee assigned to act as the managing agency for project implementation shall organize the formulation and appraisal of, and decide on investment policy for, the project under Article 28 of this Law.

3. In case a project is implemented in 2 or more commune-level administrative units, the district-level People's Committee shall decide on investment policy for the project according to the order and procedures specified in Article 28 of this Law and organize the implementation thereof in accordance with relevant laws.

Article 32. Principles, competence, order and procedures for deciding on investment policy for public investment projects implemented in foreign countries, PPP projects, and investment projects on construction of official residences

1. Principles, competence, order and procedures for deciding on investment policy for group-A, group-B and group-C public investment projects implemented in foreign countries must comply with the Government's regulations.

2. Principles, competence, order and procedures for deciding on investment policy for PPP projects must comply with the law on investment in the form of public-private partnership.
3. The decision on investment policy for, decision on investment in, and decision on owners of, investment projects on construction of official residences; and purchase and rent of commercial houses for use as official residences must comply with the housing law.

Article 33. Contents of investment policy proposal reports for public investment programs

The principal contents of the investment policy proposal report for a public investment program include:

1. The program's necessity for the implementation of strategic objectives, socio-economic development plans and relevant master plans in accordance with the planning law;
2. Objectives and scope of the program;
3. Estimated total capital amount and structure of resources for implementation of the program, capacity to balance public investment capital sources and mobilize other capital sources and resources;
4. List of component projects (if any), for national target programs and other public investment programs;
5. Tentative plan on capital allocation and program implementation schedule as suitable to practical conditions and the capacity to mobilize resources in a reasonable order of priority, ensuring concentrated and efficient investment;
6. Determination of related costs in the course of implementation and costs for operation of the program after it is completed;
7. Analysis and preliminary evaluation of environmental and social effects and impacts of the program, and calculation of socio-economic investment efficiency of the program;
8. Solutions to organize the implementation of the program.

Article 34. Contents of prefeasibility study reports for national important projects and group-A projects

1. The contents of the prefeasibility study report for a national important project or group-A project with construction component must comply with the construction law.

2. The principal contents of the prefeasibility study report for a national important project or group-A project without construction component include:

- a/ Necessity of investment, conditions for investment, assessment of the project's conformity with the relevant master plan in accordance with the planning law;
- b/ Forecast of the demand and scope of service, and expected investment objectives, scale and form;
- c/ Investment area and location, estimated land use demand and demand for use of other natural resources;
- d/ Preliminary analysis and selection of technologies and techniques, and conditions for supply of supplies, equipment, materials, energy, services and infrastructure;
- dd/ Preliminary analysis and selection of investment options and scale of investment items;
- e/ Overall plan on compensation, ground clearance and resettlement, and environmental protection measures;
- g/ Preliminary analysis and assessment of social impacts; preliminary assessment of environmental impacts (if any) in accordance with the law on environmental protection;
- h/ Preliminary determination of the total investment, capital mobilization plan and structure of capital sources;
- i/ Preliminary determination of related expenses in the course of implementation and expenses for operation of the project after it is completed;
- k/ Tentative plan on capital allocation, project implementation schedule, and investment phasing;
- l/ Preliminary determination of socio-economic investment efficiency of the project;
- m/ Division of component projects or mini-projects (if any);
- n/ Solutions to organize the implementation of the project.

Article 35. Contents of investment policy proposal reports for group-B and group-C projects

The principal contents of the investment policy proposal report for a group-B or group-C project include:

1. Necessity of investment, conditions for investment, assessment of the project's conformity with the relevant master plan in accordance with the planning law;
2. Investment objectives, scale, location and scope;
3. Expected total investment and structure of investment capital sources, capacity to balance public investment capital sources, and mobilization of other capital sources and resources for project implementation;
4. Investment schedule, tentative plan on capital allocation as suitable to practical conditions and the capacity to mobilize resources in a reasonable order of priority, ensuring concentrated and efficient investment;
5. Preliminary determination of related expenses in the course of implementation and expenses for operation of the project after it is completed;

6. Preliminary analysis and assessment of environmental and social impacts; preliminary determination of socio-economic investment efficiency;
7. Division of component projects (if any);
8. Solutions to organize the implementation of the project.

Article 36. Decentralization of powers for appraisal of capital sources and capital-balancing capacity of programs and projects

1. The appraisal of capital sources and capital-balancing capacity constitutes one of the contents of the appraisal of investment policy.
2. The Ministry of Planning and Investment shall assume the prime responsibility for appraising capital sources and capital-balancing capacity for:
 - a/ National target programs;
 - b/ National important projects;
 - c/ Public investment programs subject to the Government's investment policy decision; and,
 - d/ Public investment programs and projects subject to the Prime Minister's investment policy decision.
3. Ministers and heads of central agencies shall assign specialized agencies in charge of public investment management to assume the prime responsibility for, and coordinate with related agencies in, appraising capital sources and capital-balancing capacity for projects using public investment capital under their management within the total capital amount of the current medium-term public investment plan and the estimated total capital level of the subsequent period's medium-term public investment plan as notified by the Prime Minister and other lawful capital sources notified by competent authorities, including also the capital amounts specified in Clauses 2 and 3, Article 93 of this Law, except the projects specified in Clause 2 of this Article.
4. Chairpersons of People's Committees at all levels shall assign specialized agencies in charge of public investment management to assume the prime responsibility for, and coordinate with related agencies in, appraising capital sources and capital-balancing capacity for programs and projects using public investment capital under their management within the total amount of medium-term public investment capital notified by the Prime Minister or a competent authority for the subsequent period, the total current level of medium-term public investment capital decided by the National Assembly or People's Councils at all levels for localities and actual excessive revenues of local budgets (if any) reserved for development investment, other lawful capital sources, and the capital amounts specified in Clauses 2 and 3, Article 93 of this Law.
5. For ODA/foreign concessional loans, the competent agencies specified in Clauses 2, 3 and 4 of this Article shall base themselves on the Prime Minister's decisions approving program or project proposals for ODA/foreign concessional loans, letters of expression of interest or written commitments of foreign donors for non-refundable ODA to appraise capital sources and capital-balancing capacity within the total capital amount of the existing medium-term public investment plan. In case a project is implemented in the period of 2 consecutive medium-term public investment plans, it must comply with Clauses 2 and 3, Article 93 of this Law.

Article 37. Adjustment or suspension of investment policy

1. The authority that has decided on investment policy for a program/project is competent to decide on the adjustment or suspension of investment policy for such program/project and shall take responsibility for its decision.
2. The adjustment of investment policy for a program/project shall be made in case the program/project sees a change in objectives or location, excess of the level of public investment capital, excess of the level of public investment capital allocated by the higher-level budget, or excess of the total investment of the program/project as compared to those stated in investment policy for the program/project.
3. The order and procedures for deciding on adjustment of investment policy must comply with:
 - a/ Articles 20, 23 and 27 of this Law, for public investment programs;
 - b/ Article 20 of this Law, for national important projects;
 - c/ Articles 24, 25, 26, 28 and 29 of this Law, for group-A, group-B and group-C projects;
 - d/ Article 30 of this Law, for projects each implemented in 2 or more provincial-level administrative units and with the provincial-level People's Committee acting as the managing agency; or
 - dd/ Article 31 of this Law, for projects each implemented in 2 or more district- or commune-level administrative units and with the district-level People's Committee acting as the managing agency.
4. The Government shall specify dossiers, order, procedures and contents of adjustment of investment policy for programs and projects; and cases of suspension of investment policy for programs and projects and order and procedures for implementation thereof.

Section 2

FORMULATION AND APPRAISAL OF, AND DECISION ON INVESTMENT IN, PUBLIC INVESTMENT PROGRAMS AND PROJECTS

Article 38. Competence to decide on investment in programs and projects

1. The Prime Minister shall decide on investment in:
 - a/ National target programs and national important projects for which investment policy has been decided by the National Assembly; and,
 - b/ Public investment programs for which investment policy has been decided by the Government.
2. Ministers and heads of central agencies have the following competence:
 - a/ To decide on investment in group-A, group-B and group-C projects under their management;
 - b/ To delegate or authorize their attached agencies and units to decide on investment for the group-B and group-C projects specified at Point a of this Clause;
 - c/ Based on the specific conditions of a project, to assign the specialized construction investment project management unit or the regional construction investment project management unit to act as the project owner. In case no project management unit is available or the project management unit is available but is unqualified to act as the project owner, the concerned minister or central agency's head may assign an agency/organization with management experience and capacity to act as the project owner and take responsibility for its decision.
3. Chairpersons of provincial-level People's Committees shall decide on investment in:
 - a/ Public investment programs and group-A projects for which investment policy has been decided by provincial-level People's Councils;
 - b/ Group-B and group-C projects managed by provincial-level authorities; and,
 - c/ Group-B and Group-C projects funded by ODA/foreign concessional loans; and projects funded by non-refundable ODA.
4. Chairpersons of district- and commune-level People's Committees shall decide on investment in:
 - a/ Public investment programs for which investment policy has been decided by same-level People's Councils; and,
 - b/ Group-B and group-C projects under their management.
5. Chief Executive Officers of state enterprises shall decide on investment in group-A, group-B and group-C projects for which investment policy has been decided by the Members' Councils or Company Presidents or Boards of Directors.
6. In case of adjustment of investment decision for programs or projects, the competence to adjust investment decision for programs or projects must comply with Clause 3, Article 46 of this Law.
7. The Government shall provide the decentralization of the competence, and the order and procedures for deciding on investment for programs and projects funded by lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment under regulations on financial autonomy of agencies and units.
8. Ministers, and heads of central agencies and localities that decide on investment in programs and projects shall take responsibility for the investment efficiency of approved programs and projects.

Article 39. Bases for formulation and appraisal of, and decision on investment in, programs and projects

1. Socio-economic development strategies and plans.
2. Relevant master plans in accordance with the planning law.
3. Necessity of programs and projects.
4. Objectives of programs and projects.
5. Investment policy as decided by a competent authority.
6. Capacity to mobilize and balance public investment capital sources and other capital sources for the implementation of programs and projects.

Article 40. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, national target programs

1. Based on investment policy decided by the National Assembly, program owners shall prepare feasibility study reports for the programs and submit them to the Prime Minister.
2. The Prime Minister shall establish a State Appraisal Council, with the Minister of Planning and Investment acting as its Chairperson, to appraise the programs.
3. The State Appraisal Council shall appraise the contents specified in Clause 1, Article 47 of this Law.
4. Based on appraisal opinions of the State Appraisal Council, program owners shall complete feasibility study reports of the programs and draft decisions on program investment and send them to the State Appraisal Council for submission to the Prime Minister for consideration and decision.

Article 41. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, public investment programs subject to the Government's investment policy decision

1. Based on investment policy decided by the Government, program owners shall prepare feasibility study reports for the programs and organize the appraisal thereof in accordance with law and submit them to the Prime Minister.
2. The Ministry of Planning and Investment shall organize the appraisal of the contents specified in Clause 1, Article 47 of this Law.
3. Based on appraisal opinions of the Ministry of Planning and Investment, program owners shall complete feasibility study reports for the programs and draft decisions on program investment and send them to the Ministry of Planning and Investment for submission to the Prime Minister for consideration and decision.

Article 42. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, public investment programs subject to investment policy decision by People's Councils

1. Based on investment policy decided by People's Councils at a level, program owners shall prepare feasibility study reports for the programs and organize the appraisal thereof in accordance with law and submit them to chairpersons of People's Committees at the same level.
2. Chairpersons of People's Committees shall assign specialized agencies to organize the appraisal of the contents specified in Clause 1, Article 47 of this Law.
3. Based on appraisal opinions, program owners shall complete feasibility study reports of the programs and draft decisions on program investment and submit them to chairpersons of People's Committees for consideration and decision.

Article 43. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, projects

1. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, a national important project:
 - a/ Based on investment policy decided by the National Assembly, the project owner shall prepare a feasibility study report for the project and send it to the managing agency for consideration and submission to the Prime Minister;
 - b/ The Ministry of Planning and Investment shall report to the Prime Minister on the establishment of a State Appraisal Council to appraise the project;
 - c/ The State Appraisal Council shall appraise the contents specified in Clauses 2 and 3, Article 47 of this Law;
 - d/ Based on the appraisal opinions, the project owner shall complete the project's feasibility study report and send it to the managing agency for approval, then send it to the State Appraisal Council;
 - dd/ The State Appraisal Council shall propose the Prime Minister to consider and decide on investment in the project.
2. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, a project other than that specified in Clause 1 of this Article and having no construction component:
 - a/ Based on investment policy decided by a competent authority, the project owner shall prepare a feasibility study report for the project and submit it to the competent authority for decision on investment in the project;
 - b/ The concerned minister or the head of the concerned ministry or the chairperson of the People's Committee of a level shall establish an Appraisal Council to appraise, or assign a specialized agency to organize the appraisal of, the project;
 - c/ The Appraisal Council or specialized agency shall appraise the contents specified in Clause 2, Article 47 of this Law;
 - d/ Based on appraisal opinions, the project owner shall complete the project's feasibility study report and submit it to the competent authority for consideration and decision on investment in the project.
3. Procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, projects with construction component must comply with the construction law and other relevant laws, except national important projects.
4. Principles, competence, contents, order and procedures for formulation and appraisal of, and decision on feasibility study reports for, PPP projects must comply with the law on investment in the form of public-private partnership.
5. Principles, competence, contents, order and procedures for formulation and appraisal of, and decision on investment in, public investment projects to be implemented in foreign countries must comply with the Government's regulations.

Article 44. Procedures for formulation, appraisal and approval of project preparation expenses, estimates of investment preparation tasks and expense estimates of planning tasks

1. Procedures for formulation, appraisal and approval of project preparation expenses or expense estimates of investment preparation tasks of projects with construction component must comply with the construction law.
2. Procedures for formulation, appraisal and approval of expense estimates for investment preparation tasks of projects without construction component and planning tasks:

- a/ Based on investment preparation tasks and planning tasks decided by competent authorities, agencies and organizations assigned investment preparation tasks and planning tasks shall make expense estimates of investment preparation tasks and planning tasks and submit them to ministers or heads of central agencies or chairpersons of People's Committees at all levels for decision;
- b/ Ministers or heads of central agencies or chairpersons of People's Committees at all levels shall establish Appraisal Councils or assign specialized agencies to appraise expense estimates of investment preparation tasks and planning tasks;
- c/ Appraisal Councils or specialized agencies shall appraise expense estimates in accordance with law;
- d/ Based on appraisal opinions, project owners shall complete expense estimates of investment preparation tasks and planning tasks and submit them to ministers or heads of central agencies or chairpersons of People's Committees at all levels for approval;
- dd/ Ministers or heads of central agencies or chairpersons of People's Committees at all levels may delegate powers to heads of their attached agencies, units and public non-business units to formulate, appraise and approve expense estimates of planning tasks and expense estimates of investment preparation tasks.

Article 45. Order and procedures for deciding on investment in urgent public investment projects

1. Ministers, heads of central agencies and chairpersons of People's Committees at all levels are competent to decide on, and take responsibility for the implementation of, urgent public investment projects under their management.
2. Ministers, heads of central agencies and chairpersons of People's Committees at all levels shall organize the preparation and appraisal of feasibility study reports and techno-economic reports and decide on investment in projects.
3. Project owners may themselves decide on all jobs in investment activities in order to organize the implementation of projects to ensure progress and quality and take responsibility for their decisions.
4. Ministers and heads of central agencies shall report to the Government on the implementation of urgent public investment projects. Chairpersons of People's Committees at a level shall report to People's Councils at the same level on the implementation of urgent public investment projects at the latter's coming meetings.

Article 46. Adjustment of programs and projects

1. The adjustment of a program shall be made in the following cases:
 - a/ Upon adjustment of objectives and change in conditions for implementation of the program in the relevant socio-economic development strategy and plan as well as relevant master plans in accordance with the planning law;
 - b/ Upon adjustment or suspension of the program's investment policy by a competent authority;
 - c/ Due to *force majeure* events that change objectives, scope, costs and duration of implementation of the program.
2. The adjustment of a project shall be made in the following cases:
 - a/ Upon adjustment or suspension of the project's investment policy by a competent authority;
 - b/ Upon adjustment of the relevant master plan that directly affects the project;
 - c/ Due to *force majeure* events that change objectives, investment scale, costs and duration of implementation of the project;
 - d/ Due to impacts of disasters, fires or other *force majeure* events when the project's insurance period has expired;
 - dd/ There appear factors resulting from the project adjustment that help bring higher financial and socio-economic efficiency as appraised by competent agencies;
 - e/ When the price index in the course of project implementation is greater than the price index used to calculate the inflation provision in the project's total investment decided by the competent authority.
3. The authority that has decided on investment in a program/project is competent to decide on the adjustment of such program/project and shall take responsibility for its decision.
4. Competent authorities may adjust programs and projects only after such programs and projects have undergone appraisal, inspection and evaluation in accordance with this Law.
5. In case there is a change in one of the following contents: objectives, location, excess of the level of public investment capital, excess of the level of public investment capital allocated by the higher-level budget, or excess of the project's total investment compared to the total investment stated in the competent authority's investment policy decision, the concerned program/project must undergo the procedures for decision on investment policy adjustment before the competent authority decides on adjustment of the program/project.
6. The Government shall specify contents, order and procedures for formulation, appraisal and adjustment of programs and projects.

Article 47. Contents of feasibility study reports for programs and projects

1. The feasibility study report for a public investment program must have the following principal contents:

- a/ Necessity of investment;
- b/ Evaluation of the current situation of the sector(s)/field(s) covered by the program's objectives and scope; urgent issues that need to be solved in the course of program implementation;
- c/ General objectives, specific objectives, outcomes and main indicators in each period;
- d/ Scope of the program;
- dd/ Component projects (if any), for a national target program; or list of component projects, for another public investment program (if any);
- e/ Estimated total capital level for implementation of the program, allocation of capital by objectives, component projects and implementation duration, capital sources and capital mobilization plan;
- g/ Expected implementation duration and schedule of the program;
- h/ Solutions to implement the program; mechanisms and policies applicable to the program; possibility to integrate and coordinate the program with other programs;
- i/ International cooperation requirements (if any);
- k/ Organization of implementation of the program;
- l/ Assessment of the program's overall socio-economic efficiency.

2. The feasibility study report for a project without construction component must have the following principal contents:

- a/ Necessity of investment;
 - b/ Assessment of the project's conformity with the relevant master plan in accordance with the planning law;
 - c/ Analysis and identification of the objectives, tasks and outcomes of the project; analysis and selection of a reasonable scale; investment phasing; selection of form of investment;
 - d/ Analysis of natural conditions and techno-economic conditions, and selection of investment location;
 - dd/ Plan on organization of management, exploitation and use of the project;
 - e/ Environmental impact assessment and environmental protection solutions;
 - g/ Overall plan on compensation, ground clearance and resettlement;
 - h/ Project implementation schedule; main timelines of making investment;
 - i/ Determination of total investment, structure of capital sources, and capital mobilization plan;
 - k/ Determination of related expenses in the course of project implementation and expenses for project operation;
 - l/ Project management organization, covering identification of the project owner, analysis and selection of the form of project implementation management organization, relationship and responsibilities of stakeholders in the process of project implementation, and organization of the project operation management apparatus;
 - m/ Analysis of investment efficiency, including socio-economic efficiency and impacts, national defense and security, and capital recoverability (if any).
3. Contents of feasibility study reports for projects with construction components must comply with the construction law and other relevant laws.

Article 48. Dossiers, contents and time for appraisal of and decision on programs and projects

1. A dossier for appraisal of a program/project must comprise:

- a/ A written request for appraisal of the program/project;
- b/ A feasibility study report of the program/project;
- c/ Other relevant documents.

2. The Government shall specify dossiers for decision on programs and projects, and contents and time limits for appraisal of and decision on programs and projects.

Chapter III
FORMULATION, APPRAISAL, APPROVAL AND ASSIGNMENT OF
PUBLIC INVESTMENT PLANS

Article 49. Classification of public investment plans

1. By their period, public investment plans shall be classified into:

- a/ Medium-term public investment plans, which shall be formulated for a 5-year period in conformity with 5-year socio-economic development plans; and,
- b/ Annual public investment plans to implement medium-term public investment plans in line with objectives of annual socio-economic development plans and capacity for balancing of annual public investment capital.

2. By management authority, public investment plans shall be classified into:

- a/ Public investment plans of the country;

- b/ Public investment plans of ministries and central agencies; and,
- c/ Public investment plans of local administrations at all levels.
- 3. By investment capital source, public investment plans shall be classified into:
 - a/ Central budget-funded investment plans, including sector-based investment, public investment programs, and the State's investment capital amounts in PPP projects;
 - b/ Local budget-funded investment plans, including sector-based investment, public investment programs, and the State's investment capital amounts in PPP projects; and,
 - c/ Investment plans funded by lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment.

Article 50. Bases for formulation of medium-term and annual public investment plans

1. Bases for formulation of a medium-term public investment plan:
 - a/ Situation and results of the implementation of the 5-year socio-economic development plan and medium-term public investment plan of the previous period;
 - b/ Socio-economic development strategy; 5-year socio-economic development orientations or plans of the country, sectors, fields and locality; 5-year financial plan; 5-year plan on public debt borrowing and repayment; and investment priority objectives in 5-year plans of the country, sectors, fields and locality;
 - c/ Relevant master plan as specified in the planning law;
 - d/ Demand for, and forecast of the capacity to mobilize, investment capital sources for socio-economic infrastructure construction, and capacity to balance state budget funds;
 - dd/ Forecast of impacts of the global and domestic situation on development and capacity to mobilize investment capital sources;
 - e/ Mechanisms and policies to attract investment capital sources of economic sectors for socio-economic infrastructure construction.
2. Bases for formulation of an annual public investment plan:
 - a/ Situation and results of the implementation of socio-economic development plans of the country, sectors, fields and locality; results of the implementation of the previous year's public investment plan;
 - b/ Annual socio-economic development plan;
 - c/ Medium-term public investment plan;
 - d/ Demand for, and capacity to balance, resources for investment in socio-economic infrastructure construction in the plan year.

Article 51. Principles for formulation of medium-term and annual public investment plans

1. Ensuring the conformity with the development objectives stated in socio-economic development strategies, and 5-year and annual socio-economic development orientations or plans of the country, sectors, fields and localities, approved master plans, 5-year financial plans, and 5-year plans for foreign debt borrowing and repayment.
2. Ensuring the conformity with the capacity to balance public investment capital sources and attract investment capital sources of other economic sectors; ensuring the macro-balance, and prioritizing the public debt safety.
3. Ensuring the compliance of the allocation of public investment capital with the set principles, criteria and norms for allocation of public investment capital in each period as approved by competent authorities.
4. Prioritizing the allocation of capital for sectors, fields and territories based on development objectives and orientations for each period.
5. Ensuring publicity, transparency and fairness.
6. Ensuring the centralized and uniform management in terms of objectives, mechanisms and policies; carrying out power decentralization in investment management, giving autonomy to ministries, central agencies and localities in accordance with law in order to improve investment efficiency.
7. Ensuring the consistency of annual public investment plans with approved medium-term public investment plans, except first-year public investment plans.

Article 52. Contents of a report on a medium-term public investment plan to be submitted to the competent authority for approval

1. Situation and expected results of the implementation of the previous period's medium-term public investment plan.
2. Socio-economic development orientations or plans; objectives and orientations of sector-based investment structure and medium-term public investment program. The sector-based classification must comply with this Law.
3. Capacity to mobilize and balance capital sources; estimated total investment capital amount for implementation of socio-economic and sectoral development orientations, objectives and tasks in the medium term, including capital allocated for planning tasks, investment preparation tasks, programs and

projects, reimbursement of advanced amounts and reimbursement of other loans from the local budget for investment.

4. Total capital of the medium-term public investment plan from the state budget, including the central and local budgets; total central budget capital amount detailed by sector, estimated capital amount allocated to each ministry or central agency, and target transfer from the central budget to the local budget, for reports to be submitted to the National Assembly; and total capital level for each agency, unit or organization that is assigned the public investment capital plan covered by the local budget at a level, detailed by sector, and target transfer from the higher-level budget to the subordinate budget, for reports to be submitted to People's Councils.

5. Principles, criteria and norms for allocation of medium-term public investment capital.

6. Order of priority, selection of the tentative list of projects, and capital level allocated for each program, task or project in the medium-term public investment plan as suitable to the capacity to balance public investment capital and the capacity to mobilize other capital sources for the realization of 5-year socio-economic development objectives, tasks and orientations or plans.

7. Implementation solutions and expected results.

Article 53. Contents of a report on an annual public investment plan to be submitted to the competent authority for approval

1. Implementation of the previous year's public investment plan.

2. Public investment orientations in the plan year.

3. Capacity to mobilize and balance capital sources for implementation in the plan year.

4. Selection of the tentative list of projects and capital level allocated for each program, task or project in conformity with the list of projects in the medium-term public investment plan and the capacity to balance annual public investment capital.

5. Solutions for implementation administration and organization and expected results.

Article 54. Principles for allocation of capital in medium-term and annual public investment plans for programs and projects

1. To achieve development objectives and orientations in the approved socio-economic development strategies, orientations or plans and master plans.

2. To comply with the principles, criteria and norms for capital allocation as decided by competent authorities.

3. To concentrate on allocating public investment capital to complete and accelerate the progress of national target programs, national important projects, key programs and projects that are greatly significant for socio-economic development, and key projects on national defense and security industry.

4. Order of priority for allocation of public investment capital:

a/ Urgent public investment projects;

b/ National target programs and national important projects;

c/ Reimbursement of advanced capital amounts;

d/ Projects already completed and handed over for use but not yet allocated sufficient capital;

dd/ Programs and projects funded with ODA/foreign concessional loans, including also counterpart funds;

e/ The State's investment in PPP projects in accordance with the law on investment in the form of public-private partnership; compensation for and premature termination of PPP project contracts as decided by competent authorities, payment for decreased revenues of PPP projects that falls under the State's responsibility, and cash payment under BT project contracts;

g/ Transitional projects completed in the plan period;

h/ Transitional projects implemented according to the approved schedule;

i/ Planning tasks and investment preparation tasks;

k/ Payment of outstanding debts in capital construction that arose before January 1, 2015 (if any);

l/ Provision of subsidies for preferential credit interest rates and management fees; provision of charter capital to policy banks and non-budget state financial funds; provision of investment support for other subjects under decisions of the Governments or the Prime Minister;

m/ Allocation of local budget funds for implementation of preferential credit policies through the Vietnam Bank for Social Policies under resolutions of provincial-level People's Councils;

n/ Newly commenced projects satisfying the requirements specified in Clause 5 of this Article.

5. The allocation of planned capital for a new program/project must meet the following requirements:

a/ The program/project is deemed necessary and fully satisfies the conditions for allocation of planned capital as specified in Articles 55 and 56 of this Law;

b/ To comply with the order of priority specified in Clause 4 of this Article and ensure the allocation of sufficient capital to complete the program/project according to the approved investment schedule.

6. On the basis of the mid-term assessment of the implementation of a medium-term public investment plan, the National Assembly shall consider and decide on the use of contingencies for the medium-term public investment plan funded by the central budget.

Pursuant to the National Assembly's resolution, the National Assembly Standing Committee shall consider and decide on the allocation of contingencies for the medium-term public investment plan funded by the central budget to ministries, central agencies and localities for the implementation of programs, projects, tasks and other objects of public investment when capital sources are sufficient and report such to the National Assembly at its coming session.

7. People's Councils at all levels shall decide on the allocation of contingencies for medium-term public investment plans using budgets under their management when capital sources are sufficient.

Article 55. Conditions for programs, projects, tasks and other objects of public investment to be included in medium-term public investment plans

To be included in a medium-term public investment plan, a program, project, task or another object of public investment must comply with the regulations on principles and criteria for allocation of public investment capital and satisfy one of the following conditions:

1. Being a transitional project on the list of the medium-term public investment plan of the previous period;
2. Being a program/project for which investment policy has been decided by the competent authority;
3. Being a task or project specified in Clause 6, Article 19 of this Law;
4. Being an object specified in Clause 4, 6 or 7, Article 5 of this Law;
5. Being an object specified in Clause 8, Article 5 of this Law in case it satisfies the conditions specified by relevant laws.

Article 56. Conditions for programs, projects, tasks and other objects of public investment to be allocated capital under annual public investment plans

1. Programs, projects, tasks and other objects of public investment are included in medium-term public investment plans, except urgent public investment projects and investment projects funded by non-refundable ODA.
2. Programs, projects, tasks and other objects of public investment have been decided by competent authorities in accordance with law.
3. Investment preparation tasks and planning tasks have had their expense estimates approved by competent authorities.

Article 57. Time limit for allocation of capital for project implementation

1. The time limit for allocating capital for implementation of a project shall be calculated continuously, from the plan for the first year the project is allocated capital to the year the project has undergone acceptance testing, been completed and handed over for use, excluding the time for allocating capital for the performance of investment preparation tasks and account-finalization for the project.

2. The time limit for allocating capital for implementation of a project:

- a/ Must comply with the National Assembly's resolution, for national target programs and national important projects;
- b/ Is 6 years, for group-A projects;
- c/ Is 4 years, for group-B projects; or,
- d/ Is 3 years, for group-C projects.

3. In case the time limit for capital allocation specified in Clause 2 of this Article cannot be observed, it may be extended according to the following provisions:

- a/ For national target programs and national important projects, the Government shall report the extension to the National Assembly for consideration and decision;
- b/ For projects funded by the central budget, the authorities competent to decide on investment policy for the projects shall decide to extend the time limit for capital allocation for up to 1 year, for group-A, group-B and group-C projects, or for up to 2 years particularly for group-A projects each having a total investment of between VND 10 trillion and under VND 30 trillion;
- c/ For projects funded by local budgets, chairpersons of People's Committees at all levels shall decide to extend the time limit for capital allocation for up to 1 year, for group-A, group-B and group-C projects, or for up to 2 years particularly for group-A projects each having a total investment of between VND 10 trillion and under VND 30 trillion;
- d/ In case the time limit for allocating capital for a project has been extended under Point b or c of this Clause but has to be further extended, the project-managing agency shall review responsibilities of related units and individuals and report thereon to the Prime Minister for consideration and decision on extension of the time limit for capital allocation, for projects funded by the central budget; People's Committees at a level shall review responsibilities of related units and individuals and report thereon to the People's

Councils at the same level for the latter to consider and decide on extension of the time limit for capital allocation, for projects funded by local budgets.

dd/ For projects not subject to investment policy decision under Clause 6, Article 19 of this Law, the authorities deciding on investment in the projects shall decide to extend the time limit for allocating capital for project implementation under Point b or c of this Clause.

4. For projects funded by lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment, the time limit for allocating capital for project implementation must comply with Clause 2 of this Article. In case it is required to extend the time limit for allocating capital for implementation of a project, the authority deciding on investment policy for the project shall decide to extend such time limit and take responsibility for its decision.

5. The Government shall detail this Article.

Article 58. Capital for performance of investment preparation tasks and planning tasks and capital for project implementation

1. Capital for the performance of investment preparation tasks shall be allocated for the formulation of proposals for ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects; formulation and appraisal of, and decision on investment policy for, projects; and formulation and appraisal of, and decision on investment in, projects.

2. Capital for the performance of planning tasks shall be allocated for the formulation and announcement of master plans, and formulation and announcement of adjusted master plans in accordance with the Planning Law.

3. Capital for the implementation of a project shall be allocated for ground clearance, making of technical designs, working-drawing designs and expense estimates of the project or project items, and for construction and other jobs according to the project approval decision.

Article 59. Procedures for formulation, approval and assignment of medium-term public investment plans funded by the state budget

1. Before June 30 of the fourth year of a medium-term public investment plan, the Prime Minister shall promulgate a directive on formulation of the medium-term public investment plan for the subsequent period.

2. Before July 31 of the fourth year of a medium-term public investment plan, the Government shall submit to the National Assembly Standing Committee for approval the principles, criteria and norms for allocation of medium-term public investment capital for the subsequent period.

3. Before September 30 of the fourth year of a medium-term public investment plan, the Prime Minister shall notify the total public investment capital, which is estimated to be equal to the total public investment capital of the previous period's medium-term public investment plan, to ministries, central agencies and localities for use as a basis for deciding on investment policy for programs and projects for the subsequent period.

4. Before December 31 of the fourth year of a medium-term public investment plan, the Government shall project the capacity to balance state budget funds reserved for development investment expenditures in the subsequent period to each ministry, central agency or locality, and the Prime Minister shall notify the total public investment capital for the subsequent period to ministries, central agencies and localities.

5. Before January 31 of the fifth year of the previous period's medium-term public investment plan, the provincial-level People's Committee shall propose the same-level People's Council to give opinions on the contents specified in Article 52 of this Law and send them to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance for summarization and reporting to competent authorities.

6. At the year-end session of the fifth year of the National Assembly's tenure, the Government shall submit to the National Assembly a tentative medium-term public investment plan for the subsequent period for the National Assembly to give opinions on the contents specified in Article 52 of this Law.

7. Based on opinions of the National Assembly of the previous tenure, the Government shall submit to the National Assembly of the new tenure at the latter's first session the contents specified in Article 52 of this Law. The National Assembly shall consider and decide on a medium-term public investment plan, covering the following contents:

a/ Objectives and orientations for medium-term public investment funded by the state budget of the whole country;

b/ Total capital of the medium-term public investment plan funded by the state budget, including central budget and local budget funds;

c/ Total capital of the medium-term public investment plan funded by the central budget, detailed by sector and field, amount expected to be allocated to each ministry or central agency and target transfer from the central budget to the budget of each locality.

For the unallocated capital amount of the medium-term public investment plan funded by the central budget, the Government shall report such to the National Assembly Standing Committee for the latter's consideration and decision, and report such to the National Assembly at the coming session;

- d/ List of and capital level for national important projects and national target programs;
- dd/ Major solutions and policies for implementation of the medium-term public investment plan.
8. The Prime Minister shall assign medium-term public investment plans, each including the total amount and structure of capital from the central budget, to ministries, central agencies and localities; list of and capital levels for public investment programs and projects, total capital for planning tasks, total capital for investment preparation tasks, and other objects of public investment funded by the central budget.
9. The assignment of medium-term public investment plans funded by local budgets is as follows:
- a/ Based on the National Assembly's resolution on the medium-term public investment plan for the new period and the resolution of the provincial-level People's Council on the 5-year socio-economic development plan, the provincial-level People's Council shall decide on the medium-term public investment plan of the locality, including the total capital of the plan, list of projects and capital level for each project, total capital amount for planning tasks, total capital amount for investment preparation tasks and other objects of public investment funded by provincial budgets and amount of target transfer for the subordinate budget, and send reports thereon to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance for summarization and reporting to the Government;
- b/ Based on the resolution of the provincial-level People's Council on the medium-term public investment plan, the concerned district-level People's Council shall decide on the district-level medium-term public investment plan, including the total capital of the plan, list of projects and level of capital from the local budget allocated for each project, total capital for planning tasks, total capital for investment preparation tasks and other objects of public investment, and target transfer for subordinate budgets;
- c/ Based on the resolution of the district-level People's Council on the medium-term public investment plan, the concerned commune-level People's Council shall decide on the commune-level medium-term public investment plan, including the total capital of the plan, list of projects and level of capital from the local budget allocated for each project, total capital for planning tasks, total capital for investment preparation tasks and other objects of public investment;
- d/ Within 30 days after the People's Council at a level promulgates the resolution on the medium-term public investment plan, the People's Committee at the same level shall assign the medium-term public investment plan to the concerned units for implementation, stating information on total capital, list of programs and projects and level of capital allocated for each program/project.
10. The Government shall detail this Article.

Article 60. Procedures for formulation, approval and assignment of annual public investment plans funded by the state budget

1. Before May 15 every year, the Prime Minister shall promulgate regulations on the formulation of socio-economic development plans and state budget estimates for the next year, stating major objectives and orientations and assignment of tasks for the formulation of public investment plan for the next year.
2. Before August 15 every year, the Government shall project the capacity to balance state budget funds reserved for development investment expenditures for the next year for each ministry, central agency or locality.
3. At the year-end meeting of the People's Council, the People's Committee at a level shall submit to the People's Council at the same level the next year's public investment plan, including the list of projects and level of capital allocated for each project.
4. At the year-end session of the National Assembly, the Government shall submit to the National Assembly the tentative public investment plan for the next year for the National Assembly to decide on the next year's public investment plan funded by the state budget.
- For the remaining capital amount not yet allocated in detail, the Government shall allocate and assign detailed expense estimates, ensuring timeliness, thrift, efficiency, and law compliance, and send quarterly reports thereon to the National Assembly Standing Committee, and report such to the National Assembly at its coming session.
5. Before November 30 every year, the Prime Minister shall assign the next year's public investment plan funded by the state budget, based on the total level and structure of capital already decided by the National Assembly, to ministries, central agencies and localities.
6. Before December 31 every year, ministries, central agencies and localities shall allocate in detail the level of capital for the next year's investment plan funded by the central budget, list of tasks and projects and level of capital allocated for each task or project, and send the detailed plan on capital allocation to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance for summarization and reporting to the Government and monitor the implementation thereof.
7. The assignment of annual public investment plans funded by local budgets is as follows:
- a/ At its year-end meeting, the provincial-level People's Council shall decide on the next year's provincial-level public investment plan, including the list of projects and level of capital allocated for each project;

b/ At its year-end meeting, the district- or commune-level People's Council shall decide on the next year's district- or commune-level public investment plan, including the list of projects and level of capital allocated for each project;

c/ Before December 31 every year, People's Committees at all levels shall assign the next year's public investment plans to their attached units for implementation.

8. Particularly for the public investment plan of the first year of the subsequent period, based on estimates of state budget expenditures for development investment for the first year, the Government shall submit such to the National Assembly for consideration and decision at the year-end session of the fifth year of the National Assembly's tenure. For the local budget-funded public investment plan for the first year of the subsequent period, based on estimates of local budget expenditures for development investment, the People's Committee at a level shall submit such to the People's Council at the same level for consideration and decision.

9. The Government shall detail this Article.

Article 61. Principles for selection of lists of projects and estimation of level of capital allocated for each of programs, tasks and projects in medium-term and annual public investment plans funded by the state budget

1. To comply with Articles 54 thru 58 of this Law.

2. To conform with the capacity to balance state budget funds in medium-term and annual public investment plans, and projected capacity to mobilize other investment capital sources for projects funded by multiple investment capital sources. For projects funded by ODA/foreign concessional loans, they must conform with the capacity and progress of completing investment procedures, and negotiating and signing treaties and loan agreements.

3. To be programs or tasks covered by the state budget funds reserved for development investment expenditures as approved.

4. To conform with the principles, criteria and norms for allocation of development investment capital from the state budget in the plan period.

5. The level of capital allocated for each program or project must not exceed the approved total capital level of the program or project.

6. For those funded by local budgets, in addition to the abovementioned principles, programs and tasks must conform with the capacity to balance local budget revenues and expenditures, medium-term and annual public investment plans, and capacity to mobilize other investment capital sources for projects funded by multiple investment capital sources, and must be programs and tasks covered by local budget funds reserved for development investment expenditures as approved.

Article 62. Formulation, appraisal, approval and assignment of medium-term and annual capital plans from lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment

1. State agencies and public non-business units using lawful revenues reserved for investment shall formulate medium-term and annual investment plans and report them to their managing agencies for submission to ministries, central agencies and People's Committees at all levels.

2. Ministries, central agencies and People's Committees at all levels shall appraise, approve and assign annual capital plans, approve adjustments to annual plans using lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment in conformity with the actual capacity for development investment in accordance with relevant laws.

3. Medium-term and annual investment plans using lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment may not be included in medium-term and annual public investment plans funded by the state budget.

4. Ministries, central agencies and provincial-level People's Committees shall summarize medium-term and annual plans using lawful revenues of state agencies and public non-business units that are reserved for investment and send them to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance for summarization and reporting to the Government and National Assembly.

5. The Government shall detail this Article.

Chapter IV

FORMULATION AND APPRAISAL OF, AND DECISION ON INVESTMENT POLICY FOR, OR DECISION ON INVESTMENT IN, ODA/FOREIGN CONCESSIONAL LOAN-FUNDED PUBLIC INVESTMENT PROGRAMS AND PROJECTS, MANAGEMENT OF INVESTMENT CAPITAL PLANS FUNDED BY ODA/FOREIGN CONCESSIONAL LOANS

Article 63. Proposals of ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects

1. Proposals of ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects apply to:

a/ ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects;

- b/ Investment projects funded by non-refundable ODA in the fields of national defense, security and religion;
- c/ Public investment programs funded by non-refundable ODA.
2. Project proposals are not required for investment projects funded by non-refundable ODA other than those specified at Point b, Clause 1 of this Article.
3. Order and procedures for formulation and approval of proposals of ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects:
- a/ Ministries, central agencies and localities shall organize the formulation of proposals of public investment programs or project proposals and send them to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance.
- In case state enterprises or enterprises under state enterprises are assigned by the Prime Minister to implement public investment projects, the formulation of proposals of ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects must comply with the Government's regulations;
- b/ The Ministry of Finance shall assume the prime responsibility for identifying grant elements and evaluating impacts of ODA/foreign concessional loans on public debt safety indicators, and determining domestic financial mechanisms, and report thereon to the Prime Minister in accordance with the Law on Public Debt Management;
- c/ The Ministry of Planning and Investment shall summarize opinions of related ministries, central agencies and localities and evaluate the necessity of public investment programs and projects to ensure their conformity with the orientations for attraction, management and use of ODA and foreign concessional loans in each period, socio-economic development strategies and plans, and relevant master plans; preliminarily evaluate the feasibility, socio-economic efficiency, and environmental impacts (if any), and select appropriate proposals of public investment programs and projects and submit them to the Prime Minister for consideration and decision;
- d/ Based on reports of the Ministry of Finance and Ministry of Planning and Investment, the Prime Minister shall consider and approve proposals of ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects; such a proposal must have the following main contents: name of the public investment program or project; donor; objectives; expected total amount of ODA/foreign concessional loans; domestic financial mechanism (whole allocation of funds, whole on-lending of loans, partial allocation of funds or partial on-lending of loans); and list of projects, for ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs (if any).
4. The adjustment of proposals of ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects shall be made in the following cases:
- a/ There are changes in the main contents approved by the Prime Minister, such as: name of the project, donor, objectives, and financial mechanism of the program/project;
- b/ There is an increase in the total amount of ODA/foreign concessional loans (in original currency) of the program/project.
5. The Government shall specify dossiers, contents, criteria for selection of project proposals for approval; and order and procedures for adjustment of proposals of ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects.

Article 64. Investment policy for ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects

1. The competence to decide on investment policy for programs and projects must comply with Article 18 of this Law.
2. Conditions for deciding on investment policy for a program/project:
- a/ The program/project satisfies the conditions specified in Clauses 1, 2, 3, 4 and 5, Article 19 of this Law;
- b/ The program/project conforms with orientations for attraction, management and use of ODA/foreign concessional loans in each period;
- c/ The program/project conforms with the Prime Minister's decision approving program/project proposals;
- d/ The program/project conforms with the capacity to mobilize ODA/foreign concessional loans stated in the letter of expression of interest or the written commitment to financing of development partner(s); and regulations of foreign donors.
3. The order and procedures for deciding on investment policy for programs and projects must comply with Articles 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 and 30 of this Law.
4. A prefeasibility study report or investment policy proposal report for an ODA/foreign concessional loan-funded public investment program/project must have the following contents:
- a/ The contents specified in Articles 33, 34 and 35 of this Law;
- b/ The capacity of the program/project to mobilize ODA/foreign concessional loans;
- c/ Domestic financial mechanism (whole allocation of funds, whole on-lending of loans, partial allocation of funds or partial on-lending of loans).
5. Funding sources and fund-balancing capacity:

- a/ For ODA/foreign concessional loans, competent authorities shall decide on investment policy for programs or projects based on appraisal opinions on funding sources and fund-balancing capacity specified in Clause 5, Article 36 of this Law;
- b/ For counterpart funds, Article 36 and Clause 4, Article 54 of this Law shall apply.
- 6. Dossiers, contents and time limit for appraisal of, and decision on investment policy for, projects must comply with the Government's regulations.
- 7. Adjustment of investment policy for ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects:
 - a/ To comply with Article 37 of this Law;
 - b/ In case the adjustment of investment policy for a project results in the adjustment of the project proposal specified in Clause 4, Article 63 of this Law, to carry out the order and procedures for adjustment of the project proposal before proposing the competent authority to approve the adjustment of investment policy for the project under regulations.
- 8. Competence to approve technical assistance projects to prepare investment projects and participate in regional or global cooperation projects:
 - a/ Ministers and heads of central agencies shall approve technical assistance projects funded by ODA/foreign concessional loans to prepare investment projects under management by ministries and agencies;
 - b/ Provincial-level People's Committees shall approve technical assistance projects funded by ODA/foreign concessional loans to prepare investment projects under local management;
 - c/ The decision on the policy to participate in regional or global cooperation projects must comply with the Government's regulations.

Article 65. Decision on investment in ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects

- 1. The competence to decide on investment in programs and projects must comply with Article 38 of this Law.
- 2. Bases for formulation and appraisal of, and decision on investment in programs and projects:
 - a/ The contents specified in Article 39 of this Law
 - b/ Project proposals and investment policy decided by competent authorities;
 - c/ Capacity to mobilize ODA/foreign concessional loans based on letters of expression of interest or written commitments of foreign donors.
- 3. Order and procedures for deciding on investment in programs and projects:
 - a/ To comply with Articles 40, 41, 42 and 43 of this Law;
 - b/ To comply with Article 45 of this Law, for urgent projects and investment projects funded by non-refundable ODA.
- 4. A feasibility study report for a program/project must have the following contents:
 - a/ The contents of a feasibility study report for a program/project specified in Article 47 of this Law;
 - b/ Capacity to mobilize ODA/foreign concessional loans;
 - c/ Domestic financial mechanism.
- 5. Dossiers for decision on projects, contents, time limit for appraisal of, and decision on, programs and projects must comply with the Government's regulations.
- 6. The adjustment of ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects must comply with Article 46 of this Law.

Article 66. Order and procedures for discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans

- 1. Order and procedures for discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans when a program/project is not yet implemented:
 - a/ For a program/project for which the program/project proposal has been approved but investment policy has not been approved, the managing agency shall report thereon to the Prime Minister for decision on cancellation of the program/project proposal;
 - b/ For a program/project for which investment policy has been approved but investment decision has not been approved, the authority competent to decide on investment policy for the program/project shall decide on the discontinuation of the program/project and be held responsible for its decision and report thereon to the Prime Minister;
 - c/ For a program/project for which investment decision has been approved, the authority competent to decide on investment in the program/project may decide on discontinuation of the program/project and be held responsible for its decision, and report thereon to the authority competent to decide on investment policy and the Prime Minister;
 - d/ For national important projects funded by ODA/foreign concessional loans for which the National Assembly has decided on investment policy, the Government shall report thereon to the National Assembly for consideration and decision on discontinuation of projects.
- 2. Order and procedures for discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans during project implementation:

- a/ The managing agency shall send to the Prime Minister a report on the discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans, which must have the following contents: reasons, responsibilities for arising costs, capacity to arrange other lawful funding sources, and other contents (if any);
- b/ The Prime Minister shall consider and decide on the discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans;
- c/ Based on the Prime Minister's decision, the Ministry of Finance shall carry out the procedures for the discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans for foreign donors;
- d/ The managing agency shall carry out the acceptance testing of the value of the completed volume from ODA/foreign concessional loans and use the remaining amounts of ODA/foreign concessional loans (if any), state budget funds or other lawful funding sources for payment and account-finalization;
- dd/ In case the managing agency re-approves a project funded by domestic funds to implement not-yet-performed investment items of an ODA/foreign concessional loan-funded project without having to satisfy the binding conditions of donors in treaties and loan agreements for not-yet-performed investment items, the order and procedures for formulation and appraisal of, and approval of investment policy for or decision on investment in, projects must comply this Law, for projects funded by domestic funds;
- e/ In case the managing agency approves the adjustment of an ODA/foreign concessional loan-funded project, or adjustment of the structure of domestic and foreign funding sources to implement not-yet-performed investment items of the project, the order and procedures for formulation and appraisal of, and approval of investment policy for, or decision on investment in, projects must comply this Law.
3. Dossiers, contents, and time limit for decision on discontinuation of use of ODA/foreign concessional loans must comply with the Government's regulations.

Article 67. Principles, conditions, order and procedures for formulation, appraisal, approval and assignment of public investment plans; duration for arrangement of funding plans; and methods of disbursement for ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects

1. Principles, conditions, order and procedures for formulation, appraisal, approval and assignment of public investment plans must comply with Chapter III of this Law.
2. The duration for arrangement of foreign partners' and counterpart funding plans for ODA/foreign concessional loan-funded projects, excluding the period of investment preparation and the period of account-finalization for a project, must not exceed the duration for disbursement specified in treaties, agreements on ODA/foreign concessional loans and regulations on the duration for disbursement for foreign donors, including also cases of adjustment or extension.
3. Foreign partners' funding plans for ODA/foreign concessional loan-funded programs and projects allocated by the central budget and on-lent amounts of local budgets shall be disbursed based on the annual state budget estimates, regardless of the allocation and on-lending rates.
The Government shall detail this Clause.

Chapter V

IMPLEMENTATION, AND SURVEILLANCE, INSPECTION, EVALUATION AND MONITORING OF PUBLIC INVESTMENT PLANS, PROGRAMS AND PROJECTS

Section 1

IMPLEMENTATION OF PUBLIC INVESTMENT PLANS

Article 68. Organization of implementation of public investment plans

1. Pursuant to the National Assembly's resolutions on medium-term and annual public investment plans, the Government shall provide solutions for organization and implementation of such plans.
2. Pursuant to the National Assembly's resolutions, competent authorities' plan assignment decisions, and resolutions of People's Councils at all levels on medium-term and annual public investment plans, ministries, central agencies and localities, district- and commune-level People's Committees, and agencies and units using public investment capital shall decide on solutions to organize the implementation of public investment plans using funding sources under their management.
3. The Prime Minister shall coordinate and integrate funding sources for implementing the state budget-funded investment programs of ministries, central agencies and localities, and agencies and units using public investment capital, without changing the objectives of programs.
4. Chairpersons of provincial-level People's Committees shall decide on the coordination and integration of funding sources for implementing programs and projects using local budget funds and loans of local budgets for investment purposes, without changing the objectives of programs and projects.

Article 69. Compliance with public investment plans

1. Ministries, central agencies and localities, and district- and commune-level People's Committees shall:
 - a/ Notify or decide to assign public investment plans to agencies and units using public investment capital;
 - b/ Report to competent authorities on the assignment of public investment plans.

2. Agencies and units using public investment capital shall report to competent authorities on the implementation of public investment plans under the Government's regulations.
3. The Ministry of Planning and Investment and specialized agencies in charge of public investment management shall inspect and urge related units to ensure the assignment of and compliance with public investment plans under competent authorities' decisions.

Article 70. Implementation of public investment plans

1. Ministries, central agencies and localities, district- and commune-level People's Committees, and agencies and units using public investment capital shall:
 - a/ Organize the implementation of public investment plans in line with the objectives decided by competent authorities;
 - b/ Implement projects according to schedule and funding plans decided by competent authorities;
 - c/ Formulate bidding plans and organize the selection of contractors for bidding packages of projects to be funded under public investment plans decided by competent authorities.
 - d/ Organize the acceptance testing, payment and account-finalization under contracts for completed bidding packages that have been handed over and put into operation;
 - dd/ Balance funding sources to pay outstanding debts in capital construction as specified in Clause 6, Article 103 of this Law;
 - e/ Ensure that the investment scope and scale of each project comply with the approved objectives, fields and programs and the assigned funding plans;
 - g/ Monitor, inspect and evaluate the implementation of public investment plans.
2. The Ministry of Planning and Investment shall guide, monitor and inspect the implementation of medium-term and annual public investment plans of ministries, central agencies and provincial-level People's Committees.
3. The Ministry of Finance shall ensure the allocation of sufficient capital from the central budget according to public investment plans decided by competent authorities.
4. The Government shall provide in detail the implementation of public investment plans.

Article 71. Adjustment of public investment plans

1. The National Assembly shall decide on the overall adjustment of medium-term and annual public investment plans funded by the state budget in the following cases:
 - a/ Upon adjustment of objectives of socio-economic development strategies or plans of the country;
 - b/ Upon unexpected change in the state budget balance or the capacity of mobilizing funding sources.
2. The National Assembly Standing Committee shall decide on the adjustment of annual investment plans funded by the central budget among ministries, central agencies and localities in case such adjustment does not change the total capital amounts decided by the National Assembly for annual investment plans.
3. The Prime Minister shall decide on the adjustment of medium-term investment plans funded by the central budget in the following cases:
 - a/ Adjustment of medium-term investment plans funded by the central budget among ministries, central agencies and localities in case such adjustment does not change the total capital amounts decided by the National Assembly for medium-term investment plans, ensuring capital use efficiency, and shall be reported to the National Assembly at the coming session;
 - b/ Adjustment of medium-term investment plans funded by the central budget within and among sectors, fields and programs of ministries, central agencies and localities within the total capital amounts for medium-term investment plans decided by the National Assembly for ministries, central agencies and localities.
4. The Ministry of Planning and Investment shall:
 - a/ Report to the Government for the latter to propose the National Assembly Standing Committee to consider and decide on the adjustment of annual investment plans funded by the central budget among ministries, central agencies and localities;
 - b/ Report to the Prime Minister for consideration and decision the adjustment of medium-term investment plans funded by the central budget among ministries, central agencies and localities; and adjustment of medium-term investment plans funded by the central budget within and among sectors, fields and programs of ministries, central agencies and localities.
5. Ministers and heads of central agencies have the following competence and responsibilities:
 - a/ To adjust annual public investment plans funded by the central budget among projects on the lists of medium-term public investment plans decided by competent authorities provided that such adjustment does not result in the excess of the total capital amounts assigned by competent authorities;
 - b/ To send reports to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance for summarization and monitoring, for public investment plans funded by the central budget.
6. Provincial-level People's Committees have the following competence and responsibilities:

- a/ To adjust annual public investment plans funded by target transfers from the central budget under their management provided that such adjustment does not result in the excess of the total capital amounts assigned by competent authorities for medium-term public investment plans, and report thereon to provincial-level People's Councils at the coming session;
 - b/ To send reports to the Ministry of Planning and Investment and Ministry of Finance for summarization and monitoring, for public investment plans funded by target transfers from the central budget.
7. People's Councils at all levels shall adjust medium-term and annual public investment plans funded by local budgets in the following cases:
- a/ Upon adjustment of objectives of local socio-economic development plans;
 - b/ Upon an unexpected change in the balance of local budget revenues or the local capacity to mobilize funding sources;
 - c/ Upon a change in use demands or capacity of implementing annual plans' funds of local agencies and units.
8. People's Committees at all levels have the following competence and responsibilities:
- a/ To adjust medium-term public investment plans funded by local budget among agencies and units assigned funding plans under their management in case such adjustment does not result in the excess of the total capital amounts for medium-term public investment plans decided by the same-level People's Councils, and report thereon to same-level People's Councils at the coming session;
 - b/ To adjust medium-term and annual public investment plans funded by local budgets among tasks and projects within agencies and units assigned funding plans under their management within the total capital amounts decided by same-level People's Councils.
9. The Government shall provide in detail the order and procedures for adjustment of medium-term and annual public investment plans funded by the state budget.

Article 72. Time for implementation of and disbursement for annual public investment plans

1. The time for implementation of and disbursement for public investment plans of a year may last through January 31 of the subsequent year. In case competent authorities allocate additional funds for ministries, central agencies and localities after September 30 of the plan year to implement tasks, programs and projects, the time for implementation of and disbursement for the plans with additionally allocated funds may last through December 31 of the subsequent year.
2. The Prime Minister shall decide, for public investment plans using central budget funds, or chairpersons of People's Committees at all levels shall decide, for public investment plans using local budget funds under their management, to permit the prolongation of the time for implementation of and disbursement for annual public investment plans, which, however, must not be later than December 31 of the subsequent year for:
- a/ National important projects;
 - b/ Projects on compensation, support, resettlement and ground clearance;
 - c/ Projects that are planned to be funded for completion and use in the plan year but not planned to be funded in the subsequent year;
 - d/ Projects that are delayed as a result of disasters, catastrophes or epidemics or unforeseeable objective reasons while it is impossible to remediate their consequences;
 - dd/ Projects of overseas Vietnamese representative missions and other agencies;
 - e/ Ministries, central agencies or localities each having only 1 project in the plan year or are unable to adjust plans;
 - g/ Other necessary and urgent cases as decided by the Prime Minister.
3. Heads of public non-business units that cover recurrent expenditures and investment expenditures by themselves shall decide on the prolongation of the time for implementation of and disbursement of funds from lawful revenue sources reserved for investment under their units' management, and report thereon to the managing agencies.
4. Ministers, heads of central agencies, and chairpersons of People's Committees at all levels shall decide on the prolongation of the time for implementation of and disbursement of funds from lawful revenue sources reserved for investment of state agencies and non-business units under management by their ministers, agencies or People's Committees, except the public non-business units specified in Clause 3 of this Article.

Section 2

SURVEILLANCE, INSPECTION, EVALUATION AND MONITORING OF PUBLIC INVESTMENT PLANS, PROGRAMS AND PROJECTS

Article 73. Surveillance and inspection of public investment plans

1. Specialized agencies in charge of public investment management shall organize surveillance and inspection of public investment plans of agencies and units under their management.
2. Contents of surveillance and inspection of public investment plans:

- a/ Implementation of the law on public investment;
- b/ Formulation, approval and assignment of public investment plans;
- c/ Formulation, appraisal, approval and implementation of programs and projects included in public investment plans;
- d/ Implementation of public investment plans;
- dd/ Outstanding debts in capital construction, waste and losses in public investment.

Article 74. Evaluation of public investment plans

1. Medium-term public investment plans shall be evaluated on a mid-term basis and upon their completion.
2. Annual public investment plans shall be evaluated on a quarterly and annual basis.
3. Contents of evaluation of a public investment plan:
 - a/ Level of satisfaction of requirements against the competent authority-approved plan;
 - b/ Impacts of the public investment plan on attraction of other funding sources and socio-economic development results;
 - c/ Feasibility of the public investment plan;
 - d/ Public investment management;
 - dd/ Shortcomings and limitations in the implementation of the public investment plan; reasons and solutions.
 - e/ In the mid-term evaluation report of the medium-term public investment plan, it is required to evaluate state budget revenues, expenditures and balance to implement the public investment plan and propose a plan to use the central budget's contingencies under the medium-term public investment plan.

Article 75. Surveillance and inspection of programs and projects

1. Managing agencies, program owners and project owners, persons competent to decide on investment in programs or projects, and state management agencies in charge of public investment shall carry out surveillance and inspection of the entire investment process of programs and projects based on the approved contents and indicators so as to ensure investment objectives and efficiency.
2. Inspection of programs and projects:
 - a/ Program owners or project owners shall inspect the programs or projects assigned to them for management;
 - b/ Managing agencies and persons with investment-deciding competence shall carry out at least one inspection of programs and projects to be implemented in a duration longer than 12 months;
 - c/ Managing agencies and persons with investment-deciding competence shall carry out inspection in case the adjustment of a program/project results in a change in its location, objectives or structure of funding sources or an increase in the total investment, and in other cases deemed necessary;
 - d/ State management agencies in charge of public investment shall decide to carry out scheduled or unscheduled inspection of programs and projects.

Article 76. Evaluation of programs and projects

1. Evaluations of programs and projects include initial evaluation, mid-term or periodic evaluation, final evaluation, impact evaluation and unscheduled evaluation.
2. Public investment programs are subject to mid-term or periodic evaluation, final evaluation and impact evaluation.
3. National important projects and group-A projects are subject to initial evaluation, mid-term evaluation, final evaluation and impact evaluation.
4. Group-B and group-C projects are subject to final evaluation and impact evaluation.
5. Apart from the forms of evaluation mentioned in Clauses 2, 3 and 4 of this Article, when necessary, managing agencies, persons with investment-deciding competence and state management agencies in charge of public investment may decide to carry out evaluation in other forms specified in Clause 1 of this Article.

Article 77. Contents of evaluation of programs and projects

1. Contents of initial evaluation of a program/project:
 - a/ Preparation, organization and mobilization of resources to implement the program/project, ensuring compliance with the approved objectives and schedule;
 - b/ Problems arising since the time of approval of the program/project;
 - c/ Proposed solutions to arising problems as suitable to practical conditions.
2. Contents of mid-term evaluation or periodic evaluation of a program/project:
 - a/ Conformity of the program/project's outcomes with investment objectives;
 - b/ Level of job performance by the time of evaluation against the approved plan;
 - c/ Proposed necessary solutions, even adjustment of the program/project.
3. Contents of final evaluation of a program/project:

- a/ Process of program/project implementation: program/project implementation management; outcomes of the program/project's objectives, mobilized resources; benefits brought about by the program/project to beneficiaries; impacts and sustainability of the program/project.
- b/ Lessons drawn from the implementation of the program/project and recommendations; responsibilities of the consultancy organization, managing agency, program/project owner, person competent to decide on investment policy or decide on investment and related agencies, organizations and individuals.
- 4. Contents of impact evaluation of a program/project:
 - a/ Techno-economic status of operation of the program/project;
 - b/ Socio-economic impacts of the program/project;
 - c/ Environmental and ecological impacts of the program/project;
 - d/ Sustainability of the program/project;
 - dd/ Lessons drawn from investment policy and investment decision, and program or project implementation and operation; responsibilities of the consultancy organization, managing agency, program/project owner, persons competent to decide on investment policy or decide on investment and related agencies, organizations and individuals.
- 5. Contents of unscheduled evaluation of a program/project:
 - a/ Conformity of the program/project's outcomes by the time of evaluation with investment objectives;
 - b/ Level of job performance by the time of evaluation against the approved plan;
 - c/ Identification of arising problems (if any) and causes thereof, and responsibilities of related agencies, organizations and individuals;
 - d/ Impacts and extent of impacts of arising problems on the implementation of the program/project and the capacity to achieve objectives of the program/project;
 - dd/ Proposed necessary measures.
- 6. The Government shall specify the methods and criteria for evaluation of the efficiency of public investment programs and projects.

Article 78. Community-based investment monitoring

- 1. Programs and projects are subject to community-based monitoring. Vietnam Fatherland Front Committees at all levels shall organize community-based investment monitoring and social criticism.
- 2. Managing agencies shall consult, make replies, and give explanations to replies, to opinions of, residential communities in localities where projects are implemented with regard to decision on investment in national important projects, group-A projects, projects requiring large-scale population resettlement and sedentary farming, projects likely to exert great impacts on the environment, and projects directly impacting the socio-economic life of residential communities in localities where they are implemented in terms of guidelines and policies on investment, construction, land, waste treatment and environmental protection, compensation, ground clearance, and sedentary farming and resettlement plans in accordance with law.
- 3. Contents of community-based investment monitoring:
 - a/ Observance of the laws on investment, construction, land, waste treatment, and environmental protection;
 - b/ Compensation and ground clearance work and sedentary farming and resettlement plans to guarantee the people's interests;
 - c/ Programs and projects partly funded with contributions of residents;
 - d/ Situation and progress of implementation of programs and projects;
 - dd/ Assurance of publicity and transparency in public investment in accordance with Article 15 of this Law;
 - e/ Detection of acts harming the community interests; the projects' negative impacts on the community's living environment during the process of project investment and operation; and acts causing waste or loss of the projects' capital and assets.

Article 79. Order, procedures and process of community-based investment monitoring

- 1. The Vietnam Fatherland Front shall assume the prime responsibility for, and coordinate with socio-political organizations and related agencies in:
 - a/ Formulating community-based investment monitoring plans for annual programs and projects in localities according to the contents specified in Clause 3, Article 78 of this Law;
 - b/ Establishing a community-based investment monitoring board for each program/project;
 - c/ Notifying program/project owners and program/project management units of monitoring plans and members of the community-based investment monitoring boards at least 45 days before the monitoring is carried out.
- 2. Program/project owners and program/project management units shall:
 - a/ Provide in a sufficient, truthful and timely manner the documents related to the implementation of programs or projects as specified in Clause 2, Article 78 of this Law to the community-based investment monitoring boards;

- b/ Create favorable conditions for the community-based investment monitoring boards to carry out the monitoring in accordance with law;
- c/ Receive monitoring opinions and intensify the application of project implementation measures.

Article 80. Organization of surveillance, inspection and evaluation of plans, programs and projects

1. Program/project owners shall organize the surveillance and inspection and carry out initial, mid-term and final evaluations of their programs or projects.
2. Managing agencies, investment deciders and state management agencies in charge of public investment shall organize the surveillance and inspection and conduct impact evaluation and unscheduled evaluation of programs and projects assigned to them for management.
3. Agencies and organizations in charge of evaluation may carry out evaluation by themselves or hire capable and qualified consultants or consultancy organizations to do so.
4. The Government shall provide in detail the surveillance, inspection and evaluation of plans, programs and projects and the community-based investment monitoring.

Chapter VI

**TASKS, POWERS AND RESPONSIBILITIES OF AGENCIES, ORGANIZATIONS AND INDIVIDUALS
IN PUBLIC INVESTMENT ACTIVITIES**

Article 81. Tasks and powers of the National Assembly

1. To promulgate laws and resolutions on public investment.
2. To decide on investment policy for national target programs and national important projects using public investment capital.
3. To decide on, and make overall adjustment of, medium-term and annual public investment plans.
4. To adjust criteria for the classification of national important projects.
5. To supervise the implementation of public investment plans, national target programs and national important projects; to supervise the implementation of the law on public investment.

Article 82. Tasks and powers of the National Assembly Standing Committee

1. To promulgate principles, criteria and norms for allocation of state budget funds reserved for public investment.
2. To decide on the adjustment of criteria for classification of public investment projects specified in Articles 9, 10 and 11 of this Law.
3. To decide on the adjustment of annual public investment plans funded by the central budget among ministries, central agencies and localities provided that such adjustment does not result in a change in the total annual capital amounts decided by the National Assembly.
4. To decide on the addition of state budget estimates and allocate central budget funds' increased revenue sources and expenditure savings for annual public investment plans to ministries, central agencies and localities.
5. To decide on the allocation of the unallocated amounts of central budget funds for medium-term public investment plans.
6. To decide on allocation of the central budget's contingencies for medium-term public investment plans for tasks, projects and other objects of public investment when funds are available.

Article 83. Tasks and powers of the Government

1. To perform the unified state management of public investment.
2. To submit laws and resolutions to the National Assembly for promulgation; to submit ordinances and resolutions on public investment to the National Assembly Standing Committee for promulgation.
3. To promulgate legal documents on public investment management according to its competence.
4. To provide the management of performance of investment preparation tasks and planning tasks and public investment projects without construction components; to provide the management of implementation of ODA/foreign concessional loan-funded public investment programs and projects.
5. To submit investment policy for national target programs and national important projects to the National Assembly for decision.
6. To decide on investment policy of public investment programs according to its competence specified in this Law.
7. To formulate, and submit to the National Assembly for decision or overall adjustment, medium-term and annual public investment plans.
8. To formulate, and submit to the National Assembly Standing Committee for decision or adjustment, annual public investment plans provided that such decision or adjustment does not result in a change in the total annual capital amounts decided by the National Assembly.

9. To organize the implementation of medium-term and annual public investment plans; to decide on the allocation and assignment of detailed estimates of the remaining amounts not yet allocated in detail from the central budget for annual public investment plans.
10. To report to the National Assembly on the implementation of medium-term and annual public investment plans, national target programs and national important projects.
11. To organize the examination and inspection of the implementation of medium-term and annual public investment plans; to examine the implementation of programs and projects funded with the central budget or other lawful revenues reserved for investment of state agencies and public non-business units; to examine the performance of public investment objectives and policies in localities.

Article 84. Tasks and powers of the Prime Minister

1. To decide on investment policy for or decide on investment in projects according to the competence specified in this Law.
2. To assign medium-term and annual public investment plans using state budget funds, and assign state budget estimates and central budget funds' increased revenue sources and expenditure savings for public investment plans to ministries, central agencies and localities.
3. To decide to assign one provincial-level People's Committee to act as the managing agency for implementation of a project located in two or more provincial-level administrative units.
4. To decide on the adjustment of medium-term public investment plans funded by the central budget among ministries, central agencies and localities provided that such adjustment does not result in the excess of the total amounts of medium-term funds decided by the National Assembly.
5. To decide on the adjustment of medium-term public investment plans funded by the central budget within, and among sectors, fields and programs of, ministries, central agencies and localities within the total amount of medium-term funds of each ministry, central agency and locality decided by the National Assembly.

Article 85. Tasks and powers of the Ministry of Planning and Investment

The Ministry of Planning and Investment shall act as the focal-point agency to assist the Government in performing the state management of public investment and has the following tasks and powers:

1. To promulgate or submit to competent authorities for promulgation legal documents on public investment, and principles, criteria and norms for the allocation and use of public investment capital;
2. To assume the prime responsibility for, and coordinate with the Ministry of Finance in, reporting to the Government on the identification of state budget funds for the country's development investment for sectors and fields to be included in medium-term and annual public investment plans;
3. To summarize and submit the country's medium-term and annual public investment plans to the Government and Prime Minister; to submit to the Government and Prime Minister for assignment of public investment plans funded with the state budget;
4. To summarize, and submit to the Prime Minister the adjustment of, the country's medium-term public investment plans; to submit to the Government and Prime Minister for consideration and reporting to the National Assembly and National Assembly Standing Committee the adjustment of the country's medium-term and annual public investment plans according to its competence as specified in Article 71 of this Law;
5. To assume the prime responsibility for, and coordinate with related agencies in, appraising funding sources and the fund-balancing capacity as specified in Article 36 of this Law;
6. To submit to competent authorities for promulgation general regulations on the management of national target programs; to summarize and submit to competent authorities for decision on and assignment of medium-term and annual public investment objectives, tasks and plans of national target programs funded with the central budget;
7. To organize the implementation, surveillance, examination, monitoring, evaluation and inspection of plans, programs and projects, and perform other tasks of state management of public investment.

Article 86. Tasks and powers of the Ministry of Finance

1. To coordinate with the Ministry of Planning and Investment in performing the tasks and exercising the powers specified in Article 85 of this Law.
2. To coordinate with the Ministry of Planning and Investment in reporting to the Government on the identification of state budget funds for the country's public investment for sectors and fields to be included in medium-term and annual public investment plans.
3. To assume the prime responsibility for submitting to competent authorities for promulgation, or promulgate according to its competence, regulations on management, payment and account-finalization of projects using public investment capital.
5. To report to the Government on the disbursement and account-finalization of funds for programs and projects.

Article 87. Tasks and powers of ministries and central agencies

1. To perform the function of state management of public investment in accordance with law.
2. To promulgate, and guide, examine and supervise the implementation of, standards, technical regulations and techno-economic norms.
3. To assume the prime responsibility for, and coordinate with related agencies in, appraising funding sources and the fund-balancing capacity for projects as specified in Article 36 of this Law.
4. To decide on investment policy for projects specified in Clause 4, Article 18 of this Law and decide on investment in projects specified in Clause 2, Article 38 of this Law.
5. To organize the formulation of public investment plans.
6. To monitor, evaluate, supervise, examine and inspect the implementation of plans, programs and projects under their management.
7. To report on the progress and outcomes of the implementation of plans, programs and projects.
8. To coordinate with other ministries and central agencies and localities in implementing plans, programs and projects according to their assigned functions and tasks.

Article 88. Tasks and powers of People's Councils at all levels

1. To decide on investment policy for programs and projects according to their competence specified in this Law.
2. To consider, and give opinions on, tentative medium-term and annual public investment plans of localities, covering lists of projects, and capital amount to be allocated for each project using target transfer from the central budget.
3. To decide on local medium-term and annual public investment plans, covering lists of projects and capital amount for each project funded by local budgets.
4. To supervise projects using public investment capital that are assigned to localities for management, including central budget funds, local budget funds, and other lawful revenues reserved for investment of state agencies and public non-business units under the management of localities.

Article 89. Tasks and powers of provincial-level People's Committees

1. To perform the state management of public investment in localities in accordance with law.
2. To propose provincial-level People's Councils:
 - a/ To decide on investment policy for programs and projects according to their competence specified in this Law;
 - b/ To consider, and give opinions on, investment policy for projects subject to the Prime Minister's investment policy decision in accordance with this Law;
 - c/ To consider medium-term and annual investment plans, based on the list of projects and capital amount for each project under the management of localities.
3. To decide on investment policy for projects under their management in accordance with this Law, and report thereon to provincial-level People's Councils at the coming meeting.
4. To adjust medium-term public investment plans with regard to local budget funds among agencies and units assigned funding plans under their management provided that such adjustment does not result in the excess of the total amounts of medium-term funds decided by the same-level People's Councils, and report thereon to the same-level People's Councils at the coming meeting.
5. To adjust medium-term and annual public investment plans with regard to local budget funds among tasks and projects within agencies and units assigned funding plans under their management within the total amounts of medium-term funds decided by the same-level People's Councils.
6. To organize, monitor, evaluate, supervise, examine and inspect the implementation of plans, programs and projects under their management; to coordinate with ministries and central agencies in organizing, monitoring, examining and evaluating the implementation of programs and projects in localities.
7. Chairpersons of provincial-level People's Committees have the following tasks and powers:
 - a/ To decide on investment in projects according to their competence specified in this Law;
 - b/ To authorize their vice-chairpersons, chairpersons of district-level People's Committees or heads of specialized agencies to decide on investment for group-B and group-C projects under the management of provincial-level authorities;
 - c/ To assign one district-level People's Committee to act as the managing agency for implementation of a project located in two or more district-level administrative units.

Article 90. Tasks and powers of district- and commune-level People's Committees

1. To organize the formulation of medium-term and annual public investment plans under their management.
2. To organize the appraisal of programs and projects under their management.
3. To propose the same-level People's Councils:

- a/ To decide on investment policy for public investment programs and projects funded by local budgets, including also target transfers from higher-level budgets;
- b/ To decide on medium-term and annual public investment plans funded by local budgets under their management.
- 4. To decide on investment policy for projects under their management in accordance with this Law, and report thereon to the same-level People's Councils at the coming meeting.
- 5. To organize the implementation, monitoring, evaluation, examination and inspection of plans, programs and projects and perform other tasks of state management of public investment as delegated; to coordinate with related agencies and organizations in implementing, monitoring, examining and evaluating programs and projects in the localities.
- 6. Chairpersons of district- and commune-level People's Committees shall decide on investment in projects according to their competence specified in this Law.

Article 91. Tasks and powers of the Vietnam Fatherland Front

- 1. To assume the prime responsibility for organizing the community-based investment monitoring and social criticism for programs and projects in accordance with this Law, the Law on the Vietnam Fatherland Front, and other relevant laws.
- 2. To gather the community's opinions on investment policy for programs and projects in the localities in accordance with this Law and the law on the implementation of grassroots democracy.

Article 92. Rights and responsibilities of agencies, organizations and individuals in proposing investment policy

- 1. To propose programs and projects in line with socio-economic development strategies and plans, and relevant master plans in accordance with the planning law in each period.
- 2. To ensure the mobilization and balancing of resources for implementing programs and projects as scheduled.
- 3. To propose competent authorities to consider and decide on investment policy for programs that have no overlaps with other programs and with regular tasks according to their assigned functions and tasks.
- 4. To take responsibility for information and data related to proposed programs and projects.

Article 93. Rights and responsibilities of agencies, organizations and individuals involved in investment policy decision

- 1. Agencies, organizations, individuals and heads of organizations that decide on investment policy for programs and projects must satisfy the conditions specified in this Law.
- 2. In case a program/project is implemented in the period of 2 consecutive medium-term public investment plans, in addition to the responsibility specified in Clause 1 of this Article, the agency, organization or individual or the head of the organization that decides on investment policy for such program/project has the following responsibilities:
 - a/ To decide on investment policy for the program/project, ensuring that the total investment value of the programs and projects to be implemented in the second public investment plan does not exceed 20% of the total capital amount of the first medium-term public investment plan, detailed for central budget funds and local budget funds, except national target programs, national important projects, ODA/foreign concessional loan-funded projects, and projects funded with lawful revenues reserved for investment of state agencies and public non-business units;
 - b/ For national target programs and national important projects, the National Assembly's resolutions shall apply. The Government shall propose the National Assembly to consider and decide on investment policy for national target programs and national important projects based on the fund-balancing capacity, evaluation of impacts on state budget deficits, and assurance of public debt safety;
 - c/ For projects funded with lawful revenues of state agencies and public non-business units, the Government's regulations shall apply;
 - d/ For an ODA/foreign concessional loan-funded program/project, the authority competent to decide on investment policy for such program/ project must ensure that the value of the program/project to be implemented in the second medium-term public investment plan does not exceed 20% of the total capital of foreign partners of the first medium-term public investment plan of the country.
- 3. In case the value of the programs/projects implemented in the period of 2 consecutive medium-term public investment plans as specified at Points a and d, Clause 2 of this Article exceeds the abovementioned rate of 20%, the authorities competent to decide on investment policy for the programs/projects shall report such to the Prime Minister, for those funded by the central budget, or to the People's Councils at all levels, for those funded by local budgets under their management, for approval, which, however, must not exceed 50% of the level specified at Point a or d, Clause 2 of this Article.

Article 94. Rights and responsibilities of program/project owners related to program and project formulation

1. To take responsibility before law for the contents of dossiers submitted to competent authorities for appraisal, verification and decision.
2. To provide necessary documents to program and project appraisal and verification agencies.
3. To propose solutions for mobilizing funding sources to implement programs and projects according to the law-specified schedules.
4. To take responsibility before law for the formulation of programs and projects.

Article 95. Rights and responsibilities of agencies, organizations and individuals deciding on investment in programs and projects

1. To decide on investment in programs and projects in conformity with the objectives, locations, structure of funding sources, and total investment amounts in investment policy decided by competent authorities, except tasks and projects not subject to investment policy decision; and in conformity with the capacity of balancing funds from funding sources under their management, applicable standards and technical regulations on investment, and appraisal results.
2. To organize the appraisal of programs and projects before approving them, covering the appraisal of funding sources and the fund-balancing capacity.
3. To balance funds to pay for the formulation and appraisal of programs and projects under their management.
4. To direct program/project owners to implement programs and projects on schedule and ensure their quality under approved investment plans.
5. To decide on the adjustment, suspension or cancellation of programs and projects.
6. To organize the monitoring, examination and evaluation of programs and projects and activities of program/project owners during the process of program or project implementation.
7. To take responsibility before law for violations of regulations on competence during the process of selection of program/project owners.

Article 96. Rights and responsibilities of agencies, organizations and individuals involved in program and project design consultancy

1. Design consultancy organizations have the right to request program/project owners to provide information and documents related to the design of programs or projects.
2. To design programs and projects in conformity with technical regulations, applicable standards, norms and technical solutions to ensure their quality; to refrain from designing programs and projects in excess of applicable standards, technical regulations and norms.
3. To take responsibility for program and project design results.

Article 97. Rights and responsibilities of agencies, organizations and individuals involved in appraisal programs and projects

1. Agencies, organizations and individuals involved in the appraisal of programs and projects shall conduct appraisal in accordance with law and take responsibility for appraisal results and their proposals.
2. The appraisal must ensure independence, truthfulness and objectivity and comply with this Law and other relevant laws.

Article 98. Rights and responsibilities of program/project owners in program and project management and implementation

1. To organize the management and implementation of programs and projects, ensuring compliance with their objectives, schedule, quality and efficiency.
2. To report and provide information on program and project implementation to management agencies and the Vietnam Fatherland Front Committees at all levels in accordance with this Law and other relevant laws.

Article 99. Rights and responsibilities of program/project management units

1. To propose plans and solutions and organize the management and implementation of programs and projects to ensure compliance with their objectives, schedule and quality as authorized by program/project owners.
2. To report to program/project owners on the implementation of programs or projects.

Article 100. Rights and responsibilities of agencies, organizations and individuals engaged in plan, program and project monitoring, evaluation and examination

1. Ministers, heads of central agencies, chairpersons of district- and commune-level People's Committees, and program/project owners shall take responsibility for consequences caused by their failure to monitor, evaluate and examine plans, programs and projects or failure to report under regulations.

2. Agencies, organizations and individuals assigned to monitor, examine and evaluate plans, programs and projects shall take responsibility for the contents of their reports.
3. Program/project owners shall take responsibility for the contents of their reports and take responsibility in accordance with law for their inaccurate reports and information on the situation of investment within the scope of their management.

Article 101. The national information system and database on public investment

1. The national information system and database on public investment shall be uniformly established and operated nationwide to serve the state management of public investment, covering the summarization, reporting, assignment and adjustment of medium-term and annual public investment plans; monitoring and evaluation of public investment programs and projects; and data management, storage and disclosure under regulations.
2. Responsibilities for formulation, management, operation and application of the national information system and database on public investment:
 - a/ The Ministry of Planning and Investment shall organize the formulation, management and operation of the national information system and database on public investment;
 - b/ Ministries, central agencies and localities shall, within the scope of their management, organize the application of the national information system and database on public investment.
3. Information and data of the national information system and database on public investment are original information and data of public investment programs, projects and plans.
4. The Government shall detail this Article.

Chapter VI IMPLEMENTATION PROVISIONS

Article 102. Effect

1. This Law takes effect on January 1, 2025.
2. Law No. 39/2019/QH14 on Public Investment, which is amended and supplemented under Law No. 64/2020/QH14, Law No. 72/2020/QH14, Law No. 03/2022/QH15, Law No. 27/2023/QH15 and Law No. 38/2024/QH15 (below referred to as Law No. 39/2019/QH14 on Public Investment), ceases to be effective on the effective date of this Law, except the cases specified in Clauses 2 and 3, Article 103 of this Law.
3. Localities implementing on a pilot basis a number of particular mechanisms and policies or applying the urban administration model shall comply with this Law and relevant resolutions of the National Assembly. In case there are different provisions between this Law and a resolution of the National Assembly on the same issue, the provincial-level People's Councils shall decide on which provisions to be applied.
4. To amend and supplement Point a, Clause 4, Article 67 of Land Law No. 31/2024/QH15, which has a number of articles amended and supplemented under Law No. 43/2024/QH15, as follows:
 - "a/ It has obtained an investment decision in accordance with the law on public investment, in case it is subject to investment policy decision by the National Assembly, Prime Minister, ministers, or heads of central agencies, provincial-level People's Councils or provincial-level People's Committees;"
5. To amend and supplement a number of articles of Law No. 77/2015/QH13 on Organization of Local Administration, which has a number of articles amended and supplemented under Law No. 21/2017/QH14, Law No. 47/2019/QH14, Law No. 31/2024/QH15, Law No. 34/2024/QH15, and Law No. 43/2024/QH15, as follows:
 - a/ To add Clause 9 below Clause 8, Article 21 as follows:

"9. To decide on investment policy for projects in accordance with the law on public investment.";
 - b/ To add Clause 7 below Clause 6, Article 28 as follows:

"7. To decide on investment policy for projects in accordance with the law on public investment.";
 - c/ To add Clause 4 below Clause 3, Article 35 as follows:

"4. To decide on investment policy for projects in accordance with the law on public investment.";
 - d/ To add Clause 6 below Clause 5, Article 49 as follows:

"6. To decide on investment policy for projects in accordance with the law on public investment.";
 - dd/ To add Clause 4 below Clause 3, Article 63 as follows:

"4. To decide on investment policy for projects in accordance with the law on public investment.";
 - e/ To add Clause 4 below Clause 3, Article 70 as follows:

"4. To decide on investment policy for projects in accordance with the law on public investment.".
6. To amend and supplement a number of articles of Law No. 39/2024/QH15 on the Capital as follows:
 - a/ To amend Point b, Clause 2, Article 37 as follows:

"b/ Public investment projects and PPP projects, regardless of total investment amount, except those specified at Point a of this Clause; projects having great impacts on the environment or likely to seriously impact the environment that are subject to investment policy decision by the National Assembly; projects on manufacture of hazardous substances and explosives that are subject to investment policy decision by

the Prime Minister; and projects subject to investment policy decision by the People's Committee of the City in accordance with the law on public investment and the law on investment in the form of public-private partnership.”;

b/ To annul the phrase “and Point d” at Point a, Clause 1, Article 12;

c/ To annul Point b, Clause 5, Article 9; and Point d, Clause 3, Article 11.

Article 103. Transitional provisions

1. Public investment programs and projects for which investment has been decided by competent authorities before January 1, 2015, and for which capital has been allocated but have not been completed, may continue to be implemented. In case of project adjustment, the adjustment must comply with this Law without being required to undergo procedures for investment policy decision or adjustment before project adjustment.

For investment projects funded with non-refundable ODA for which investment policy has been decided by competent authorities before the effective date of this Law, in case of project adjustment, ministers or heads of central agencies or provincial-level People's Committees have the right to adjust, and shall take responsibility for adjustment of, investment decision without being required to adjust investment policy.

2. For projects for which investment policy or investment has been decided before the effective date of this Law, their classification must comply with Law No. 39/2019/QH14 on Public Investment.

3. Programs and projects which have preparation and appraisal procedures completed and have been submitted to competent authorities for deciding on investment policy or deciding on investment before the effective date of this Law shall be considered and decided by competent authorities in accordance with Law No. 39/2019/QH14 on Public Investment.

4. In case of adjusting investment policy for projects that have their investment policy decided before the effective date of this Law, authorities competent to decide on investment policy as delegated under this Law shall decide on the adjustment of investment policy for the projects and take responsibility for their decision. For important national projects for which investment policy has been decided by the National Assembly, the National Assembly shall decide on adjustment of their investment policy.

5. Projects that have their capital allocation period for project implementation extended by the Prime Minister or provincial-level People's Councils before the effective date of this Law but need further extension must comply with Point d, Clause 3, Article 57 of this Law.

6. Capital for public investment plans may only be allocated to pay for outstanding debts in capital construction arising before January 1, 2015.

The Government shall review outstanding debts in capital construction under Law No. 39/2019/QH14 on Public Investment, and report thereon to the National Assembly for consideration and decision.

This Law was passed on November 29, 2024, by the 15th National Assembly of the Socialist Republic of Vietnam, at its 8th session.

Chairman of the National Assembly
TRAN THANH MAN

**Бүгд Найрамдах Ардчилсан Лаос Ард Улсын
УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ**
/англи хэл дээрх хувилбар/

Lao People's Democratic Republic
Peace Independence Democracy Unity Prosperity

No: 72/NA

Vientiane Capital, Date 15 December 2015

PUBLIC INVESTMENT LAW
(Amended Version)

Part I General Provision

Article 1 (amended): Objectives

This law specifies the principles, regulations and measures about the formulation, consideration of approval, implementation, management and monitoring, to inspect the public investment in order to ensure that operation of public investment is correct, correspond to the constitution, law, policy and national socio-economic development plan (NSED) in order to guarantee the efficiency, effectiveness and transparency, and contributes to the stability of macroeconomic, to establish the facilitations for economic in every areas to grow continually, the people livelihood are improved, to contribute in the protection and development of nation regard to the sustainable strategy.

Article 2 (amended): Public Investment

Public investment is the utilization of state budget, natural resources, properties and state copyright and official development assistance (ODA) fund through the budget system to the project of infrastructure development which supports the public utilities, provide equipment and enhance the technical in order to implement the economic-socio development plan.

Article 3 (amended): Definitions

Terms used in this Law have the following definitions:

1. The National Economic-Socio Development Plan is the direction and goal of economic-socio development which the Government periodically submits to the National Assembly for approval.
2. The Public Investment Plan means the effective plan and allocation of the state budget includes the domestic source, natural resources, properties, state copyrights, ODA fund and other sources as means of accomplishing the NSED target.
3. Allocation of public investment budget means the allocation the state budget, which includes domestic budget or ODA fund, distributes to government organizations and local authorities based on economic-socio index and/or indicators and state policies.
4. An ad hoc investment project means the project is not included in the Annual and Five Years Public Investment Plan approved by the National Assembly.
5. Public utilities means facilities which state provided in order to serve the benefit to every people in the society.
6. A public investment program means a component of NESDP with a specific goal that consists of relevant projects for serving and/or accomplishing the program's goal.
7. A public investment project means a set of compiled activities planned and executed for accomplishing the project's objectives.
8. Project preparation means compilation, analysis and studies of project feasibility, cost-effective and/or achievable as planned. Project preparation consists of three primary tasks: project identification, project feasibility studies and project reporting or technical-economic assessment report.
9. Project assessment means an appraisal in terms of relevance, effectiveness, efficiency, impact and sustainability prior to consideration of including the public investment project into the public investment plan.
10. Project evaluation means an evaluation of project outcomes based on relevance, efficiency, effectiveness, impact and sustainability of the project to share recommendations and lessons learned for improvement.

11. Project implementation means an implementation of the project after including the project into the public investment plan and approval of National Assembly and Provincial People's Assembly.
12. Project operation means an inclusion of various project tasks based on the project action plan from the date of project commencement till the lifespan of the operation and the date of handing over of project.
13. Project monitoring means tracking the progress of project implementation and then reporting the outcome in order to know the progress status, important issues that may occur during the project implementation, and search for solutions.
14. A Project Owner is the government official in the ministry or its equivalent organization or local authority who is responsible of the budget execution for public investment projects.
15. The Project Committee means a group or authority officially appointed by the Project Owner in order to take responsibility in administrating and managing implementation of public investment projects.
16. A Project Manager means an individual or juristic person appointed by the Project Owner for managing and maintaining the process and outputs of a certain public investment projects.
17. A Project Surveyor-Designer means the juristic person hired by project owner in order to provide advices, information, plans and to calculate the cost of construction.
18. A Project Consultant means an individual or juristic person hired by the Project Owner or the Project Committee in order to provide the comments or technical advices and includes administrative and managerial recommendations towards implementation of public investment projects.
19. A Project Contractor means a juristic person hired or granted by the Project Owner or the Project Committee in order to implement the public investment projects.
20. Interests of loan projects means the interests from the domestic and international banks subject to the Government for the implementation of public investment projects.
21. Capital transfer means transferring of capital from one project to another.
22. Nominal bidding means bidding that contradicts the bidding regulation such as one company buys all bidding envelopes with different company names.
23. ODA Fund means the non-profit grant, loan with the discount rate interest from foreign countries for the implementation of public investment projects.

Article 4 (amended): Public Investment Policies

The Government has public investment policies on constructing infrastructure, technical materials, rural development, poverty eradication, human resource development, protection of environment regard to sustainable strategy, technical enhancement and social security; in order to stimulate consistent growth of the national economy, environmental protection and improvement of people's living standard accordingly. In addition, the Government also supports both local and foreign person, and juristic person to invest into public investment projects based on conditions that the Government determines.

Article 5 (amended): Public Investment Principles

Public investment projects shall follow these principles:

1. Consistent to the vision, strategies and plan of NESDP and budget supply capability;
2. Economy, to be focus, justice, balancing between regions and the scope of job;
3. To implement the project program, project under the plan of public investment and shall be the necessary project whereby other economic sector does not invest or does not have condition for;
4. Managing public investments with unity, clear management description of each level and correspond to the law and other regulations;
5. To monitor, inspect and evaluate the public investment of relevant sectors;
6. Existing of people participation;

Article 6: Scope of this Law

This law is applicable to all sectors involved in development, approval and implementation of plans, programs, projects, activities and management of public investment.

This law shall not cover investment related to the state enterprises.

Article 7: International Relations

The Government promotes coordination and cooperation at domestic and international levels for public investments via exchange of lessons learned, information, upgrade of knowledge, technical ability, technology transfer and fund raising for utmost benefits to the country.

Part II

Public Investment Operation Chapter 1

Type of Public Investment

Article 8 (amended): Classification of Public Investment

The public investment comprises of 3 classifications as:

1. The Government invests into infrastructure construction;
2. The Government invests into equipment supply;
3. The Government invests into technical promotion.

Article 9 (amended): Investment for Infrastructure Construction

Investment for infrastructure construction consists of new constructions and large-scale maintenance of infrastructure, public utility infrastructures such as transportation roads, irrigation schemes, schools, hospitals, health center, offices and basic technical materials.

Article 10 (new): Investment of Equipment Supplies

Equipment supplies consist of properties, vehicles and equipment use for producing, technique-technical equipment, equipment use for technical and necessary furniture which is directly related to the new construction project.

Article 11 (amended): Investment of Technical Promotion

Investment of technical promotion consists of data collection, analysis, research and studies of project feasibility, survey-design of project, studies of the impact against the environment- socio, relocation and obstacle compensation, project management, cost of hiring consultant, cost of monitoring of implementation of public investment project, training, technological- scientific research, production promotion and development of economic-socio development master plan.

Chapter 2

Public Investment Plan, Program and Project

Article 12: Public Investment Plan

Public investment plan consists of:

1. A 5-Year investment plan developed at the national, sector and local level, and,
2. An Annual investment plan developed at the national, sector and local level.

Article 13: Structure of the Public Investment Plan

Public investment plan consists of:

1. Public investment program, and,
2. Public investment project

Article 14: Public Investment Program

The public investment program is to materialize the public investment plan with comprehensive details consisting of relevant projects to achieve the program's goal. The program has different levels: national, sector and local.

The public investment program has different levels; national, central and local level.

Article 15: Public Investment Project

The public investment project is to materialize the public investment program with comprehensive details consisting of relevant activities to achieve the project's objective in order to expect the outcomes that can be analyzed and assessed with identification of commencement and ending date.

Article 16 (new): Types of Public Investment Project

Types of public investment project consist of:

1. Public investment project at the national level, and,
2. Normal public investment project.

Article 17 (new): Public Investment Project at National Level

Public investment project at national level is the project with meaning to cover the hold country, relevant to many central and local organizations, it is the project with characteristic of strategy, provide the high benefit, it is able to drive the development and sustainable. Public investment project at national level is unlimited of cost. For the period of implementation and payment shall apply the article 18 and article 19 of this law. Consideration to accept the project into the plan, approval of the project, and management of the project and fund source providing shall apply the normal project of type I.

Article 18 (new): Normal Public Investment Project

Normal Public investment project is investment project of government, of ministries, the equivalent organizations or local authority in order to implement the focusing work which specifies in their development plan.

Normal Public investment project comprised of five Types as follows:

1. Investment Project Type I is project costs more than 400,000,000,000 (four hundred billion) kip with implementation period of less than seven years,
2. Investment Project Type II is project costs more than 200,000,000,000 (two hundred billion) to 400,000,000,000 (four hundred billion) kip with implementation period of less than five years, and,
3. Investment Project Type III is project costs more than 100,000,000,000 (one hundred billion) to 200,000,000,000 (two hundred billion) kip with implementation period of less than five years, and,
4. Investment Project Type IV is project costs more than 20,000,000,000 (twenty billion) to 100,000,000,000 (one hundred billion) kip with implementation period of less than four years, and,
5. Investment Project Type V is project costs not more than 20,000,000,000 (twenty billion) kip with implementation period of not more than three years.

Investment project Type II, III, IV and V apply the part of Annual Public Investment Budget, project Type I uses other funding source and is not the part of the Annual Public Investment Budget regard to the agreement of the government.

Article 19 (new): Payment Period of Normal Public Investment Project

Payment period of normal public investment shall perform as follow:

1. Public investment project type I has the payment period less than ten years;
2. Public investment project type II has the payment period less than nine years;
3. Public investment project type III has the payment period less than seven years;
4. Public investment project type IV has the payment period less than six years;
5. Public investment project type V has the payment period less than five years; The payment of ODA project shall perform regard to the article 52 of this law.

Article 20 (amended): Total Costs incurred in Public Investment Project

The total cost for activities implementation of public investment project comprised of:

1. Project of construction and maintenance the infrastructure:
 - Cost of project preparation comprises of data collection, analysis, research and studies of project feasibility, survey-design of project, studies of the impact against the environment-socio, compensation and relocation-obstacle in project implementation;
 - Cost of project implementation comprises of cost of material, equipment and labor;
 - Cost of evaluation on the impact against the environment-socio and nature;
 - Cost of operations pre-test;
 - Cost of project management;
 - Cost of project consultancy;
 - Cost of taxes, and,
 - Loan interest of the project (loan project).
2. Project of equipment supply:
 - Cost of purchasing of the vehicles and equipment used for production;
 - Cost of purchasing of the technique-technical and properties;
 - Cost of purchasing of the material to support the technique and necessary furniture directly related to the new construction project.
3. Project of technical promotion which is not related to the construction and equipment supplies:
 - Cost of training;
 - Cost of scientific-technological research;
 - Cost of production promotion;
 - Cost of formation of socio-economic development master plan.

Article 21 (new): Classification of Public Investment Project

Public investment can classify into:

1. Project of construction and maintenance on infrastructure construction;
2. Project of equipment supply;
3. Project of technical promotion.
 - Project of studies of project feasibility;
 - Project of survey- design;
 - Project for compensation and relocation of obstacles;
 - Project for hiring the project consultant;
 - Project for project management cost;

- Project of monitoring, inspection of the PI project implementation;
- Project of other technical promotion which is not related to the construction and equipment supplies.

The calculation of the project cost is specifies in the different regulation.

Article 22 (amended): Documents for Public Investment Projects

The documents of public investment comprise of:

1. Project of construction and maintenance the infrastructure:

- The project proposal;
- The report of project feasibility studies;
- The report of project survey- design,
- The certificate of project design and cost of the relevant sectors;
- The certificate of project evaluation;
- Transfer of ownership letter for usage as public interest, in case the project site includes the utilization of people's lands.

The public investment Type I, II and III uses high technique, must submit extra document as follow:

- The project development plan or the analysis report of economic-technique;
- The evaluation certificate on the impact against the environment-socio and nature.

2. Project of equipment supply:

- The project proposal;
- The bill of quantity;
- The list of specific information of the equipment;
- The certificate of project evaluation.

3. Project of technical promotion:

- The project proposal;
- The project implementation plan;
- The project cost estimation;
- The certificate of project evaluation.

Article 23: Public Investment Procedure

Public investment procedure consists of:

1. Formation, consideration and approval of a public investment plan;
2. Implementation of a public investment plan;
3. Monitoring, inspection and report about the implementation of public investment plan, and,
4. Handing over and usage of public investment project.

Chapter 3

Formation, Consideration and Approval of Public Investment Plan

Article 24 (new): Budget Allocation of Public Investment

Annual public investment budget must allocate to the province/capital shall not less than fifty percent (50%) of the total budget, and the remaining budget allocates to the ministries, equivalent organizations.

Article 25 (amended): References for Developing Public Investment Plan

References of Public Investment Plan are:

1. , socio-economic development plan, national defense, social security, sector, local and prefecture, focal economic area;
2. The development master plan on technical infrastructure, land use master plan, water resource plan, natural timbers, mines and other natural resources.
3. State budget allocation norm,
4. Outcomes of implementing previous public investment plan,
5. Ability of balancing funding sources, and,
6. Potentials of sector, local and prefecture.

Article 26 (amended): Reference for Budget Allocation of Public Investment

Reference of budget allocation of public investment must allocate regard to the program, project base on NESDP, to ensure the balancing between various sections such as section of economic, culture-socio, environment preservation, nation defense and security, sectors between center and local level.

Article 27 (new): Budget Allocation Norm of Public Investment

Allocation of the public investment for the ministries, equivalent organizations rely on the vision, strategy, plan, program, and project, the decentralization of each level, the needs and the capacity of actual budget providing.

Allocation of the public investment budget for the ministries, equivalent organizations are specified in separate regulation.

Allocation of the public investment budget for local authorities based on the following indicators:

1. Poverty and development levels;
2. Obliging to contribute the revenues to the Government budget;
3. Geographical terrains;
4. Number of population;
5. Numbers of bureau administrative units.

Article 28: Organizations Responsible for Developing the Public Investment Plan

Organizations responsible for developing the public investment plan are:

1. Government
2. Ministry of Planning and Investment (MPI)
3. Ministries and equivalent organizations
4. Provincial and capital city's authority
5. District, municipality and metropolitan authority

Article 29 (amended): Government

The Government provides the direction and overall goals for developing the plan based on the research of MPI about any factors such as financial resources and balancing of macroeconomic.

Article 30 (amended): Ministry of Planning and Investment

Ministry of Planning and Investment is the main organization coordinated with various central and local organizations to develop, disseminate the direction and goal of government then provides technical advice on formulating investment plans to central and local organizations. In addition, MPI will research and compile the public investment plan of ministries, equivalent organizations and local authorities in order to formulate the public investment plan in all over the country for submission to the Government for consideration.

Article 31 (amended): Ministries, Equivalent Organization

Ministries, government equivalent organizations guide various sectors under their own supervision, for the formulation of public investment plans in order to propose to the MPI.

Article 32 (new): Local Authorities

Local authorities of each level have responsibility as follows:

1. Provincial level is the principal to develop, disseminate the SEDP to become the plan, program, five year and annual project detail plan of its;
2. District level is the principal to develop, disseminate the SEDP to become the plan, program, five year and annual project detail plan of its.

Article 33 (amended): Basic Conditions for Considering Public Investment Projects

The basic conditions for including public investment projects into the public investment plan shall be as follows:

1. Consistent to SEDP and the state budget plan;
2. It is the project is cost-effective in terms of economic-socio status;
3. It is the project to ensure sustainable protection of the environment, does not touch historical trails, antique asset, preserved forest, defend forest or land which is approved to use for public interest;
4. The project has prepared all documents as determined in the Article 22 of this Law;
5. The project receives consensus from relevant ministries, equivalent organizations and local authorities;
6. The project shall confirm whether technical requirements are met, through the public investment project assessments agencies by different levels based on the Article 34 of this Law, and,
7. The project shall be included in the 5-Year Public Investment Plan.

For ODA projects, there shall be clear confirmation on financial sources prior of inclusion into the public investment plan.

Article 34 (amended): Assessment and Assessment Organization of Public Investment Project

Assessment of public investment project shall comply with technical aspects and using the assessment tools determined by MPI.

Assessment Organization of public investment projects are;

1. MPI shall assess the public investment project of ministries, equivalent organizations and Type I, II, III and IV projects of province/capital, and,
2. Department of Planning and Investment (DPI) of province/capital, assess the public investment Type V of its.

Article 35 (amended): Prioritizing Projects for Inclusion in the Public Investment Plan

In respect of prioritizing projects for inclusion in the public investment plan, there shall be:

1. It is the project as a priority of ministries, equivalent organizations or local authorities;
2. The project has an objective that is consistent to the local objectives and focal point of development based on the 5-Year ESDP,
3. The project provides high returns in the economic-socio field and ensures sustainable development,
4. The project meets the disaster solution and other emergencies, and
5. The project is an ODA fund that requires the contribution from the domestic fund.

Article 36 (new): Consideration of the Public Investment Plan

Government considers including the national public investment project, the Type I, II, and III projects into the public investment plan regard to the proposal of MPI.

MPI researches and considers including the type IV and V projects of ministries, equivalent organizations and type IV project of province/capital into the public investment plan regard to the proposal of Minister, Director of equivalent organization, Provincial/Capital Governor.

Province/capital researches and considers to include the Type V project of its into the public investment plan regard to the proposal of Department of Planning and Investment.

Article 37 (new): Approval of Public Investment Plan

Organization has right to approve the public investment consists of:

1. National Assembly, and,
2. Provincial Assembly.

Article 38 (new): National Assembly

National assembly considers and approves the vision, strategy, 5-years and annual NESDP, 5-years budget allocation plan of public investment, annual national public investment plan, annual public investment plan, public investment project type I and budget allocation plan of public investment project type II, III, IV of ministries, equivalent organizations. Draft of these documents must submit to the national assembly at least fifteen official days before the opening of the national assembly session.

The national assembly will consider the national public investment, public investment project Type I regard to the proposal of government.

Article 39 (new): Provincial Assembly

Provincial Assembly considers and approves the strategy, 5-years and annual SEDP of province, 5-years public investment plan, annual public investment plan, public investment project type V of province/capital regard to the proposal of Provincial/Capital Governor. However, before submission to the provincial assembly in order to approve, then must submit the draft of investment plan to the MPI in order to research, give comments about the corresponding to the development policy and Law on Public Investment. This draft must submit to the provincial assembly at least fifteen official days before the opening of the provincial people's assembly session. After the provincial assembly has approved then it can implement.

Chapter 4 Implementation of Public Investment Plan

Article 40: Organizations Responsible for Implementing Public Investment Plan

Organizations responsible for implementing public investment plan and project are:

1. Government
2. Ministry of Planning and Investment (MPI)
3. Ministry of Finance (MOF)
4. Ministries and ministry equivalent government organizations
5. Local authorities

Article 41 (amended): Government

The Government shall issue decrees regarding the implementation of NSEDP and state budget plans within 15 days after approval by the National Assembly.

The Government appoints the responsibility committee of the national public investment project and the public investment project type I whereby consists of relevant central and local organizations.

Article 42: Ministry of Planning and Investment

Ministry of Planning and Investment shall advise details on the implementation of NSEDP and annual public investment within 15 days after the government has issued the decree on implementation of the mentioned plan.

Article 43: Ministry of Finance

Ministry of Finance is to manage and monitor the providing and usage of state budget for the implementation of public investment projects, which are executed by the ministries, ministry equivalent organizations and local authorities.

Article 44 (amended): Ministries & Ministry Equivalent Organizations

The ministries and ministry equivalent organizations shall take the direct responsibility on the implementation of the public investment project type I, II, III, IV and V of its in order to be appropriately regard to the law and regulations.

In case of ministries and ministry equivalent organization grants project to the locality to implement then shall grant at the beginning by starting from the step of appointment the responsibility committee of public implement projects as specified in Article 46 of this law.

Article 45 (amended): Local Authorities

Provincial authorities responsible for the implementation of public investment project type I, II, III, IV and V appropriately regard to the law and regulations.

District authorities responsible for the implementation of public investment project cost less than 5,000,000,000 (five billion) kip and shall be appropriated regard to the law and regulations. For the district with capacity then able to implement the project cost more than 5,000,000,000 (five billion) kip but shall not more than 20,000,000,000 (twenty billion) kip by agreement of provincial/capital authorities.

Article 46 (amended): Procedures of Implementing Public Investment Projects

Public investment projects shall follow the procedures below:

1. Designation of a project committee,
2. Public investment project bidding,
3. To form the contract of public investment project, and
4. Implementation of the public investment project.

Article 47 (amended): Designation of a Project Committee

After the annual public investment plan is approved and the time of implementing the fiscal year has arrived, the project owner shall designate a project committee (project implementation team) and the project committee consists of relevant sectors of the project owner, representative of Finance Sector, Planning and Investment Sector and other relevant sectors for managing the project activities with consistency to accomplish the objectives as planned within the timeline.

Article 48 (amended): Public Investment Project Bidding

The implementation of public investment project must consist of bidding. Procedure of bidding shall comply strictly with the relevant regulations and to ensure the openness, transparency, equality and fairness.

The bidding procedures of public investment project must have the participation of representatives from the finance sector, planning and investment sector and other relevant sectors.

The project owner shall consider and select the place for bidding by coordinating with related organizations.

The bidding does not procedure regard to the law and regulation such as nominal bidding is null.

The public investment project's bidding specifies in the specific regulation.

Article 49 (new): Contracting PI Project

The project owner establishes the implementing contract for public investment project with the contractors, suppliers and service providers according to the related laws and regulations.

Article 50 (new): Guarantying of Contract and PI Project

Guarantying of contract means that the contractors, suppliers, service providers have to warrant the guarantying money to project owner after contract has been signed.

Guarantying of PI Project means that the contractors, suppliers have to warrant the guarantying money to project owner.

The rating and time frame for guarantying of Contract and PI Project are specified in separated regulation.

Article 51 (amended): Implementation of Projects with Funds Contributed by Villagers

The implementation of projects with funds contributed by villagers, in case of state budget is contributed more than thirty percent (30%) in total, the implementation shall follow this Law. In case the contribution of the state budget is less than thirty percent (30%), the implementation shall depend on the agreement between project owner and villagers.

Article 52 (amended): Implementation of ODA Projects

The implementation of public investment projects with the use of ODA fund shall follow this Law or other relevant laws and regulations or the contract and the protocol between the Government and the donor(s).

Article 53: Monitoring, supervision, inspection and evaluation of public investment projects

After the project has been implemented for some period of time, the project should be :

1. Monitored, supervised, and inspected regularly, and,
2. Conduct the periodical evaluation.

Contents of monitoring, supervision, inspection and evaluation should be :

1. Relevant to the development plan and beneficiaries,
 2. Efficiency in usage of the budget and progress of the project,
 3. Implementation is effective enough to achieve the project purpose and overall goal,
 4. Negative impacts to the social economic and environment is not existent, and,
 5. Outputs of the project is relevant with the project purpose and overall goal, and contributes the society.
- If any issues arise during the monitoring, supervision and inspection the project, countermeasures must be made and followed up immediately.

Article 54 (amended): Modification of Public Investment Project

Modification of public investment projects shall be as follows:

1. Organizations with authority to modify the public investment projects are:
 - The National Assembly shall consider the modification of public investment projects with the costs of more than 50 billion kip based on the proposal by the Government,
 - The Government shall modify public investment project with the cost from 10 Billion to 50 Billion based on the proposal by MPI, and
 - The MPI shall modify public investment project with the cost under 10 Billion based on the proposal by ministries, ministry equivalent organizations; and modify public investment project of local authorities with the cost from 5 Billion to 10 Billion kip based on the proposed by the Governors.
 - Provincial Assembly shall modify the PI project with the cost under 5 Billion based on the proposal by Provincial/Capital Governor.
2. The reasons of modifying the public investment projects are:
 - Rises of material's price in the market is more than fifteen percent (15%) of the price in contract established date,
 - Improvement of wage according to Government's policy after the establishment of contract.
 - Addition of task, changing of structure, changing of technical diagram, force majeure due to nature disasters or catastrophes, irresistible force,
 - Changes in policies, master plans or other necessities directly affecting project effectiveness,
3. Public investment projects with many independent activities can be modified by complying with the above paragraphs 1 and 2 of this Article,
4. The public investment projects, which modified project amount, have to assure the additional budget resource.

MPI compiles modified projects and propose to the Government which then for reports to the National Assembly.

Article 55 (amended): Suspension of Public Investment Project

Public investment projects shall be suspended with the following causes:

1. Agencies who has right to order the suspension of public investment projects are:
 - The National Assembly considers suspension of national public investment projects and Type I projects based on the proposal of the Government,
 - The Government considers suspension of the Types II and III projects based on the proposal of MPI,
 - MPI considers suspension of Types IV and V projects of ministries, ministry equivalent organizations as proposed by minister and head of ministry equivalent organizations; considers suspension of Type IV projects of local authorities as proposed by Governors, and,
 - The Provincial Assembly considers suspension of Types V projects of local authorities as proposed by Governors.
2. The reasons of suspending public investment projects are:
 - Projects are found ineffective,

- The policy or master plan have changed,
 - There is contradiction with the project implementation and its development plan,
 - Serious negative impacts to the social environment and nature is found or expected
 - Effecting to the heritages and cultural assets,
 - The delaying of implementing is over the timeframe as stipulated in the Article 18 of this Law, and
 - In case shortage of budget or funding for the payment, the project can be suspended temporarily.
- MPI compiles projects that are suspended and submits to the Government to reports to the National Assembly.

Article 56 (amended): Transfer of Funding among Public Investment Projects

The transfer of funding from one public investment project to another project shall be as follows:

1. The organization who can transfer the fund of public investment projects are:
 - The National Assembly considers transferring fund of projects with the transfer cost of more than 50 Billion Kip based on the proposal of the Government,
 - The Government considers transferring fund of projects with transfer cost from 10 Billion to 50 Billion Kip based on the proposal of the MPI,
 - MPI considers transferring fund of projects with the transfer cost of less than 10 Billion Kip for the projects of ministries and ministry equivalent organizations based on the proposal of minister, head of ministry equivalent organizations; and considers transferring fund of projects with transfer cost from 5 Billion to 10 Billion Kip for the project of local authorities based on the proposal of the governors, and,
 - The Provincial Assembly considers transferring fund of projects with the transfer cost of less than 5 Billion Kip based on the proposal of the provincial/capital governors.
2. The transferring of the fund can be done based on the following conditions:
 - The project is completed, with remnant budget,
 - The project received contribution from individual, legal entity or other funding resources after it was approved, and,
 - The project was suspended as stipulated in the Article 55 or cancelled as stipulated in the Article 57 of this Law.

The project receiving additional fund by transferring must be the project inside investment plan of government with budget approved by National Assembly in that year.

MPI compiles projects that are transferred and submits to Government to report to the National Assembly.

Article 57 (amended): Cancellation of Public Investment Projects

Cancellation of public investment projects shall be as follows:

1. The organization who can cancel the projects are:
 - NA considers cancellation of National projects and Type I projects of ministries, ministry equivalent organizations and local authority based on the proposal of the Government,
 - Government considers cancellation of Type II and III projects of ministries, ministry equivalent organizations and local authority based on the proposal of MPI,
 - MPI considers cancellation of Type IV and V projects of ministries, ministry equivalent organizations based on the proposal of minister, head of ministry equivalent organizations and Type IV projects of local authorities based on the proposal of governors, and,
 - PA considers cancellation of Type V projects of local authorities based on the proposal of provincial/capital governors,
2. Public investment projects will be canceled with the following conditions:
 - It is considered necessary to protect the benefit of the government, public and people who are negatively impacted from the project,
 - The project is found ineffective,
The project cannot be implemented due to some force majeure,
 - The project was found seriously destroying the social environment and nature, effecting to the heritages or cultural assets or conservation forest, protection forest, national defend area, public security defend area, school, hospital, The project was found violating technical standards and/or security regulations,
 - The project was not followed the technical standard and safety measurements;
 - The project was found changing to policy or master plan,
 - The project was found improper with project development plan,
 - The project was found improper with procedures as stipulated in the laws.

MPI compiles projects that are canceled and proposes to the Government to reports to the National Assembly.

Chapter V

Rights & Duties of Public Investment Executing Agencies

Article 58 (amended): Executing Agencies of Public Investment

Public investment implementing agencies are:

1. Project owners
2. Project committees
3. Project managers
4. Project consultants
5. Project contractors
6. Project designers and surveyors

Article 59: Rights & Duties of the Project Owner

Project owners shall have the following rights and duties:

1. Agree on the preparation of public investment projects,
2. Designate the person(s) in charge of projects (in form of a project committee/project implementation team),
3. Endorse the assessment and evaluation of public investment projects under the owners' supervision,
4. Endorse the bidding plan, tendering documents and results,
5. Guide the project committee (project implementation team) to implement the public investment projects based on the action plan and to ensure the quality and approved budgets,
6. Propose for modification, suspension, funding transfer and cancellation of public investment projects based on the conditions stipulated in the Article 54, 55, 56 and 57 of this Law,
7. Conduct monitoring activities on the person(s) in charge of the project during the implementation period,
8. Pay the project cost implemented to the contractor,
9. Cancel the contract with contractor in case they do not follow the contract, and,
10. Exercise rights and duties based on regulations.

Article 60 (amended): Rights & Duties of the Project Committee

The project committee (project implementation team) has the following rights and duties:

1. Utilize various laws proper financial sources to implement the project with the consensus of the project owner,
2. Coordinate with other state agencies and provide information related to project advisors, contractors and managers,
3. Select consultants, conduct bidding processes, negotiate and develop contracts with advisors and contractors,
4. Monitor, inspect and provides solutions for issues that may exist during the implementation,
5. Report the project implementation results to the project owner periodically, at the same time propose mechanism, measures and methods to ensure timely implementation of projects, quality and budget savings for endorsed projects,
6. Propose the contract cancellation for advisors or contractors in case of contract violations that may cause severe damages to the public benefit of nation, and,
7. To implement other rights and duties specified in this law.

Article 61: Rights & Duties of the Project Manager

Project managers have rights and duties in administrating, managing and utilizing public investment project outputs based on the assignments by the project owners.

Article 62 (amended): Rights & Duties of Project Consultant

Project advisors have the following rights and duties:

1. Propose project committees (project implementation team) to share information, documents and rules concerning the assignments,
2. Refuse the tasks that are not stipulated inside the contract or contradicted the law and regulations,
3. Provide advice on technical aspects,
4. Monitor and inspect the implementation of the project on a regular basis,
5. Report the result of the implementation of the project to the project committee members on a regular basis,
6. Receive the payment accordantly to the contract, and,
7. Implement other rights and duties specified in the laws and regulations.

Article 63 (amended): Rights & Duties of Project Contractors

The project contractor has the following right and duties:

1. To complete the project based on the technical standard and timeframe as stated in the contract,

2. To receive payment after completion of the project from the project owner accordantly to the contract,
3. To reject advices of project owner, project committee or the project advisors that contradicts with the technical standards that effect to the quality of the project,
4. To maintain vehicles, equipment and construction materials provided by project owner,
5. To warrant the contract and project,
6. To construct or repair the project with their own money, in case the project is damaged during the warranty period,
7. Withdraw money after warranty period is ended as specified in the contract or law,
8. To be responsible for any spending for damage occurred caused by the defective construction except in cases when damage is caused by an unexpected external factor (such as disaster), and,
9. To implement other rights and duties specified in the laws and regulations.

Article 64 (new): Rights & Duties of Project Designer and Surveyor

The project designer and surveyor have the following right and duties:

1. To be responsible for any spending for damage occurred caused by the project explore and design not meet the technical standards or there are mistake on the task volume calculation,
2. To be responsible for designed documents submitted to project owners,
3. To provide the information, documents, design structure diagram, cost estimate to project owners,
4. To explain the documents and design structure diagram to project owners, advisors and contractors,
5. To reject advices or proposal to change the structure diagram, materials or technical standards aspect of the project, which contradicts with the technical principle and standards that effect to the quality of the project,
6. To implement other rights and duties specified in the laws and regulations.

Chapter 6

Examining, Inspecting and Reporting on Implementation of Public Investment Plan

Article 65: Organizations Responsible for Reporting Implementation of Public Investment Plan

The organizations responsible for reporting the implementation of public investment plan are:

1. Government
2. MPI
3. MOF
4. Ministries and ministry equivalent organizations
5. Local authorities

Article 66: Government

The Government shall report the implementation status of NSEDP, state budget plan, public investment plans and public investment projects to the National Assembly on a regular basis.

Article 67: MPI

MPI shall appraise, summarize, conclude and report the implementation status of NSEDP and public investment plans to the Government on a regular basis.

Article 68 (amended): MOF

The MOF shall summarize and compile the implementation status of the public investment budget plans on each period; and submit to MPI before the 20th of the first month of the next period, and report to the Government on regular basis.

Article 69 (amended): Ministries & Ministry Equivalent Organizations

The ministries and ministry equivalent organizations shall summarize, compile and report the implementation status of the SEDP and public investment plans under the organizational supervision to MPI on each period; and then regularly submit to MPI before the 20th of the first month of the next period.

Article 70 (amended): Local Authorities

The local authorities shall summarize, compile and report the implementation status of the SEDP and public investment plans under the supervision to PA, MPI and equivalent organizations on each period, after coordinating with line sectors along with public investment implementation outcomes as granted by the ministries and ministry equivalent organizations;

Chapter 7

Transfer and Operation of Public Investment Projects

Article 71: Project Transfer

Prior to official transfer of public investment projects, a pre-test and/or technical advisory shall be conducted for a certain period of time.

Prior to official transfer, there shall be an inspection to check quantity, quality and other technical specifications as determined inside the project documents and the contract.

Article 72: Disbursement of Public Investment Project Costs

Disbursement shall be done based on the total costs upon the completion, and the costs shall be included in the annual plan with inspection conducted for the compliance of disbursement regulations.

Article 73 (amended): Project Operation and ex-post evaluation

The project owner shall transfer the project to the management and operation agency in order to meet with the project objective.

For Type I, II, III and VI projects, after usage for from 2 to 5 years, it must conduct ex-post evaluation to obtain lesson learned for future projects.

The contents of the evaluation must follow Article 53 of this Law.

Article 74: Project Maintenance

Project maintenance is an obligation for the whole society to protect for sustainability and long term benefits.

Part III Restrictions**Article 75 (amended): General Restrictions**

General restrictions for individuals and organizations are:

1. Prohibit from implementing the projects that were not included into the original plans, unless there is force majeure and it needs to propose to the Government for consideration and approval by the National Assembly,
2. Prohibit from implementing the projects that exceeds the budget against the approved budget amount by the National Assembly, in case if necessary, follow the procedure as provided in Article 54 of this law.
3. Prohibit from implementing the projects that exceeds the timelines as stipulated in the Article 18 of this Law,
4. Prohibit from accepting public investment projects that have not been through assessment as stipulated in the Article 34 of this Law, into the public investment plan,
5. Prohibit from bidding of public investment projects that contradict the related laws and regulations,
6. Prohibit from including ODA projects that cannot confirm ODA financial sources into the public investment plan,
7. Prohibit from bribe receipts and giving, coercion, deception, and referring to others' names in implementing public investment projects for personal benefits as the project bidding, and,
8. Prohibit from involving persons not responsible of the public investment projects to the procedures related to project management,
9. Prohibit from usage of natural resources, public properties and intellectual properties for project payment directly outside the budget system,
10. Prohibit from breaching of laws and regulations.

Article 76 (amended): Restrictions for Project Owners

Restrictions for project owners are:

1. Prohibit from any agreement on projects that are not effective and may cause damages to the Government, social groups and individual(s),
2. Prohibit from the violation, delaying the procedures of implementing as stipulated in the Article 46 of this law,
3. Prohibit from transferring funds from projects that are already approved by the National Assembly, to another project that was not included into the original plan,
4. Prohibit from increasing the task volume of the project without approval,
5. Prohibit from allowing the project consultant and contractor modify the standard of the project design without an agreement of related technical officers, and,
6. Prohibit from partition of the project to sub-project to reduce the project amount and allocate into the annual public investment plan; which is not appropriate with project proposal,
7. Prohibit from bribe giving for seeking personal benefits and solutions that are contradicting the regulations.
8. Prohibit from breaching of laws and regulations.

Article 77 (amended): Restrictions for Project Committees

Restrictions for project committees are:

1. Prohibit from the violation of regulations concerning public investment that affects the quality and excessive budget amount spending on unreasonable items,
2. Prohibit from bribe giving for seeking personal benefits and solutions that are contradicting the laws and regulations,
3. Prohibit from the excessive use of rights in performing duties, and
4. Prohibit from breaching of laws and regulations.

Article 78 (amended): Restrictions for Project Managers

Restrictions for project managers are:

1. Prohibit from changing the project objectives without permission of Project Owners, and,
2. Prohibit from usage of project properties for mortgaging, guarantee and/or other means that contradict the regulations on state property management, and
3. Prohibit from breaching of laws and regulations.

Article 79 (amended): Restrictions for Project Consultants

Restrictions for project consultants are:

1. Prohibit from not giving advice on technical aspect and management,
2. Prohibit from providing incorrect information about the project,
3. Prohibit from ignoring project management,
4. Prohibit from modifying project technical specifications without the project owner's agreement,
5. Prohibit from cooperating with project owners and/or project committee and/or project contractors for illegally personal benefits,
6. Prohibit from sharing financial and technical information that is not consistent to the facts,
7. Prohibit from dissemination of confidential information to any person who is not involved in the project,
8. Prohibit from selling the project that was granted the bidding to others without permission of the project owner, and,
9. Prohibit from breaching of laws and regulations.

Article 80 (new): Restrictions for Project Contractors

Restrictions for project contractors are:

1. Prohibit from ignoring project management,
2. Prohibit from modifying project technical specifications without the project owner's agreement,
3. Prohibit from cooperating with project owners and/or project committee and/or project advisors for illegally personal benefits,
4. Prohibit from dissemination of confidential information to any person who is not involved in the project,
5. Prohibit from selling the project that was granted the bidding to others,
6. Prohibit from bribe giving for seeking personal benefits and solutions that are contradicting the laws and regulations and,
7. Prohibit from breaching of laws and regulations.

Part IV Dispute Resolution

Article 81: Forms of Dispute Resolution

Dispute resolution for public investments shall pursue:

1. Mediation
2. Administrative resolution
3. Solving through the Economic Dispute Resolution Committee
4. Claims submitting to people's courts

Article 82: Mediation

If there is an existence of dispute related to public investment, the concerning parties shall try to settle via dialogues and/or mediation for mutual benefits.

Article 83: Administrative Resolution

In respect of solving any disputes with administrative aspect concerning public investment that is executed by an individual or legal entity with absence of permission and compliance of project objectives, planning and investment sectors shall coordinate with other line sectors and local authorities for solving the dispute. In case of not being able to settle the dispute, there shall be the proposal to the organizational authorities for solutions.

Article 84: Economic Dispute Resolution Committee

In case of concerning parties, who cannot reach the settlement via mediation at the planning and investment sector's level, there shall be a proposal submitting to the Economic Dispute Resolution Committee based on fundamental regulations and mutual agreement.

Article 85: Claims Submitting to People's Courts

If concerning parties find unfair treatment and damaged by any public investment, they shall have rights to submit their claims to the people's courts for judgment based on the regulations.

Article 86: Responsibilities Whilst Resolution in Progress

Whilst resolution is still in progress, concerning organizations and/or individual(s) shall continue activities of public investments in accordance to sectors' consensus and/or line state agencies in charge of public investments.

Part V Management & Inspection

Chapter 1 Management of Public Investment

Article 87: Managing Organizations

The Government centrally manages public investment through common practices throughout the country, by appointing MPI to take the role in coordinating with ministries, ministry equivalent organizations and local authorities.

The managing organizations of public investment are:

1. MPI
2. Provincial DPI(s) and Vientiane Capital DPI
3. District PI Offices, District Planning-Finance Offices and Municipality Offices
4. Village Administrative Authorities

Article 88 (amended): Rights & Duties of MPI

MPI shall have the following rights and duties in managing public investment.

1. To perform as a supervisor for the Government in materializing development direction, strategic plans, policy plans and other policies concerning public investment, in order to convert into a comprehensive plan, program, project and regulations,
2. To guide, monitor and inspect the ministries, ministry equivalent organizations and local authority on the technical issue of planning and investment sector such as formulation and implementation of plan, program, project, law and regulations on public investment,
3. To analyze and research statistic data and necessary information for decision making on public investment,
4. Not to consider the public investment proposed by ministries, ministry equivalent organizations and local authority, which is not appropriate to the Article 19, 33, 34 and 35 of this law,
5. To recruit and upgrade knowledge of managerial officials in charge of public investment,
6. To coordinate with other ministries, ministry equivalent organizations and local authority,
7. To strengthen international relations for ODA cooperation,
8. To conclude and report outputs of public investment project implementation, and,
9. To exercise rights and duties as stipulated in this Law and/or in accordance to the Government's assignments.

Article 89: Rights & Duties of Provincial and Vientiane Capital DPI

Provincial and Vientiane Capital DPI(s) have the following rights and duties in managing public investment.

1. To materialize policies, strategies, resolutions, instructions and other regulations on public investment management within the scope of authority,
2. To disseminate regulations on public investment as appointed,
3. To guide, support, monitor and evaluate public investment project implementation, along with involvement in bidding process organized at the provinces and/or Vientiane Capital,
4. To provide recommendations on public investment projects for provincial and Vientiane Capital authorities and/or MPI in considering each case accordingly,
5. To coordinate with sector organizations inside the provinces and Vientiane Capital for public investment project implementation,
6. To strengthen international relations as appointed by MPI, and provincial and/or Vientiane Capital authorities,
7. To conclude and report the outputs of public investment project implementation inside the province and Vientiane Capital, to the provincial and Vientiane Capital authorities, and MPI on a regular basis, and,
8. To exercise rights and duties as stipulated in this Law and/or in accordance to the MPI's assignments.

Article 90: Rights & Duties of District PI Offices, District & Municipality Planning- Finance Offices

The district PI offices, district and municipality planning-finance offices shall have the following rights and duties in managing public investment.

1. To execute plans, programs, projects, agreements, instructions, notices and other advice concerning public investment,
2. To disseminate regulations on public investment as appointed,
3. To support and monitor public investment project implementation under the scope of authorities,
4. To gain public awareness in participating into management, protection and utilization of public investment projects with effectiveness and sustainability,
5. To conclude and report the outputs of public investment project implementation inside the districts and municipality to the provincial DPI, Vientiane Capital DPI and district or municipality authorities on regular basis, and,
6. To execute other rights and duties specified in this Law and assignment by the top authority.

Article 91: Rights & Duties of Village Administrative Authorities

The village administrative authorities shall have the following rights and duties in managing public investment projects.

1. To track, monitor and facilitate public investment project implementation within the scope of authority, in cooperation with the managerial organizations, and,
2. To exercise rights and duties as stipulated in this Law

Article 92: Responsibilities of Sectors & Others

Sectors and other concerning agencies involved in public investment project management shall not only pursue this Law but also exercise the organizational rights and duties.

Chapter 2 Inspection of Public Investment**Article 93 (amended): Inspection agencies**

The Inspection agencies of public investment consist of the following two:

1. Internal inspection agencies which consists of planning and investment, finance and other related sectors, and,
2. External inspection agencies which consists of the National Assembly, Provincial Assembly, state auditing agency, state inspection agency, local authorities, Lao front for national construction, mass organizations, social organizations and the people.

Article 94: Main Rights and Duties of Internal Inspection agencies

Internal inspection agencies have the following rights and duties:

1. The planning and investment sectors supervise the approved projects to whether or not the projects follow the goal, regulations and master plan,
2. The financial sector supervises the provision and usage of the budget, and,
3. Other technical sectors supervise technical standards, technical aspects, environment, security and material usage.

Article 95 (amended): Rights and Duties of the external inspection agencies

External inspection agencies have the following rights and duties:

1. The National Assembly inspects the implementation of socio-economic development plan and public investment projects,
2. The Provincial Assembly inspects the implementation of socio-economic development plan and public investment of the provinces, capital and the sub-sector projects implementing in those provinces and capital.
3. The State Auditing Agency inspects budget usage, transparency of budget disbursement during the implementation of public investment projects,
4. The State Inspection Agency inspects the transparency of implementation for the public investment project,
5. Local authorities inspect the implementation of the public investment projects that are under their responsibility, participate in the inspection of implementation for the public investment projects in their area that are under the responsibility of ministries, ministry equivalent organizations.
6. The Lao Front for national construction, mass organizations, social organizations participate in the inspection based on the request of related organization and the people, and,
7. The people monitor and report on any inappropriate implementation of the project that can affect the public or national benefits.

Article 96: Forms of Inspection

Inspection shall consist of:

1. Regular inspection
2. Inspection with advanced notice
3. Ad hoc inspection

Regular inspection is a routine and fixed timeline, and shall be performed at least once a year.

Inspection with advance notice relies on necessity to conduct with submission of notice to authorities in charge of developing and managing public investment projects or implementing agencies for at least twenty four hours in advance.

Ad hoc inspection is conducted on necessity without advanced notice to authorities in charge of developing and managing public investment projects or implementing agencies.

They shall be conducted through both document and project site inspections.

Part VI**Incentives for Person(s) with Outstanding Achievement & Measures against Offenders****Article 97: Incentives for Person(s) with Outstanding Achievement**

An individual and/or legal entity with outstanding performance of pursuing this Law, especially active participation in completing a public investment project with a timely, economical, cost effective and high benefit manner, shall receive admiration and other incentives based on determining rules.

Article 98: Measures against Offenders

An individual and/or legal entity breaching this Law shall be punished in accordance to scale of severity. This shall include attending re-education program, fines, and other means of criminal justice punishments in conjunction with remedies.

Article 99: Re-Education Program

An individual and/or legal entity breaching Public Investment Law with minor damages shall receive warning and/or attend re-education program.

Article 100: Fine

An individual and/or legal entity still breaching the Law despite the attendance of re- education program with damages but not criminal offense, shall be subject to fines as stipulated in specific regulations.

Article 101: Organizational Measures

An official staff and/or employee breaching the Law with intention but not severely damaged, shall be punished, especially working suspension, replacement or position substitution and other means based on regulations.

Article 102: Civil Measures

An individual and/or legal entity causing damages to others as results of public investment projects shall be subject to full remedies.

Article 103 (amended): Criminal Measures

An individual breaching the law and regulation related to public investment and other related restrictions, which are the crime and causing severe damages on properties, public interests, groups and others, shall be prosecuted with the criminal law and other law included criminal penalty.

Part VII Final Provisions**Article 104: Enforcement**

The Government of Lao PDR shall be an agency in enforcing this Law.

Article 105 (amended): Effectiveness

This Law shall come into effect after fifteen days from the date of the promulgating decree of the President of the Lao People's Democratic Republic and publication in the Official Gazette.

This Law shall replace the Public Investment Law No.08/NA date 26th November 2009. Regulations and provisions that contradict this Law are null and void.

President of the National Assembly
(Pany YATHORTOU)